

19. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

10 Aars Dyrkningsforsøg med Rugsorter.

Den første Beretning om Dyrkningsforsøg med Rugsorter ved Statens Forsøgsstationer er affattet af Statskonsulent *P. Nielsen* og offentliggjort i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 1. Bind, Side 1—130. Den omhandler Forsøgene ved Tystofte, Askov og Lyngby Forsøgsstationer fra disse Forsøg begyndte og indtil 1894. I de følgende 10 Aar, fra 1895 til 1904, har Forsøgene været fortsatte paa de 3 nævnte Forsøgsstationer samt er tillige udførte paa Forsøgsstationen ved Vester Hassing. Nærværende Beretning gør Rede for Forsøgene i denne tjaarige Periode. Beretningen er udarbejdet af Assistent ved Lyngby Forsøgsstation, mag. scient., Landbrugskandidat *M. L. Mortensen* under jævnlig Konference med Ordføreren for disse Forsøg, Statskonsulent *K. Hansen*.

Bestyrerne af Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I. Indledning.

Rugdyrkingen i Danmark, særlig i Aarene 1895—1904.

Rugen er vor tredjevigtigste Kornart; som Tabel 1 viser, optog den i 1901 ca. 500,000 Tdr. Ld. eller 10,5 pCt. af Agerjorden. Med Havre var besaaet 16,5, med Byg 10,3 og med Blandsæd til Modenhed og til Staldfoder 7,4 pCt. af Agerjorden. Da Blandsæden for største Delen er Blandinger af

Havre og Byg, bør en Del af Blandsædarealet lægges til disse Kornarters Arealer; herved vil Havrearealet blive næsten dobbelt saa stort som Rugarealet, og Bygarealet noget større end dette. Hveden lægger kun Beslag paa 1,6 pCt. af Agerjorden og er saaledes vor mindst dyrkede Kornart.

Tabel 1 viser endvidere Forandringerne i de med Kornarterne dyrkede Arealer efter Arealopgørelserne 1861—1901. Ved en Sammenligning bør man imidlertid se bort fra den mindre paalidelige første Arealopgørelse fra 1861. Tabellens 5 sidste Kolonner viser, at alle Kornarterne i Renudsæd indtog en mindre Del af Agerjorden i 1901 end i 1866, hvorimod Blandsædarealet er taget stærkt til. Bevægelsen har dog ikke været ganske jævn; kun Bygarealet har været i stadig Tilbagegang, ligesom Blandsædarealet har været i stadig Fremgang.

Tabel 1. Oversigt over Forskydningerne i de med Kornarter dyrkede Arealer i Danmark 1861—1901.

Aar	Tusind Tdr. Ld. Agerjord ialt	Tusind Tdr. Ld. besaaet med					pCt. af Agerjorden besaaet med				
		Rug	Hvede	Byg	Havre	Bland-sæd ¹⁾	Rug	Hvede	Byg	Havre	Bland-sæd ¹⁾
1861...	3695	379	112	550	649	61	10.3	3.0	14.9	17.6	1.7
1866...	3792	415	96	547	661	83	10.9	2.5	14.4	17.4	2.2
1871...	3998	449	103	552	672	99	11.2	2.6	13.8	16.8	2.5
1876...	4187	460	112	559	692	132	11.0	2.7	13.4	16.5	3.2
1881...	4429	485	101	575	729	167	11.0	2.3	13.0	16.5	3.8
1888...	4594	509	88	540	772	245	11.1	1.9	11.8	16.8	5.3
1896...	4684	527	62	507	797	265	11.2	1.3	10.8	17.1	5.7
1901...	4697	495 ²⁾	74 ²⁾	482	776	349	10.5	1.6	10.3	16.5	7.1

Havrearealets Tilbagegang afbrydes derimod af en lille Fremgang fra 1888 til 1896, hvorpaa atter følger lidt Tilbagegang. Hvedearealet forøgedes lidt indtil 1876, gik derefter stærkt tilbage

¹⁾ Til Modenhed og til Grønfoder.

²⁾ Det besaaede Areal; paa Grund af, at Hveden gik bort om Vinteren, blev største Delen af dette Areal ompløjet om Foraaret og besaaet med andre Afgrøder, saa at det virkelige Hvedeareal blev langt mindre. Det samme gælder Rugen, men i meget mindre Grad.

indtil 1896 og forøgedes atter lidt fra 1896 til 1901. Rugarealet udvidedes en Del fra 1866 til 1871 og holdt sig derefter nogenlunde konstant til 1896, om end med en lille Nædgang i Midten af denne Periode; fra 1896 til 1901 er Rugarealet derimod indskrænket noget, for en Del paa Grund af den udvidede Hvededyrkning, og denne Udvidelse af Hvededyrkingen paa Rugens Bekostning er efter alt at dømme fortsat siden.

Rugdyrkingen er, som Tabel 2 viser, af meget ulige Betydning i Landets forskellige Egne. Størst Betydning har den i Vest- og Nordjylland (Ribe, Ringkøbing og Hjørring Amter) samt i Nordsjælland, mindst paa Lolland-Falster, hvor Hvededyrkingen er overvejende, samt i Sydsjælland,

Tabel 2. Oversigt over Forskydningerne i de med Rug dyrkede Arealer i Danmarks Amter 1866—1901.

A m t	Tusind Tønder Land besaaet med Rug				Rugarealet udgjorde i pCt. af Agerjorden			
	1866	1881	1896	1901 ¹⁾	1866	1881	1896	1901
Københavns.....	18.5	20.9	21.4	20.6	11.3	12.3	12.7	12.0
Frederiksborg.....	19.5	22.0	22.6	21.9	12.3	12.9	13.3	12.9
Holbæk.....	22.7	24.3	28.0	25.9	10.4	10.4	11.5	10.8
Sorø.....	17.6	19.1	23.5	20.2	9.0	9.3	11.3	9.8
Præste.....	18.3	18.8	23.5	21.1	8.3	8.1	10.2	9.3
Bornholms.....	6.9	8.0	8.2	7.9	11.9	11.6	11.5	10.9
Maribo.....	13.6	12.1	15.4	12.4	6.0	5.0	6.4	5.0
Svendborg.....	25.0	23.5	26.4	21.5	11.0	10.1	11.4	9.3
Odense.....	28.6	28.9	28.1	27.4	11.3	11.0	10.8	10.6
Vejle.....	28.1	32.7	34.5	32.0	10.5	10.6	10.9	10.1
Aarhus.....	31.0	38.4	36.9	32.2	11.0	12.0	11.4	10.0
Randers.....	29.8	36.8	36.7	32.9	11.4	12.1	11.6	10.4
Aalborg.....	26.4	35.6	40.3	38.9	12.2	12.0	12.2	11.7
Hjørring.....	27.7	26.3	41.4	41.4	12.8	12.4	12.7	12.6
Thisted.....	10.4	15.3	15.2	18.2	7.5	9.5	8.6	7.4
Viborg.....	31.4	40.1	42.3	38.9	12.7	12.1	11.6	10.6
Ringkøbing.....	31.2	41.0	49.9	50.8	13.0	12.2	12.3	12.3
Ribe.....	27.8	31.5	35.5	35.5	13.9	12.3	12.0	11.8

1) Det besaaede Areal; se Anm. til Tab. 1.

Sydfyn og i Thisted Amt. Tabel 2 giver en Oversigt over Rugarealernes Størrelse i de forskellige Amter ved Arealopgørelserne i 1866, 1881, 1896 og 1901. En Sammenligning af 1. og 4. Kolonne viser, at Rugarealet fra 1866 til 1901 har været i absolut Tilbagegang i Maribo, Svendborg og Odense Amter, men i Fremgang i alle de øvrige. Denne Fremgang hidrører imidlertid for største Delen fra den Forøgelse af Agerjorden, der har fundet Sted i denne Periode. Tabellens 5.—8. Kolonne viser, at kun i de sjællandske Amter udgjorde Rugarealet en større Brøkdæl af Agerjorden i 1901 end i 1866, medens det i alle Landets øvrige Amter udgjorde en mindre Del. Af særlig Interesse er de Forandringer, der har fundet Sted i Tiden mellem de to sidste Arealopgørelser, 1896 og 1901. Tabellen viser, at Rugarealet i dette Tidsrum i alle Landets Amter er blevet formindsket i Forhold til hele Agerjorden, og en nærmere Undersøgelse viser, at det ogsaa er formindsket i Forhold til det samlede Kornareal og til Vintersædarealet, hvilket sidste jo vil sige det samme, som at Hvededyrkningen er taget til paa Rugdyrkningens Bekostning.

Af stor Interesse er Spørgsmaalet, om der kan paavises en Fremgang i Foldudbyttet. Materiale til Afgørelse af dette

Tabel 3. Foldudbyttet af Kornarterne i Gennemsnit for hele Landet 1875—1904.

Aar	Tønder pr. Td. Ld.			
	Rug	Hvede	Byg	Havre
1875—1884...	8.8	11.0	9.8	10.8
1885—1894...	8.9	12.9	10.3	11.3
1895—1904...	9.0	14.0	11.0	12.7

Spørgsmaal foreligger kun fra 1875, da den første virkelige Høststatistik udarbejdedes. Da Aarets Vejrlig har meget stor Indflydelse paa Afgrødens Størrelse, vil det ikke føre til noget at betragte Foldudbyttet Aar for Aar; men ved at tage Gennemsnit af 10 Aar, faar man Aargangenens Indflydelse nogenlunde bortelimineret, og dette er gjort i Tabel 3. Denne Ta-

bel viser, at Foldudbyttet af alle Kornarter er gaaet frem i denne Periode; men medens Hveden er gaaet 3 Fold, Havren 1.9 og Bygget 1.2 Fold frem, er Fremgangen for Rugen kun meget ringe, nemlig 0.2 Fold. Tabel 4 viser paa tilsvarende Maade Foldudbyttet af Rugen i Landets forskellige Amter. Man ser, at der i 5 af Amterne har været Tilbagegang i Rugens Foldudbytte, størst i Københavns Amt, mindre i Aalborg, Thisted, Aarhus og Frederiksborg Amter. To Amter, Randers og Hjørring, har samme Foldudbytte i det sidste Tiaar som i det første. I Landets øvrige 11 Amter er Foldudbyttet gaaet frem,

Tabel 4. Foldudbyttet af Rug i Danmarks Amter.
1875—1904.

Amt	Gennemsnitligt Foldudbytte af Rug			Fremgang i Foldudbytte 1875—1884 til 1895—1904
	1875—1884	1885—1894	1895—1904	
Københavns	12.3	12.4	11.5	÷ 0.8
Frederiksborg	11.1	11.4	11.0	÷ 0.1
Holbæk	11.4	11.4	11.7	0.3
Sorø	11.7	12.0	12.0	0.3
Præstø	10.9	11.2	11.5	0.6
Bornholms	10.4	10.4	10.6	0.2
Maribo	10.9	11.1	11.5	0.6
Svendborg	10.2	10.4	10.9	0.7
Odense	10.4	10.7	11.3	0.9
Vejle	7.9	7.9	8.1	0.2
Aarhus	8.7	8.7	8.6	÷ 0.1
Randers	8.7	8.4	8.7	0.0
Aalborg	7.4	7.1	7.1	÷ 0.3
Hjørring	7.4	7.1	7.4	0.0
Thisted	9.2	9.5	9.0	÷ 0.2
Viborg	7.5	7.8	7.6	0.1
Ringkøbing	6.4	6.9	7.0	0.6
Ribe	5.9	6.0	6.6	0.7
Hele Landet...	8.8	8.9	9.0	0.2

mest i Odense Amt, derefter i Svendborg, Ribe og Ringkøbing Amter. I Tiaaret 1895—1904 var Foldudbyttet størst i Sorø Amt og derefter i Holbæk, Københavns, Præstø og Maribo

Amter; mindst var det i Ribe Amt og derefter i Ringkøbing, Aalborg, Hjørring og Viborg Amter.

Af særlig Interesse for os her er det at betragte de aarlige Svingninger i Rugafgrødens Størrelse i Perioden 1895—1904. I Tabel 5 er efter „Statistiske Meddelelser“ opført det aarlige Foldudbytte af Rug for hvert af Landets Amter samt for Øerne, Jylland og hele Landet. Man ser let af

Tabel 5. Oversigt over Foldudbyttet af Rug i Landets Amter i Aarene 1895—1904.

Amt	Foldudbytte i Tønder pr. Td. Ld.									
	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Københavns	10.5	12.4	11.7	9.8	11.9	12.6	9.9	12.3	13.6	10.7
Frederiksborg	9.6	12.2	11.7	10.0	10.8	11.6	9.8	11.8	12.2	10.2
Holbæk	10.1	12.0	11.5	10.9	11.8	12.7	11.1	12.7	13.1	10.6
Sorø	10.5	12.0	11.8	10.5	12.6	13.1	11.3	13.4	13.7	11.5
Præstø	10.8	11.3	11.5	9.4	11.8	12.2	10.3	12.5	13.5	11.2
Bornholms	9.8	12.0	10.2	9.3	10.5	11.4	10.1	11.1	11.9	9.6
Maribo	11.3	10.9	11.3	10.2	11.9	12.4	10.2	12.3	13.0	11.3
Svendborg	10.9	11.3	10.4	10.3	10.9	11.4	9.9	11.5	11.7	10.2
Odense	11.0	11.6	11.0	10.7	10.9	12.0	10.6	11.8	12.4	10.9
Vejle	8.4	8.5	7.7	6.9	8.0	8.6	7.7	8.5	8.4	7.8
Aarhus	8.7	9.7	8.2	6.7	8.4	8.9	8.2	9.3	9.5	8.8
Randers	9.1	9.8	8.3	7.6	7.7	8.9	8.5	9.3	9.2	8.2
Aalborg	7.2	8.1	6.9	5.7	5.9	7.5	7.5	7.5	8.0	6.6
Hjørring	7.3	8.5	7.1	6.5	6.8	7.8	7.6	7.9	8.2	5.9
Thisted	9.5	10.0	8.3	7.4	8.4	9.7	9.0	9.9	10.3	7.4
Viborg	8.1	8.4	7.3	6.1	7.0	8.1	7.7	7.9	7.9	7.2
Ringkøbing	7.5	7.5	6.2	5.4	7.5	7.5	6.8	7.4	7.3	6.8
Ribe	6.7	6.7	5.6	5.6	6.5	6.9	6.5	7.3	7.1	6.7
Øerne ...	10.5	11.7	11.3	10.2	11.5	12.2	10.4	12.2	12.8	10.8
Jylland ...	7.9	8.5	7.2	6.5	7.3	8.1	7.6	8.1	8.2	7.2
Hele Landet ...	8.9	9.6	8.7	7.8	8.8	9.6	8.6	9.6	9.9	8.5

denne Tabel, at de aarlige Variationer er ret store, og at Landets forskellige Egne ikke altid følges ad, fordi Vejrforholdene kan være meget forskellige. For Forsøgsstationernes Ved-

kommende giver Tabel 6 en Oversigt over Foldudbyttet, beregnet paa den Maade, at der er taget Gennemsnit af alle Forsøgsstykker i Marken („Markgennemsnit“).

Tabel 6. Markgennemsnit for Forsøgsmarkerne.

Station	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	Gen. nem snit.
---------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----------------------

Kærneudbytte i Pund pr. Td. Land.

Tystofte	2672	2966	3207	2301	2518	3328	2604	2810	3020	2410	2784
Lyngby	(2518)	2266	2868	2568	3052	3544	2244	2723	3454	2468	2771
Askov Lermark..	1827	3332	2730	2155	2184	2472	2128	2125	2743	2478	2417
Askov Sandmark.	1366	1242	1031	944	1425	1234	1184	1340	1495	1319	1253
Vester Hassing ..	1130	1138	1354	1653	1382	1960	1421	2627	1902	936	1550
Gennemsnit ...	1903	2189	2238	1924	2112	2508	1906	2325	2523	1922	2155

Halmudbytte i Pund pr. Td. Land.

Tystofte	5911	6805	6936	7639	5749	6087	6106	6410	5620	5390	6265
Lyngby	(6274)	5074	6618	8492	7302	8442	6476	7651	7478	5821	6963
Askov Lermark..	4590	8979	6352	5657	5110	4565	4448	7275	7366	6828	6117
Askov Sandmark.	3404	2960	2736	3481	3000	2249	2786	4142	3958	3507	3222
Vester Hassing ..	2226	2344	2480	4262	3343	3157	3497	5544	3534	2453	3284
Gennemsnit ...	4481	5232	5024	5906	4901	4900	4663	6205	5591	4800	5170

Kærne pCt. af samlet Afgrøde.

Tystofte	31.1	30.4	31.6	23.1	30.5	35.3	29.9	30.5	35.0	30.9	30.3
Lyngby	(28.6)	30.9	30.2	20.3	29.5	29.6	25.7	26.2	31.6	29.8	28.3
Askov Lermark..	28.5	27.1	30.1	27.6	29.9	35.1	32.4	22.6	27.1	26.6	28.7
Askov Sandmark.	28.6	29.6	27.4	21.3	32.2	35.4	28.9	24.4	27.4	27.3	28.3
Vester Hassing ..	33.7	32.7	35.3	27.9	29.2	38.3	28.9	32.1	35.0	27.6	32.1
Gennemsnit ...	30.1	30.1	30.9	24.1	30.3	34.7	29.2	27.2	31.2	28.4	29.6

For nu at kunne sammenligne det Foldudbytte, der gennemsnitlig naas i et almindeligt Landbrug, med Foldudbyttet paa Forsøgsmarkerne, er i Tabel 7—11 Forsøgsmarkerne sammenstillede med de Amter, hvori de ligger, og Foldudbyttet for Amterne er ved Multiplikation med 2.05 (det Tal, Statistisk Bureau benytter ved denne Omregning)

Tabel 7. Foldudbyttet paa
Tystofte Forsøgsmark
sammenlignet med
Sorø Amt.

Aar	Centner pr. Td. Land	
	Sorø Amt	Tystofte Forsøgsm.
1903 ...	28.1	30.2
1902....	27.5	28.1
1900....	26.9	33.3
1899....	25.8	25.2
1896....	24.6	29.7
1897....	24.2	32.1
1904....	23.6	24.1
1901....	23.2	26.0
1895....	21.5	26.7
1898....	21.5	23.0
Gennemsn.	24.7	27.8

Tabel 9. Foldudbyttet paa
Askov Forsøgsmark
sammenlignet med
Ribe Amt.

Aar	Centner pr. Td. Land	
	Ribe Amt	Askov Forsøgsm.
1902....	15.0	17.3
1903....	14.6	21.2
1900....	14.1	18.5
1896....	13.7	22.9
1904....	13.7	19.0
1895....	13.7	16.0
1899....	13.3	18.1
1901....	13.3	16.3
1897....	11.5	18.8
1898....	11.5	15.5
Gennemsn.	13.4	18.4

Tabel 8. Foldudbyttet paa
Lyngby Forsøgsmark
sammenlignet med Køben-
havns Amt.

Aar	Centner pr. Td. Land	
	Københavns Amt	Lyngby Forsøgsm.
1903....	27.9	33.1
1900....	25.8	35.4
1896....	25.4	22.7
1902....	25.2	27.2
1899....	24.4	30.5
1897....	24.0	28.7
1904....	21.9	24.7
1901....	20.3	22.4
1898....	20.1	25.7
Gennemsn.	23.9	28.0

Tabel 10. Foldudbyttet paa
V. Hassing Forsøgsmark
sammenlignet med
Aalborg Amt.

Aar	Centner pr. Td. Land	
	Aalborg Amt	V. Hassing Forsøgsm.
1896....	16.6	11.4
1903....	16.4	19.0
1902 ...	15.4	26.3
1900....	15.4	19.6
1901....	15.4	14.2
1895....	14.8	11.3
1897....	14.1	13.5
1904....	13.5	9.4
1899....	12.1	13.8
1898....	11.7	16.5
Gennemsn.	14.5	15.5

Tabel 11. Gennemsnitsfoldudbyttet paa Forsøgsmarkerne sammenlignet med Gennemsnitsfoldudbyttet for hele Landet.

Aar	Centner pr. Td. Land	
	Hele Landet	Forsøgsmarkerne
1903.....	20.3	25.2
1900.....	19.7	25.1
1902.....	19.7	23.3
1896.....	19.7	21.9
1895.....	18.2	19.0
1899.....	18.0	21.2
1897.....	17.8	22.4
1901.....	17.6	19.1
1904.....	17.4	19.2
1898.....	16.8	19.2
Gennemsnit	18.5	21.6

omregnet til Centner pr. Td. Ld. For Askov Forsøgsstations Vedkommende er der taget Gennemsnit af Lermarken og Sandmarken. Markgennemsnittene for Forsøgsmarkerne, der fremkommer ved, at man tager Gennemsnit af alle, baade gode og daarlige, Sorter, egner sig netop udmærket til Sammenligning med Høststatistikens Tal, der jo fremkommer paa tilsvarende Maade. Tabellerne viser, at Afgrøderne paa Forsøgsmarkerne gennemgaaende er en Del større end Gennemsnittene for de tilsvarende Amter; størst er denne Forskel for Askovs Vedkommende, bl. a. fordi Jorderne i Ribe Amt gennemgaaende ikke er saa gode som et Gennemsnit af Ler- og Sandmarken; mindst er Forskellen for V. Hassings Vedkommende. Forsøgsmarkerne drives i det hele og store som Jorden i et veldrevet Landbrug, og de giver ikke større Udbytte end tilsvarende Jord i et saadant paa samme Egn; men den langt overvejende Del af vore Landbrugere nøjes med meget mindre Afgrøder, og derfor bliver Høststatistikens Tal saa paafaldende lave. Tabellerne viser ogsaa, at Svingningerne i Udbyttets Størrelse paa Forsøgsmarkerne i Hovedsagen følger Svingningerne for det paagældende Amt; selvfølgelig spiller dog Tilfældigheder

en Del ind, og Forholdet træder derfor bedre frem, naar man tager Gennemsnit af flere Aar. I Tabel 7—10 er for hvert af de fire Amter Aarene ordnede efter Foldudbyttets Størrelse, og der er taget Gennemsnit af henholdsvis de tre bedste, de tre daarlige og de fire (for Københavns Amts Vedkommende tre) middelgode Aar; i sidste Kolonne er opført den paagældende Forsøgsmarks Foldudbytte i de samme Aar og udregnet tilsvarende Gennemsnitstal. I Tabel 11 er paa samme Maade Gennemsnitsfoldudbyttet for hele Landet sammenlignet med Gennemsnittet af alle Forsøgsmarkerne. En Betragtning af Tallene viser Rigtigheden af det ovenfor sagte, at Svingningerne i Forsøgsmarkernes Foldudbytte i Hovedsagen følger Svingningerne i Foldudbyttet for vedkommende Amt. Aarsagerne til de Afvigelser, der findes, kommer vi senere tilbage til under Omtalen af Dyrkningsforholdene paa Forsøgsmarkerne.

Grunden til de stærke Svingninger i Foldudbyttets Størrelse fra Aar til Aar maa først og fremmest søges i Vejrtiliget. For Rugens Vedkommende er der navnlig to kritiske Perioder, nemlig det tidlige Foraar og Blomstringstiden, hvor et mere eller mindre heldigt Vejr kan øve overordentlig stor Indflydelse paa Afgrødens Størrelse; men selvfølgelig har ogsaa Vejret til andre Tider Indflydelse herpaa. Det vil derfor netop paa dette Sted være af stor Interesse i korte Træk at gennemgaa Vejrtiliget i dets Forhold til Rugens Udvikling i den her omhandlede tjaarige Periode. Hvad selve de klimatologiske Tal angaar, henvises til Tabellerne 43—46, der viser henholdsvis de maanedlige Middeltemperaturer, Antallet af Frostdage, de maanedlige Nedbørssummer og Antallet af Nedbørsdage for de fire Forsøgsstationer. Da disse ligger godt fordelte i Landet, giver deres klimatologiske Forhold et ganske godt Begreb om Landets i sin Helhed. Af praktiske Hensyn er der ikke i den følgende Oversigt over Vejrforholdene henvist til disse Tabeller, men de forudsættes stadig sammenlignede med Teksten.

1894—95. Paa Grund af den sene Høst blev Rugen i Efteraaret 1894 gennemgaaende saaet noget sent; men det milde Efteraar raadede for en Del Bod herpaa, saa at Rugen ved Vinterens Indtræden stod ret godt. I December kom der, inden Jorden endnu var frossen ret meget, et jævnt Lag Sne, og dette Snelag forøgedes efterhaanden i Løbet af Januar og Februar og blev liggende til Midten af Marts, ja pletvis endnu længere. Under disse Forhold anret-

tede Sneskimmel (*Lanosa nivalis*) mange Steder overordentlig stor Skade paa Rugen, og ikke faa Marker maatte ompløjes om Foraaret, saaledes ogsaa Forsøgsmarken ved Lyngby. Januar og Februar var kolde; i sidste Halvdel af Marts var Vejret raakoldt med megen Regn, i April ligeledes koldt, men overvejende tørt. Ved Udgangen af April blev Vejret noget mildere, og Maj Maaned igennem var det gunstigt med en rigelig Regn i Midten af Maaneden over hele Landet. I dette milde Vejr voksede Rugen stærkt til, men den blev herved noget svag i Straaet, og en Blæst ved Pinsetid knækkede i nogle Egne en Mængde Straa. Juni var meget tør, og i Rugens Blomstringsperiode var Vejret i de fleste Egne gunstigt; i det sydvestlige Sjælland skadede dog en Storm i denne Periode Kærnesætningen en Del, og til Trods for det tilsyneladende gode Blomstrings-

Tabel 12. Rugens Kvalitet paa Forsøgsmarkerne.
Markgennemsnit.

Forsøgsstation	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	Gennemsnit
----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------------

Pund pr. dansk Tønde.

Tystofte	199.3	207.7	204.3	200.4	211.1	206.1	202.9	206.1	204.0	209.2	205.1
Lyngby	(196.7)	209.7	198.8	192.8	208.3	195.3	196.0	197.2	203.2	209.4	200.7
Askov Lermark ..	194.5	206.1	193.3	190.0	206.9	208.0	203.9	189.5	198.0	204.0	199.4
Askov Sandmark ..	195.2	205.5	198.2	194.4	207.2	203.4	203.0	188.8	194.3	197.7	199.3
Vester Hassing ..	200.2	199.9	204.2	202.3	204.9	196.1	200.7	202.1	204.7	199.5	201.5
Gennemsnit ...	197.2	205.8	199.8	196.0	207.7	201.8	202.3	196.7	200.8	204.0	201.2

Vægt af 1 Korn i Milligram.

Tystofte	25.6	25.1	24.5	22.5	26.3	27.1	25.6	25.0	29.7	28.1	26.0
Lyngby	(25.8)	23.4	26.0	22.7	27.9	24.9	23.4	27.0	29.7	29.3	26.5
Askov Lermark ..	22.9	24.6	22.9	23.2	24.5	27.0	24.9	24.0	26.9	23.8	24.5
Askov Sandmark ..	22.2	20.0	21.5	18.7	21.9	24.5	24.6	19.1	24.2	24.4	22.1
Vester Hassing ..	23.7	24.3	21.2	24.0	24.7	26.0	22.4	27.5	26.4	20.9	24.1
Gennemsnit ...	24.0	24.5	23.2	22.2	25.1	25.9	24.2	24.5	27.4	25.3	24.6

vejr klagedes der fra mange Steder i Landet over „Spring“ i Aksene. Sidste Halvdel af Juli og første Halvdel af August bragte vedholdende Regnvejr, der besværliggjorde Høsten og forringede Rugens Kvalitet meget, idet den spirede i Hobene. Tøndevægten blev ogsaa paa Forsøgsmarkerne lav (sammenlign Tabel 12). For Landet i det hele bragte Aaret lidt under en Middelhøst af Rug, for Jylland

dog snarest lidt over, for Øerne betydeligt derunder (sammenlign Tabel 5).

1895—96. Paa Grund af den sildige Høst blev Rugen atter i Efteraaret 1895 saaet sent de fleste Steder; paa stivere Jorder lagde det meget tørre Vejr i September betydelige Hindringer i Vejen for Jordens Behandling til Saaningen, og Rugen kom paa mange Steder af samme Grund tyndt og uensartet op. Efteraaret var mildt og fugtigt og begunstigede Rugens Udvikling meget. Vinteren var usædvanlig mild, kun med en lettere Frost af og til, og kun med meget lidt Sne, saa at Rugen ved Foraarets Indtræden stod udmærket. Marts Maaned var mild, hvorimod April bragte en Del Kulde og megen Regn. Maj var varm og tør, dog med en Del Regn i Maanedens sidste Dage. Juni og Juli var usædvanlig varme og tørre, kun med nogle Byger hist og her i Begyndelsen af Juli; men Rugen tog ingen Skade af den langvarige Sommertørke. Blomstringstiden var gunstig. Høsten begyndte tidligt, i Midten af Juli, og forløb hurtigt under de gunstigst mulige Vejrforhold, hvorfor Rugen blev af udmærket Kvalitet (sammenlign Tabel 12 for Forsøgsmarkernes Vedkommende). For Landet i dets Helhed gav Aaret en Del over Middelhøst, forholdsvis dog mere i Jylland end paa Øerne. Af de her omhandlede ti Aar gav, som Tabel 5 viser, 1896 den største Rugafgrøde for Jylland, medens Aaret for Øernes Vedkommende overgaas af 1900, 1902 og 1903.

1896—97. Rugen blev i Efteraaret 1896 gennemgaaende rettidig saaet, om end det ualmindelig regnfulde Vejr i September besværliggjorde Arbejdet og forarsagede, at en Del blev saaet i ubekvem Jord. Efteraaret var langt, og ved Vinterens Indtræden i December stod Rugen nogenlunde godt. Vinteren bragte en Del Frost med Sne og Blæst, især i sidste Halvdel af Januar og Begyndelsen af Februar, men særlig streng var den ikke, og Rugen tog ingen Skade. Marts bragte mildt og meget regnfuldt Vejr. I April og første Uge af Maj var Vejret køligt med en Del Regn, hvorimod den sidste Halvdel af Maj var varm og tør, og Juni var ganske usædvanlig tør; men Tørken skadede ikke Rugen synderligt. I April og Maj, ja mange Steder helt ind i Juni, indtraf der, navnlig i Jylland, megen Nattefrost, der gjorde Rugen stor Skade, især da den hyppigt indtraf i Blomstringstiden. Nogle Steder indtraf der ogsaa Storm i denne Periode, og det ene med det andet gjorde, at Kærnesætningen blev meget daarlig. Ogsaa Rust gjorde mange Steder stor Skade paa Rugen. Rughøsten begyndte i Slutningen af Juli under gunstige Vejrforhold, men i August blev Vejret regnfuldt, hvorved Indbjærgningen forsinkedes meget og Kvaliteten forringedes. Landets Rugavl blev som Helhed en Del under Middelhøst, paa Øerne dog snarest noget over, men i Jylland langt derunder.

1897—98. Efter det meget regnfulde Vejr i August og første Halvdel af September fulgte en tør Periode fra Midten af September til Slutningen af November, og Rugen blev overalt saaet under gunstige Forhold. Vejret var i November mildt, saa at ogsaa den sent

saaede Rug fik en god Udvikling inden Vinteren. Denne var helt igennem mild med kun faa Frostdage og let Frost; Sne kom der næsten ikke, men rigelig Regn. Ved Foraarets Indtræden stod Vintersæden derfor udmærket, ja var næsten for frodig. Nu fulgte imidlertid et koldt og regnfuldt Foraar med kun ganske faa Solskinsdage; endnu Juni Maaned var koldere end normalt og bragte stor Nedbør. Det kolde Foraarsvejr var for saa vidt nærmest til Gavn for Rugen, som den ellers let kunde være bleven alt for svær, men Kulden gjorde den dog tynd mange Steder, og i Landets nordlige og vestlige Egne led Rugmarkerne meget af Storm i de første Dage af Juni. I Blomstringstiden var Vejret koldt og regnfuldt, og i Vendsyssel indtraf der i denne Periode Blæst og enkelte Steder Nattefrost; Kærnesætningen blev derfor overalt mindre god. Paa de bedre Jorder, især paa Øerne, gik Rugen desuden alt for tidligt i Leje, hvorved Kærneudviklingen hæmmedes. Juli Maaned var forholdsvis tør, men usædvanlig kold og med megen Blæst, der sled Stak og Avner af Rugen, hvilket skadede Kærnenes Udvikling og gjorde den spildsom under Høsten; hvor Rugen endnu stod op, piskedes en Del Kærne af ved Storm i de første Dage af August. Sidstnævnte Maaned bragte endelig varmt og solklart Vejr, saa at den meget sent indtraadte Høst gik hurtigt og let fra Haanden. Resultatet blev en meget lille Rugafgrøde, langt under Middelhøst. Af Tabel 5 fremgaar det, at 1898 af de her omhandlede ti Aar gav det mindste Foldudbytte af Rug, og det saavel paa Øerne som i Jylland. Kvaliteten var gennemgaaende ikke god, Tøndeavgten lav og Kærnerne smaa (sammenlign Tabel 12). Halmudbyttet blev derimod stort, i de bedre Egne endogsaa meget stort (sammenlign Tabel 6); men Halmen var af meget ringe Kvalitet.

1898—99. Paa Grund af den meget sildige Høst blev Rugen gennemgaaende saaet senere end ønskeligt; men Jorden var i Reglen bekvem, og i det milde Efteraars- og Vintervejr naaede den en tilfredsstillende Udvikling. Efteraarsmaanedernes Temperatur var noget over det normale, Regnmængden derimod under Middelt; især var Oktober meget tør. December var usædvanlig mild og meget regnfuld, og ogsaa Januar og Februar var milde med faa og kortvarige Frostperioder, i hvilke Jorden i Reglen var snedækket. Sidste Halvdel af Marts var derimod kold med stærk Frost og megen Sne, og Rugen tabte i denne Periode meget baade i Farve og i Plantedækkets Tæthed. April gav omtrent normal Temperatur og noget over normal Nedbør. Begyndelsen af Maj var kold og bragte en Del Nattefrost, der yderligere svækkede Rugen; senere i Maaneden var Temperaturen lidt over det normale; Nedbøren var omtrent normal. Rugen voksede nu godt til, skred tidligt og blomstrede tidligt under ualmindelig gode Vejrforhold. Juni gav omtrent normal Temperatur, medens Juli og første Halvdel af August var usædvanlig varme; hele Sommeren var abnormt tør, hvilket bevirkede, at Rugen blev noget kortstraet og Halmudbyttet derfor ringe, hvorimod Tørken som sædvanlig ikke øvede nogen kendelig Indflydelse paa Kærneud-

byttets Størrelse. Gennemgaaende gav Rugen en Middelhøst, mindst i Nordjylland, hvor en stærk Storm i Slutningen af Juli afblæste flere Fold (sammenlign Tabel 5). Høstvejret var fortrinligt, og Kvaliteten blev udmærket god (sammenlign Tabel 12 for Forsøgsmarker-nes Vedkommende.)

1899—1900. Da Jorden efter den tørre Sommer var stærkt ud-tørret, var det mange Steder vanskeligt at faa den i Stand til Rug-saaning, og meget blev saaet temmelig sent; men November Maaned var usædvanlig mild, og Rugen voksede stærkt til, saa at en Del af den først saaede endogsaa blev vel svær. Vinteren begyndte i December og vedvarede gennem Aarets tre første Maaneder, af og til med stærkt Snefald og ofte med Storm. Hist og her led Rugen nogen Skade ved Snelæg, men gennemgaaende kom den godt gennem Vinteren. April og Maj var raakolde og stormende med megen Nattefrost, særlig i den anden Uge af Maj, og Rugen tog i disse Maaneder en Del Skade, især i Nord- og Vestjylland. Maj Maanedes sidste Dage bragte varmt Vejr, og Juni, Juli og August var gennem-gaaende gunstige med passende Varme og passende Fugtighed, den sidste dog noget ulige fordelt i Landets forskellige Egne. I Blom-stringstiden var Vejret udmærket, saa at Rugen overalt blev fortrin- lig kærnesat. Stærke Tordenbyger i Juli slog overalt Rugen ned, mange Steder paa Øerne saa stærkt, at Udbyttet kendeligt forringe-des derved. Høsten faldt meget sent og var vanskelig paa Grund af den megen Lejesæd. Udbyttet blev for Landet i det hele noget over en Middelhøst, men ikke lidt varierende fra Egn til Egn (sam-menlign Tabel 5); Kvaliteten var gennemgaaende god.

1900—01. Rugen blev i Efteraaret 1900 gennemgaaende retti-dig saaet, og da Efteraarets Vejrforhold i det hele var gunstige, groede den stærkt til; navnlig var December Maaned meget mild, saa at Vintersæden var i stærk Vækst, da Vinteren pludselig ind-traadte i Maanedens sidste Dage. Januar og Februar var kolde, og Marts ogsaa noget koldere end normalt. Sne kom der ikke meget af, men da Frosten var vedvarende, holdt et tyndt Snelag sig i de fleste Egne gennem hele Januar og Februar og en stor Del af Marts. Skønt temmelig lang og vedholdende, var Vinteren dog ikke særlig streng, og naar Hveden desuagtet gik ud saa at sige overalt, kan Aar-sagen ikke søges heri. Sygdomsangreb var der heller ikke af Betyd-ning. Man var mest tilbøjelig til at søge Aarsagen i en stærk Rim-taage, der vedvarede uafbrudt fra den 10. til den 20. Januar, men det kan næppe være rigtigt. Snarest maa Grunden søges i Frostens pludselige Indtræden ved Aarsskiftet paa et Tidspunkt, da Hveden paa Grund af det milde Decembervejr var i stærk Vækst, og uden at den endnu var beskyttet af noget Snedække. Rugen klarede sig meget bedre end Hveden; kun rent undtagelsesvis og kun, hvor den var bleven særlig kraftig, tog den saa megen Skade af Frosten, at den maatte ompløjes om Foraaret; men stærkt udtyndet blev den mange Steder. Paa Forsøgsmarkerne, særlig Askov, lagde man Mærke til, at de forskellige Sorter havde modstaaet Vinteren ulige godt. April

og Maj bragte rigelig Nedbør og Varme, og Rugen voksede i disse Maaneder usædvanlig stærkt til, saa at den paa alle bedre Jorder næppe formaaede at holde sig oppe, til Skridningen var overstaet. Juni var koldere end normalt og meget regnfuld. I Blomstringstiden var Vejret for fugtigt, hvilket blev endnu mere skadeligt derved, at Rugen var gaaet saa stærkt i Leje. I mange Egne af Jylland indtraf der desuden i Blomstringstiden Nattefrost, Storm og Hagl. Kærnesætningen blev derfor mere eller mindre mangelfuld. Juli var meget tør og varm; den 1. August var Rughøsten i fuld Gang over hele Landet, og i det varme og tørre Vejr blev den hurtigt indbjærget i fortrinlig Stand. Resultatet blev for Landet i det hele saa vel som for de enkelte Egne noget under en Middelhøst af ret god Kvalitet. At Udbyttet ikke blev større, skyldtes sikkert ikke nær saa meget Vinteren som det daarlige Vejr i Blomstringstiden og den stærke Lejring, der gjorde Kærneudviklingen ufuldkommen.

1901—02. Rugen blev saaet rettidig og i bekvem Jord, og den voksede godt til i det milde og tørre Vejr i Oktober og Begyndelsen af November. Midten af November bragte Frost og Sne, men derefter blev Vejret atter mildere. December havde omtrent normal Middeltemperatur, men med mange Frostdage og betydeligt Snefald. Ved Aarsskiftet var Snedækket forsvundet, og Vejret var mildt og regnfuldt, og saaledes holdt det sig Januar igennem. Februar var derimod kold og tør, men et tyndt Snelag dækkede Jorden gennem den største Del af Maaneden. Marts var mild med megen Regn og lidt Sne. Til Trods for de hyppige, bratte og store Temperaturvekslinger i Vinterens Løb overvintrede Rugen tilfredsstillende; enkelte Steder havde den dog taget lidt Skade ved Snelæg. At Vinteren indtraadte tidligt, var man nærmest glad ved, fordi Rugen om Efteraaret var nær ved at blive for svær. April Maaned var kold med mange Frostdage og ringe Nedbør, og det tørre og stormfulde Vejr skadede i mange Egne Rugen. Maj var meget kold og ualmindelig regnfuld, medens Juni gav omtrent normal Middeltemperatur og noget under normal Nedbør; i Midten af Juni var der dog en meget kold Periode, der enkelte Steder endogsaa bragte Nattefrost. I Blomstringstiden var Vejret ret gunstigt. Juli og August var meget koldere end normalt, Juli med lidt under normal, August med meget stor Nedbør; hele Sommeren igennem var der megen Blæst, og Stormen og Regnen slog mange Steder Rugen stærkt ned. Rughøsten faldt i første Halvdel af August, men Indbjærgningen var i det ustadige Vejr meget vanskelig og foregik langsomt, og Kvaliteten skadedes meget ved, at Kærnerne spirede i Hobene, og ved, at megen Rug blev indkørt i mindre god Tilstand (sammenlign Tabel 12 for Forsøgsmarkernes Vedkommende). Gennemgaaende blev Udbyttet baade af Kærne og Halm noget over en Middelhøst, men begge Dele af meget daarlig Kvalitet.

1902—03. Paa Grund af den sildige Høst blev Rugen mange Steder saaet sent, og paa Grund af den vaade Sommer blev den ofte saaet i for vaad og ubekvem Jord. Efteraaret var koldt med meget

lille Nedbør. Den første Frostperiode begyndte allerede i Midten af November og varede til Midten af December, og Rugen blev af det kolde Vejr holdt meget tilbage i Udvikling. I sidste Halvdel af December og i de første tre Maaneder af 1903 var Vejret imidlertid meget mildt med meget lidt Sne men omtrent normal Nedbør, og i disse Maaneder udvikledes Rugen godt, om end den led en Del under Barfrost i Midten af Januar. April bragte koldt og raat Vejr med mange Frostdage og meget stor Nedbør, omkring den 20. endogsaa i mange Egne store Snemasser, og i denne Maaned tabte Rugen meget i Udseende. Maj bragte mildt Vejr med normal Nedbør, og i disse Maaneder udvikledes Rugen godt. Den tidligt saaede Rug blomstrede i Midten af Juni under meget gunstige Vejrforhold, den sent saaede derimod nogle Dage senere under mindre heldige Forhold, i regnfuldt Vejr. Juli Maaned var noget koldere og fugtigere end sædvanligt, og August var ualmindelig kold og regnfuld. Rughøsten begyndte omkring 1. August og forløb under vanskelige Vejrforhold; en Del Kærner spirede i Hobene, og meget blev indkørt i mindre god Tilstand. Gennemgaaende blev Kvaliteten dog over Middelt, og hvad Kvantiteten angaar, bragte Aaret for Landet i dets Helhed langt over Middelhøst og overhovedet den største Rugafgrøde i den heromhandlede tjaarige Periode. Dette gælder i særlig Grad om Øerne, medens Afgrøden i Jylland, om end betydeligt over Middelt, ikke kunde maale sig med Afgrøden i 1896 (se Tabel 5).

1903—04. Rugsaaningen blev mange Steder i høj Grad forsinket af den ualmindelig sildige Høst, og ofte blev der saaet i for vaad og ubekvem Jord, ligesom det regnfulde Vejr lagde betydelige Hindringer i Vejen for Arbejdets Udførelse. Efteraarets Temperaturforhold var i det hele normale med nogen Frost i Slutningen af November og Begyndelsen af December. Oktober bragte betydelig Nedbør, November og December derimod under det normale; Sne var der kun lidt af. Ved Aarsskiftet stod rettidig saaet Rug med et ualmindelig frodigt Udseende, og ogsaa den sildigt saaede stod efter Forholdene godt, om den end var noget „spids“. Vintermaanederne var i det hele milde med omtrent normal Nedbør og kortvarige og spredte Snelæg; i sidste Halvdel af Februar og første Uge af Marts var der en Frostperiode, i hvilken Jorden dog de fleste Steder var snedækket. Det vekslende Vejr var uheldigt for Rugen, og henimod Slutningen af Marts, da Foraaret indtraadte, stod den gennemgaaende daarligt, „spidst“ og tyndt. Sidste Uge af Marts bragte klart og tørt Vejr, og April var mild med rigelig Regn. Maj bragte omtrent normal Varme og noget over normal Nedbør; den 6. og 13. indtraf der mange Steder i Jylland Nattefrost, som gjorde Rugen en Del Skade. I øvrigt udviklede Rugen sig godt i disse Maaneder, men den vedblev at være tynd, og den blev ikke svær. Juni bragte omtrent normal Varme og noget under normal Nedbør; Blomstringen fandt Sted den 14.—21. i gennemgaaende gunstigt Vejr; i enkelte Egne indtraf der dog i denne Periode en Del Regn, og paa saadanne Steder blev der mange „Spring“ i Aksene. Juli og August bragte

omtrent normal Varme, men var meget tørre. Rughøsten faldt omkring 1. August, og ved denne Maanedes Midte var Rugen overalt bragt i Hus i udmærket Tilstand; Kvaliteten blev derfor meget god (sammenlign Tabel 12 for Forsøgsmarkernes Vedkommende); men Halmmængden var ringe (se Tabel 6), og Kærneudbyttet var i hele Landet betydeligt under Middelt (sammenlign Tabel 5).

Hvilke Rugsorter der dyrkes her i Landet, er det ikke let at faa tilfredsstillende Oplysninger om, bl. a. fordi mange Landmænd ikke ved nøje Besked om, hvad det er, de dyrker; det allermeste af den her i Landet dyrkede Rug er sikkert ogsaa stærkt blandet og krydset, om end der uden Tvivl i denne Henseende har været Fremskridt i de senere Aar. For dog imidlertid at faa et Skøn over Sorternes Udbredelse, ud-

Tabel 13. Oversigt over, hvilke Rugsorter der (1905) dyrkes almindeligst i Landets forskellige Egne.

Landsdel	Antal Besvarelser lydende paa								
	"Bretagne"- Rug	Provsti- Rug	"Gammel- dansk" Rug	"Campine"- Rug	Schlanstedt- Rug	Bestehorns Kæmpe-Rug	Zeeland- Rug	Petkus- Rug	Heinrichs Rug
Nordjylland	8	4	2	6	0	0	0	0	0
Vestjylland	17	1	12	0	0	0	0	0	0
Midtjylland	28	5	15	1	0	0	0	0	0
Østjylland	16	9	2	2	1	0	1	0	0
Fyn, Langeland, Ærø .	23	3	2	2	0	1	0	0	0
Sjælland, Samsø	37	6	5	1	1	0	0	0	1
Lolland, Falster, Møen.	10	1	0	1	0	0	0	0	0
Bornholm	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Hele Landet	142	29	38	13	2	1	1	0	1
pCt. af dets samlede Antal	62.6	12.8	16.7	5.7	0.9	0.4	0.4	0.0	0.4

sendtes ved Juletid 1905 bl. a. følgende Spørgsmaal til ca. 300 Landmænd i alle Egne af Landet: „a) Hvilken Rugsort er for Tiden mest dyrket paa Egnen? b) Hvilke særlige Fortrin og Mangler har denne Sort? c) Hvilke andre Rugsorter vinder Udbredelse? d) Hvilke Sorter er i Aftagende?“ Der indkom ca. 200 Besvarelser, og paa Grundlag af disse er Tabellerne 13 og 14

sammenstillede. At dømme efter dette Materiale skulde den saakaldte „Bretagne“-Rug (rettere: Brattingsborg-Rug) nu være den mest udbredte Sort, idet ca. 63 pCt. af Svarene paa Spørgsmaal a. lyder paa denne; dog synes den at være betydelig mere udbredt paa Øerne (76 pCt. af Svarene) end i Jylland (53 pCt. af Svarene). Næst efter den er „Gammel dansk“ Rug mest udbredt og da navnlig i Jylland, hvorfra 24 pCt. af Besvarelserne lyder paa denne „Sort“. Under Navnet „Gammel dansk“ Rug gaar dog sikkert mange forskellige Ting, baade virkelig gam-

Tabel 14. Oversigt over, hvilke Rugsorter der (1905) vinder Udbredelse eller er i Aftagende i Landets forskellige Egne.

Landsdel	Udbredelse vinder							I Aftagende er						
	„Bretagne“-Rug	Provsti-Rug	„Gammel dansk“ Rug	„Campine“-Rug	Schlanstedt-Rug	BestehornsKæmperug	Petkus-Rug	Heinrichs Rug	„Bretagne“-Rug	Provsti-Rug	„Gammel dansk“ Rug	„Campine“-Rug	Schlanstedt-Rug	BestehornsKæmperug
Nordjylland	5	0	6	2	1	0	4	0	0	9	2	5	3	2
Vestjylland	6	2	2	2	0	0	1	0	0	4	12	3	0	0
Midtjylland	3	1	0	1	0	2	1	0	0	11	15	6	2	0
Østjylland	5	0	0	0	0	1	2	0	0	4	2	3	3	1
Fyn, Langeland, Ærø .	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7	2	2	6	2
Sjælland, Samsø	4	2	0	0	0	0	10	5	0	6	5	1	7	7
Lolland, Falster, Møen	2	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	1	1
Bornholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hele Landet ...	27	5	8	5	1	3	20	5	1	41	38	20	22	14
Differens ...	+26	+36	+30	+15	+21	+11	+20	+5						

mel dansk og degenererede Partier af Provsti, Campine og andre Sorter. Noget mindre udbredt er nu Provsti-Rugen, der dog stadig spiller en betydelig Rolle ligesom i enkelte Egne „Campine“-Rugen (rettere: Hoffmansgave-Rug). Næsten uden Betydning er Schlanstedt-Rug, Bestehorns Kæmperug og Zeeland-Rug. I Aaret 1892, da det samme Spørgs-

maal rettedes til et lignende Antal Landmænd, var Forholdet mellem Sorterne et ganske andet (se Tabel 15). Provsti-Rugen var da den mest udbredte Sort, idet 37 pCt. af Besvarelserne lød paa denne; derefter kom „Campine“-Rug og „Gammel dansk“ Rug med hver 20 pCt. af Svarene, Bestehorns Kæmperug med 12 pCt. og saa først „Bretagne“-Rug med 7 pCt; paa Schlanstedt-Rugen lød 3 pCt., paa Zeeland-

Tabel 15. Oversigt over, hvilke Rugsorter der i 1892 dyrkedes almindeligst i Landets forskellige Egne.

Landsdel	Antal Besvarelser lydende paa						
	„Bretagne“-Rug	Provsti-Rug	„Gammel dansk“ Rug	„Campine“-Rug	Schlanstedt-Rug	Bestehorns Kæmperug	Zeeland-Rug
Nordjylland	1	3	4	7	0	0	1
Vestjylland	1	5	7	5	0	0	0
Midtjylland	3	12	8	12	0	0	0
Østjylland	0	17	1	4	0	3	0
Fyn, Langeland, Ærø	0	10	2	1	2	3	1
Sjælland, Samsø	4	7	7	2	1	8	0
Lolland, Falster, Møen ...	1	3	2	0	1	2	1
Bornholm	0	1	0	0	0	2	0
Hele Landet ...	10	58	31	31	4	18	3
pCt. af det samlede Antal	6.5	37.4	20.0	20.0	2.6	11.6	1.9

Rugen 3 pCt. af Svarene. I 1893 og 1894 blev de samme Spørgsmaal udsendt med omtrent samme Resultat som i 1892. Det er altsaa meget betydelige Forandringer, der er foregaaet paa dette Punkt i Løbet af godt en halv Snes Aar, og der kan ingen Tvivl være om, at en af Hovedaarsagerne til Forandringen maa søges i de fra Statens Forsøgsstationer offentliggjorte Forsøgsresultater, der har vist „Bretagne“-Rugens Overlegenhed over de andre her nævnte Sorter. En Sammenligning mellem Tabel 13 og Tabel 15 viser, at „Bretagne“-Rugen er

gaaet stærkt frem paa alle de øvrige Sorters Bekostning. At denne Bevægelse endnu ikke er afsluttet, viser Tabel 14, af hvilken det fremgaar, at „Bretagne“-Rugen stadig udbreder sig stærkt, om end Petkus-Rugen begynder at gøre den Rangen stridig; ogsaa Heinrichs Rug har vundet nogen Udbredelse i de senere Aar, dog kun paa Sjælland. I stærk Tilbagegang er derimod alle de øvrige Sorter, „Gammel dansk“ Rug, Provsti-Rug, „Campine“-Rug, Schlanstedt-Rug og Bestehorns Kæmperug.

II. Rugens Dyrkningsforhold paa Forsøgsstationerne.

Medens Aarsagen til Udbyttets Svingninger fra Aar til Aar for hele Landet eller for større Dele af dette hovedsagelig maa søges i Vejrforholdene, kommer for det enkelte Jordbrug andre Faktorer til, f. Eks. den forskelligartede Jordbund i forskellige Skifter, forskellig Forfrugt, Gødskning, Jordbehandling, Saatid o. s. v., og dette gælder selvfølgelig ogsaa til en vis Grad for Forsøgsmarkerne; heri ligger netop Hovedaarsagen til, at den tidligere nævnte Parallelisme mellem Afgrødernes Størrelse paa Forsøgsmarkerne og i de paagældende Amter ikke er fuldstændig. Idet Rugens Dyrkningsforhold paa Forsøgsstationerne i det følgende omtales, vil det derfor være af Interesse at undersøge, hvilken Indflydelse de har haft paa Rugafgrødernes Størrelse.

De sammenlignende Sortsforsøg med Rug har i Aarene 1895—1904 været foretagne paa Statens faste Forsøgsstationer ved Tystofte, Lyngby, Askov og Vester Hassing, for Askovs Vedkommende baade paa Sandmarken og Lermarken. Ved Vester Hassing har der desuden været indlagt Forsøg paa Mosejord, men disse vil blive bearbejdede sammen med de andre Forsøg paa denne Mose og forbigaaes derfor her.

Jordbundsforholdene paa Forsøgsmarkerne kan kortelig karakteriseres saaledes:

Tystofte: God og dyb lermuldet Jord med Lerunderlag.

Lyngby: Lettere lermuldet Jord med stenet og sandblandet Lerunderlag.

Askov Lermark: Let lermuldet, noget kold Jord med stenet Lerunderlag.

Askov Sandmark: Meget let og tør, stenfri Sandjord med Sandunderlag.

Vester Hassing: Meget let og tør, stenfri Sandjord (fint Sand) med Sandunderlag.

Forsøgsmarkerne ved Tystofte og Lyngby repræsenterer saaledes Øernes og til Dels Østjyllands Middeljorder, og Askov Lermark en stor Del af Jyllands bedre Jorder, medens Askov Sandmark og Forsøgsmarken ved Vester Hassing er et godt Udtryk for meget store Sandjordsarealer i Midt-, Vest- og Nordjylland. De allerskarpeste Blyandsjorder i Vest- og Midtjylland er derimod ikke repræsenterede i Forsøgene, ej heller de meget stive Lerjorder paa Øerne og i Østjylland; dette sidste er imidlertid af mindre Betydning, da der paa disse Jorder kun dyrkes meget lidt Rug.

Som Tabel 6 viser, er Kærneafgrøderne af Rug paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte og Lyngby omtrent lige store, i Gennemsnit af Aarene 1895—1904 henholdsvis 27.8 og 28.7 Centner, medens Halmaafgrøden er meget mindre paa Tystofte Forsøgsmark end paa Lyngby, nemlig 62.7 Centner mod 69.6 Centner pr. Td. Ld. Jorden paa Tystofte Forsøgsmark er imidlertid betydelig bedre end Jorden paa Lyngby Forsøgsmark, og naar desuagtet Kærneafgrøderne er omtrent lige store, skyldes det sikkert den Omstændighed, at Rugen i Lyngby følger efter røn Kløver med Halvbrak, saa at Jorden er rigelig forsynet med Kvælstofnæring; i Tystofte er Forfrugten ganske vist i nogle af Aarene Sneglebælg og Rajgræs, men i de fleste Aar Blandsæd eller Vikkehavre, der som Forfrugt ikke kan maale sig med Kløveren (herom mere senere under Behandlingen af Sædskifte og Gødskning); ogsaa den betydelig større Halmængde i Lyngby maa for en Del skrives paa Forfrugtens Regning. De klimatologiske Forhold spiller dog ogsaa en Rolle, særlig Regnmængden, der, som Tabel 45 viser, er betydelig større i Lyngby end i Tystofte. I Gennemsnit af Aarene 1895—1904 har Regnmængden i Lyngby været 595 Millimeter, i Tystofte derimod kun 502 Millimeter, altsaa 93 Millimeter mindre. I Foraarsmaanederne Marts, April og Maj har Lyngby faaet 139 Millimeter, medens Tystofte kun har faaet 111, og i Maanederne Juni—Juli har Lyngby faaet 118, men Tystofte kun 105 Millimeter. At denne større Regnmængde i Lyngby bevirker, at Udbyttet og navnlig Halmudbyttet forøges, kan vel betragtes som givet. I Tystofte er Aarets Middeltemperatur noget højere end i Lyngby, ca. 7.8° C. mod ca.

7.4° C., men dette spiller vistnok kun en ringe Rolle for Rug-afgrødernes Størrelse. Paa Askov Forsøgsstations Lermark er Kærneudbyttet en Del mindre end i Tystofte og Lyngby, 24.2 Centner i Gennemsnit; dette svarer godt til, at Jordens Bonitet er lidt ringere. Halmudbyttet nærmer sig derimod stærkt Tystoftes, idet det er 61.2 Centner i Gennemsnit, og Aarsagen hertil maa sikkert søges i den store Regnmængde. Aarets Nedbør er i Askov ikke mindre end 698 Millimeter, altsaa 103 mere end i Lyngby og 196 mere end i Tystofte. Paa Sandmarken ved Askov Forsøgsstation er Kærneudbyttet kun 12.5 Centner pr. Td. Ld., altsaa kun halvt saa stort som paa Lermarken. Paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing er Udbyttet 15.5 Centner Kærne, 3 Centner mere end paa Askov Sandmark, hvilket stemmer godt med, at Jorden ved V. Hassing, skønt den ogsaa maa betegnes som let Sandjord, er betydelig bedre end Jorden paa Askov Sandmark; det sidstnævnte Sted gødes der noget rigeligere til Rugen end paa V. Hassing Forsøgsmark, ellers vilde Forskellen sikkert være større. Naar Halmudbyttet paa Askov Sandmark kun er ubetydelig mindre end paa V. Hassing, 32.2 mod 32.8 Centner, skyldes det vel for en Del den rigeligere Gødskning, men dog sikkert ogsaa den større Regnmængde ved Askov, 698 Millimeter mod 569 ved V. Hassing, altsaa 129 Millimeter mere. Aarets Middeltemperatur er en Ubetydelighed lavere ved V. Hassing end ved Askov, 7.0° C. mod 7.2° C., men dette har næppe nogen større Indflydelse.

I Sammenhæng med de klimatologiske Forhold og Jordens Bonitet staar Rugens Modningstid, saaledes som den fremgaar af Tabel 16. Paa Tystofte, Lyngby og V. Hassing Forsøgsmarker modnes Rugen omtrent samtidig; i Gennemsnit af den tjaarige Periode 1895—1904 er Rugen paa disse Stationer høstet den 1.—2. August. Denne Samtidighed maa sikkert opfattes som et Produkt af flere Faktorer. Tystofte har den mindste Regnmængde og den højeste Middeltemperatur, men dette opvejes af den bedre, mere lerede Jord. V. Hassing har en Regnmængde, der ligger mellem Tystoftes og Lyngbys, men en betydelig lavere Middeltemperatur og lidt senere Saaning; til Gengæld er Jorden meget lettere, og Resultatet bliver da den samtidige Modning. Paa de to Forsøgsmarker ved Askov modnes Rugen lidt senere end paa de andre Forsøgsstationer, hvilket sikkert skyldes den større Regnmængde; naar Rugen

modnes 3 Dage før paa Sandmarken end paa Lermarken, maa Aarsagen uden Tvivl søges i Jordbundens Art.

Tabel 16. Rugens Høstdato paa Forsøgsstationerne.

Aar	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing
1895	$\frac{30}{7}$ — $\frac{3}{8}$	$(\frac{30}{7}$ — $\frac{31}{7})$	$\frac{5}{8}$	$\frac{5}{8}$	$\frac{5}{8}$
1896	$\frac{20}{7}$ — $\frac{21}{7}$	$\frac{20}{7}$ — $\frac{21}{7}$	$\frac{27}{7}$	$\frac{21}{7}$	$\frac{22}{7}$
1897	$\frac{26}{7}$ — $\frac{29}{7}$	$\frac{26}{7}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{30}{7}$	$\frac{26}{7}$
1898	$\frac{15}{8}$	—	$\frac{18}{8}$	$\frac{18}{8}$	$\frac{6}{8}$
1899	$\frac{26}{7}$	$\frac{26}{7}$	$\frac{7}{8}$	$\frac{31}{7}$	$\frac{31}{7}$
1900	$\frac{6}{8}$ — $\frac{7}{8}$	$\frac{31}{7}$ — $\frac{2}{8}$	$\frac{6}{8}$	$\frac{6}{8}$	$\frac{6}{8}$
1901	$\frac{30}{7}$ — $\frac{31}{7}$	$\frac{29}{7}$	$\frac{31}{7}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{25}{7}$
1902	$\frac{9}{8}$	$\frac{14}{8}$	$\frac{20}{8}$	$\frac{14}{8}$	$\frac{12}{8}$
1903	$\frac{4}{8}$	$\frac{4}{8}$ — $\frac{5}{8}$	$\frac{7}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{7}{8}$
1904	$\frac{1}{8}$ — $\frac{2}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{20}{7}$	$\frac{28}{7}$ — $\frac{29}{7}$	$\frac{20}{7}$
Gennemsnit . .	$\frac{2}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{6}{8}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{1}{8}$

Driftsforholdene paa Forsøgsmarkerne har været noget varierende fra Sted til Sted og fra Aar til Aar, men i det hele svarende til almindelig god Praksis. Naar Forsøgsresultaterne skal kunne finde Anvendelse i det almindelige Landbrug, bør Forsøgsmarkerne med Hensyn til Sædskifte, Jordbehandling og Gødskning følge almindelig Praksis, og dette er ogsaa stadig tilstræbt; kun maa der lægges større Vægt paa, at hele Marken faar en ensartet Behandling og Gødskning. Før Gødningskørslen bliver Marken derfor inddelt i Smaastykker, i Reglen $\frac{1}{100}$ Td. Ld., og Gødningen til hvert saadant Stykke bliver afvejet eller afmaalt og omhyggelig fordelt over hele Stykket. I øvrigt behandles Markerne med de almindelige Redskaber og med Hestekraft. Ved Sædens Dækning maa der dog nødvendigvis gøres en Afvigelse herfra, da Sæden fra de forskellige Forsøgstykker, der ligger op til hinanden uden Mellemrum, ved Brug af en almindelig Sæddækker vilde blive blandet. Sæden dækkes derfor enten med en særlig dertil konstrueret Haandharve, eller den nedpløjes til ca. 2 Tommers Dybde ved Hjælp af en lille Haandplov; i begge Tilfælde løftes Redskabet

Tabel 17. Rugens Dyrkningsforhold paa Forsøgsmarken ved Tystofte.

Aar	Forfrugt	Til Forfrugten gødet med	Til Rugen gødet med	Gødningen udbragt	I Gødningen tilført Pd. pr. Td. Ld.		
					Kvælstof	Fosfor- syre	Kali
1895 Mark 3 A...	Vikkehavre til Staldfoder, derefter halvbrakket	20000 Pd. Staldgødn.	Intet	—	—	—	—
1895 Mark 5 A...	1. Aars Sneglebælg og Rajgræs, hvorefter Halvbrak	Intet	20000 Pd. Staldgødn.	9. August	?	?	?
1896	do.	do.	do.	i Juli	?	?	?
1897	do.	do.	do.	do.	?	?	?
1898	Vikkehavre til Modenhed	20000 Pd. Staldgødn.	Intet	—	—	—	—
1899	Blandsæd til Modenhed	Intet	20000 Pd. Staldgødn.	i September	76	99	108
1900	Staldfoder	20000 Pd. Staldgødn.	Intet	—	—	—	—
1901	do.	do.	do.	—	—	—	—
1902	do.	do.	do.	—	—	—	—
1903	do.	do.	do.	—	—	—	—
1904	1. Aars Sneglebælg og Græs, hvorefter Halvbrak	Intet	20000 Pd. Staldgødn.	i August	61	77	77

op ved Grænsen mellem to Forsøgsstykker, saa at Blanding af Udsæden undgaas.

Paa Forsøgsmarken ved Tystofte har Rugforsøgene stedse været indlagte i samme Sædskiye, en 8-Marks Vekseldrift (de saakaldte A-Marker), der ved Udgangspunktet 1895 saa saaledes ud:

- 1 A. Havre.
- 2 A. Vikkehavre, gødet med 20000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.
- 3 A. Rug.
- 4 A. Humle-Sneglebælg og Ital. Rajgræs.
- 5 A. Rug, gødet med 20000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.
- 6 A. Roer, gødet med 40000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.
- 7 A. Byg.
- 8 A. Kløver og Græs.

I dette Sædskiye er der altsaa to Rugmarker, og Forsøgene har snart været indlagt i den ene, snart i den anden af disse, i 1895 i dem begge. Da der desuden har været enkelte

Tabel 18. Forfrugtens og Gødningens Indflydelse paa Rugafgrødens Størrelse paa Forsøgsmarken ved Tystofte.

Forfrugt: 1-aarigt Sneglebælg og Græs, hvortil ingen Gødning; til Rugen 20000 Pd. Staldgødning				Forfrugt: Staldfoder, hvortil 20000 Pd. Staldgødning; til Rugen ingen Gødning				Forfrugt: Blandsæd til Modenhed, hvortil ingen Gødning; til Rugen ingen Gødning			
Aar	Markgen-nemnit for Forsøgs-m.	Foldudbytte for Sore Amt	Differens	Aar	Markgen-nemnit for Forsøgs-m.	Foldudbytte for Sore Amt	Differens	Aar	Markgen-nemnit for Forsøgs-m.	Foldudbytte for Sore Amt	Differens
1895	24.6	21.5	3.1	1895	28.9	21.5	7.4	1899	25.2	25.8	-0.6
1896	29.7	24.6	5.1	1898	23.0	21.5	1.5				
1897	32.1	24.2	7.9	1900	33.3	26.9	6.4				
1904	24.1	23.6	0.5	1901	26.0	23.2	2.8				
				1902	28.1	27.5	0.6				
				1903	30.2	28.1	2.1				
Gns.	27.6	23.5	4.1	Gns.	28.3	24.8	3.5	Gns.	25.2	25.8	-0.6

Afviigelser fra det normale Sædskiye, gives i Tabel 17 en Oversigt over Forfrugt og Gødskning for Rugforsøgene. I Tabel 18

er Afgrøderne efter de forskellige Forfrugter sammenstillede med Foldudbyttet for Sorø Amt i de samme Aar, idet man paa denne Maade kan faa et Skøn over Forfrugtens Indflydelse paa Afgrødens Størrelse. I de Aar, Rugen har været saaet efter Sneglebælg og Græs, har den gennemsnitlig givet 4.1 Centner mere end Gennemsnits-Foldudbyttet for Sorø Amt, i de Aar, da den har været saaet efter Staldfoder, kun 3.5 Centner mere, og i det ene Aar, den har været saaet efter Blandsæd til Modenhed, endogsaa 0.6 Centner mindre. Dette tyder paa, at Sneglebælg og Græs er en bedre Forfrugt end Staldfoder (Vikkehavre), hvis ikke Forskellen skyldes den forskellige Udbringningstid for Staldgødningen (henholdsvis Eftersommer og Foraar). Jordbehandlingen har i begge Tilfælde været nogenlunde den samme, en mere eller mindre intensiv Halvbrakning. At Rugen efter Blandsæd til Modenhed har givet et saa ringe Udbytte (4.7 Centner mindre end efter Sneglebælg og Græs), skyldes sikkert hovedsagelig den Omstændighed, at der hverken er gødet til Blandsæden eller til Rugen; men desuden bliver Jorden vanskelig bekvem til Rugsaaning efter moden Sæd. I øvrigt stemmer Resultatet af denne Sammenligning udmærket overens med det af *P. Nielsen* tidligere meddelte*).

Paa Forsøgsmarken ved Lyngby har det normale Sædskifte været følgende 7-Marks Vekseldrift:

1. Rug, gødet med 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat.
2. Kartoffler, gødet med 30000 Pd. Staldgødning.
3. Havre.
4. Roer, gødet med 40000 Pd. Staldgødning.
5. Byg med Udlæg.
6. Kløver.
7. Kløver, Halvbrak.

Imidlertid har der været ikke faa Afvigelser, især foraarsagede af, at mislykkede Kløvermarker er bleven erstattede af andre Afgrøder. I Tabel 19 gives derfor en Oversigt over Forfrugt og Gødskning for Rugforsøgene. Foretager man en lignende Sammenstilling, som den i Tabel 18 foretagne, mellem Foldudbyttet paa Forsøgsmarken efter de forskellige Forfrugter og Foldudbyttet i Københavns Amt i de samme Aar, finder man,

* Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 1. Bind, Side 2.

Tabel 19. Rugens Dyrkningsforsøg paa Forsøgsmarken ved Lyngby.

Aar	Forfrugt	Til Forfrugten gødet med	Til Rugen gødet med	Gødningen udbragt	I Gødningen tilført Pd. pr. Td. Ld.		
					Kvælstof	Fosforsyre	Kali
1896	Ærter	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 300 Pd. Kainit	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	14. Sept.	0	36	0
1897	2. Aars Kløver og Halvbrak	Intet	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 25 Pd. svovlsur Ammoniak	14. Sept.	5	36	0
1898	do.	do.	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	30. August	0	36	0
1899	do.	do.	Intet	—	—	—	—
1900	Helbrak efter 1. Aars Kløver	do.	do.	—	—	—	—
1901	2. Aars Kløver og Halvbrak	do.	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	14. Sept.	0	36	0
1902	Ærter	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	17. Sept.	0	36	0
1903	2. Aars Kløver og Halvbrak	Intet	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	15. Sept.	0	36	0
1904	Helbrak efter 1. Aars Kløver	do.	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	21. Sept.	0	36	0

at Rugen har givet størst Udbytte efter Helbrak, nemlig 7.1 Centner mere end Amtets Foldudbytte. Betydeligt mindre er Udbyttet efter Halvbrak (4.7 Centner over Amtets Foldudbytte) og allermindst efter Ærter, hvor det gaar 0.4 Centner under Amtets Foldudbytte. Denne Rækkefølge er jo omtrent, hvad man kunde vente; at Helbrak efter ren Kløver maa give Rugen fortrinlige Vækstbetingelser, er en Selvfølge; at Halvbrak efter ren Kløver ikke naar saa højt, kommer sikkert deraf, at det i nogle af Aarene har været vanskeligt at faa den stærkt udtørrede Jord behandlet, som den skulde. Mest overraskende er det, at Rugen har givet et saa lille Udbytte efter Ærter; ganske vist bliver der jo ikke megen Tid til Jordbehandling mellem Ærternes Indhøstning og Rugsaaning, og maaske har Jorden været noget udtørret, fordi Ærterne forbruger meget Vand; men dette kan dog ikke helt forklare det lille Udbytte af Rugen.

Paa Askov Forsøgsstations Lermark har Forfrugten og Gødsningen været meget vekslende fra Aar til Aar, saaledes som det fremgaar af Tabel 20. Foretager man paa samme Maade som ved Tystofte og Lyngby en Sammenligning mellem Afgrødens Størrelse paa Forsøgsmarken og Foldudbyttet for Ribe Amt, finder man, at Rugen efter 2. Aars Græs og Halvbrak (1897, 1900, 1903, 1904) har givet 12.6 Centner mere end Gennemsnittet for Amtet, efter Staldfoder, Blandsæd og Vikkehavre (1898, 1899, 1901, 1902) derimod kun 8.2 Centner mere; dette stemmer ganske godt med Resultaterne fra Tystofte, kun at Forskellen er større her paa Askov Lermark. Efter Bælg-sæd i 1896 har Rugen givet ikke mindre end 19.6 Centner mere end Gennemsnittet for Ribe Amt, efter Helbrak i 1895 derimod kun 4.6 Centner mere; disse Aar har været noget abnorme, og da Rugen kun i et enkelt Aar har været dyrket efter disse Forfrugter, lades disse Aar ude af Betragtning her. Hvad Gødsningen angaar, synes der ikke at kunne paa-vises noget Udslag til Fordel for Staldgødningen, snarere omvendt.

Paa Askov Forsøgsstations Sandmark har Forholdene, saaledes som Tabel 21 viser, været endnu mere vekslende end paa Lermarken; dette hidrører for en Del fra, at Rugforsøgene i nogle af Aarene har været lagt udenfor den egentlige Forsøgsmark, paa lejet Jord. En Sammenligning mellem Foldudbyttet

Tabel 20. Rugens Dyrkningsforhold paa Askov Forsøgsstations Lermark.

Aar	Forfrugt	Til Forfrugten gødet med	Til Rugen gødet med	Gødningen udbragt	I Gødningen tilført Pd. pr. Td. Ld.		
					Kvælstof	Fosforsyre	Kali
1895	Helbrak	Intet	32000 Pd. Staldgødning	i Sept.	155	138	142
1896	Bælgسæd	do.	28000 Pd. Ajle og 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	24. Sept.	112	36	112
1897	2. Aars Græs og derefter Halvbrak	Ajle	28800 Pd. Staldgødning og 100 Pd. Chilisalpeter	i August og 1. Maj	?	?	?
1898	Vikkehavre	Ajle	20000 Pd. Staldgødning og 200 Pd. 11½ pCt Superfosfat	i Sept.	91	90	84
1899	Vikkehavre til Staldfoder	20000 Pd. Staldgødning	Superfosfat og 50 Pd. Chilisalpeter	9. Sept. og 22. April	8	32	0
1900	2. Aars Græs og Halvbrak	Intet	20000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 100 Pd. Chilisalpeter	5. Sept. og 27. April	104	107	76
1901	Blandsæd	do.	20000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 150 Pd. Chilisalpeter	6. Sept. og 10. Sept. og 23. April.	104	124	97
1902	Staldfoder	15000 Pd. Staldgødning, 13000 Pd. Ajle og 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	26000 Pd. Staldgødning, 15000 Pd. Ajle og 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	9. Sept. og 7. Sept. og 11. Sept.	203	132	243
1903	2. Aars Græs	17000 Pd. Ajle	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	20. Sept.	0	36	0
1904	2. Aars Græs	24000 Pd. Ajle	21000 Pd. Staldgødning og 100 Pd. Chilisalpeter	12. Sept. og 13. April	97	61	67

Tabel 21. Rugens Dyrkningsforhold paa Askov Forsøgsstations Sandmark.

Aar	Forfrugt	Til Forfrugten gødet med	Til Rugen gødet med	Gødningen udbragt	I Gødningen tilført Pd. pr. Td. Ld.		
					Kvælstof	Fosforsyre	Kali
1895	Vikkehavre	Intet	22500 Pd. Staldgødning	17. Sept.	109	97	100
1896	do.	10 Læs Staldgødning	400 Pd. 12 pCt. Superfosfat og 50 + 50 Pd. Chilisalpeter	21. Sept. 9. Apr. o. 16. Maj	16	48	0
1897	Helbrak	Intet	22500 Pd. Staldgødning	i Sept.	?	?	?
1898	Halvbrak	do.	400 Pd. sur fosforsur Kalk og 100 Pd. Chilisalpeter	14. Sept. og 20. April	23	40	0
1899	2. Aars Græs og Halvbrak	Ajle	400 Pd. sur fosforsur Kalk	20. Sept.	7	40	0
1900	2. Aars Græs og Halvbrak	Intet	200 Pd. 11½ pCt. Superfosfat	25. Sept.	0	23	0
1901	1. Aars Græs og Halvbrak	do.	200 Pd. Thomasslagge	14. Sept.	0	28	0
1902	Havre	do.	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 100 Pd. Chilisalpeter	10. Sept. og 21. April	15	36	0
1903	Helbrak	do.	10000 Pd. Staldgødning, 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 50 + 50 Pd. Chilisalpeter	i Sept. 20. Sept. 8. Apr. 6. Maj	83	89	25
1904	Havre	200 Pd. Kainit, 100 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 150 Pd. Chilisalpeter	10000 Pd. Staldgødning, 100 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 50 + 50 Pd. Chilisalpeter	11. Sept. 16. Sept. 16. og 23. Apr.	54	47	32

Tabel 22. Rugens Dyrkningsforhold paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing.

Aar	Forfrugt	Til Forfrugten gødet med	Til Rugen gødet med	Gødningen udbragt	I Gødningen tilført Pd. pr. Td. Ld.		
					Kvælstof	Fosforsyre	Kali
1895	1-aarig Sneglebælg og derefter Halvbrak	Intet	20000 Pd. Staldgødning	17. Sept.	84	36	62
1896	do.	do.	do.	19. Sept.	118	53	66
1897	do.	do.	do.	25. Sept.	107	41	59
1898	do.	do.	do.	20. Sept.	107	59	86
1899	do.	do.	do.	12. Sept.	105	48	92
1900	do.	do.	do.	18. Sept.	101	84	134
1901	do.	do.	do.	20. Sept.	95	43	74
1902	do.	20000 Pd. Staldgødning	200 Pd. Thomasslagge	i Sept.	0	28	0
1903	do.	Intet	200 Pd. Thomasslagge og 100 Pd. Chilisalpeter	i Sept. og 25. April	15	28	0
1904	1-aarigt Græs (Sneglebælg, Rundbælg, Rajgræs) og derefter Halvbrak	do.	200 Pd. 18 pCt. Superfosfat	i Sept.	0	36	0

paa Sandmarken og Foldudbyttet for Ribe Amt viser, at Rugen har givet størst Afrøde, hvor der er staldgødet direkte til den; i de 4 Aar, der er staldgødet til Rugen, har den givet 0.3 Centner mindre end Gennemsnits-Foldudbyttet for Ribe Amt, men i de 6 Aar, da der ikke er staldgødet, 1.3 Centner mindre, og dette til Trods for, at der altid er givet et Tilskud af Kunstgødning. Hvad Forfrugten angaar, da synes der ikke at være nogen synderlig Forskel. Efter Græs med Helbrak og Staldgødning til Rugen har denne givet 0.4 Centner mindre end Foldudbyttet for Ribe Amt, efter Havre eller Vikkehavre med Staldgødning til Rugen 0.3 Centner mindre, efter Græs med Halvbrak og uden Staldgødning til Rugen 1.2 Centner mindre og endelig efter Havre eller Vikkehavre og uden Staldgødning 1.5 Centner mindre end Foldudbyttet for Ribe Amt.

Paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing har Forholdene, som Tabel 22 viser, været meget konstante, idet Rugen i alle Aarene følger efter 1-aarigt Sneglebælg og Rajgræs med paafølgende Halvbrak. De tre sidste Aar har Rugen ikke faaet Staldgødning, men der synes ikke at være nogen Nedgang i Udbyttet af den Grund, saaledes som paa Askov Sandmark.

Saatiden for Rugforsøgene har varieret mellem den 11. og den 30. September. Lyngby Forsøgsstation har, som Tabel 23 viser, gennemgaaende den tidligste, V. Hassing den sildigste

Tabel 23. Saadatoen for Rugforsøgene.

Aar	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing
1894—95 ...	$\frac{18}{9} - \frac{20}{9}$	$(\frac{14}{9} - \frac{15}{9})$	$\frac{24}{9}$	$\frac{19}{9}$	$\frac{27}{9}$
1895—96 ...	$\frac{19}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{26}{9}$	$\frac{25}{9}$	$\frac{25}{9}$
1896—97 ...	$\frac{19}{9}$	$\frac{17}{9}$	$\frac{11}{9}$	$\frac{14}{9}$	$\frac{22}{9}$
1897—98 ...	$\frac{24}{9} - \frac{26}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{21}{9}$	$\frac{24}{9}$	$\frac{23}{9}$
1898—99 ...	$\frac{20}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{16}{9}$	$\frac{22}{9}$	$\frac{23}{9}$
1899—1900 .	$\frac{28}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{25}{9}$	$\frac{25}{9}$	$\frac{22}{9}$
1900—01 ...	$\frac{22}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{18}{9}$	$\frac{15}{9}$	$\frac{27}{9}$
1901—02 ...	$\frac{20}{9}$	$\frac{18}{9}$	$\frac{13}{9}$	$\frac{11}{9}$	$\frac{17}{9}$
1902—03 ...	$\frac{24}{9}$	$\frac{16}{9}$	$\frac{20}{9}$	$\frac{22}{9}$	$\frac{30}{9}$
1903—04 ...	$\frac{22}{9}$	$\frac{22}{9}$	$\frac{23}{9}$	$\frac{22}{9}$	$\frac{24}{9}$
Gennemsnit	$\frac{22}{9}$	$\frac{16}{9}$	$\frac{19}{9}$	$\frac{20}{9}$	$\frac{24}{9}$

Saaning. Naar der gennemgaaende saas noget for sent paa Forsøgsmarkerne, er Hovedaarsagen den, at det er meget vanskeligt at skaffe original Saasæd af alle de Sorter, der skal prøves i Forsøgene, i rette Tid. For Lyngby og Tystofte Forsøgsstationers Vedkommende kan den anvendte Saatid vel betegnes som nogenlunde passende, idet Saatidsforsøgene*) har vist, at den bedste Saatid for Lyngby er ca. 10. September og for Tystofte ca. 20. September. For Askov Lermark ligger derimod den bedste Saatid mellem 1. og 10. September, for Sandmarkerne ved Askov og Vester Hassing mellem 20. August og 1. September. Sortsforsøgene med Rug er altsaa paa disse Marker bleven saaede 2 à 4 Uger for sent; men den anvendte Saatid stemmer ganske vist bedre med den, der anvendes i de fleste Landbrug i Jyllands sandede Egne.

Vil man undersøge, hvilken Indflydelse den noget forskellige Saatid har haft paa Udbyttets Størrelse paa Forsøgsmarkerne, kan man paa lignende Maade som ved Undersøgelsen over Forfrugtens Indflydelse benytte en Sammenligning med Foldudbyttet i de paagældende Amter. Noget større Resultat kan man dog ikke vente sig heraf, dels paa Grund af, at Forskellen i Saatid paa samme Forsøgsmark gennemgaaende ikke er stor, dels fordi Udslaget for Saatiden skjules af andre Forhold, bl. a. den forskellige Forfrugt og Gødskning. Dette skjuler saaledes ganske Saatidens Indflydelse paa de to Marker ved Askov. Mest konstante har Forholdene jo været paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing, og det viser sig da ogsaa, at man her kan paavise et Udslag for Saatiden; i de 5 Aar, da Rugen er saaet tidligst, fra 17.—23. September, har Foldudbyttet gennemsnitlig været 4.2 Centner over Gennemsnitsfoldudbyttet for Aalborg Amt, i de 5 Aar, da Rugen er saaet sildigst, fra 24.—30. September, derimod 2.2 Centner under dette Gennemsnit, altsaa en meget betydelig Forskel.

Saamængden har saa godt som overalt været 200 Pd. pr. Td. Ld., og de faa og smaa Afvigelser, der har været herfra, er der ingen Grund til at dvæle ved, efter at Saamængde-Forsøgene*) har vist, at en lille Forøgelse eller Formindskelse af Saamængden ikke har nogen kendelig Indflydelse paa Udbyt-

*) Se 18. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur. Saatids- og Saamængdeforsøg med Rug. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 13. Bind, Side 371.

tets Størrelse. Rugen er stedse bredsaæet, og der er ikke foretaget nogen Præparation af Saasæden. De enkelte Forsøgsstykker har haft en Størrelse af $\frac{1}{100}$ — $\frac{1}{400}$ Td. Ld.,

Tabel 24. Oversigt over Forsøgsstykkernes Størrelse i Rugforsøgene.

Aar	Parcelstørrelse i □ Alen.				
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing
1895	140	(140)	35	70	140
1896	140	70	70	70	140
1897	140	70	140	70	140
1898	140	70	70	70	140
1899	70	70	70	70	140
1900	70	70	70	70	140
1901	70	70	70	70	140
1902	70	70	70	70	70
1903	70	70	70	70	70
1904	70	70	70	70	70

hyppigst, og især i de senere Aar, $\frac{1}{200}$ (se Tabel 24). Antallet af Fællesparceller har været meget varierende, i de første Forsøgsaar ofte kun 2—3, i de senere Aar 4—6; Tabel 47 giver en Oversigt over Fællesparcellernes Antal for hver Sort og hvert Aar paa alle Forsøgsmarkerne.

III. Materialets Behandling.

Det foreliggende Materiale er, som Tabel 47 viser, meget uensartet og hullet og derfor vanskeligt at bearbejde; Aarsagerne til, at der ikke har været saa stor Fasthed, som ønskeligt var, i Forsøgsplanen, er flere, Forsøgsrækkens Langvarighed, Vanskeligheder ved hvert Aar at faa originale Prøver af alle Sorter o. s. v. I Forsøgsrækkens første Aar er Fællesparcellernes Antal efter vore nuværende Begreber alt for lille, men herpaa bødes der en Del ved de mange Forsøgsaar. Uensartetheder i Forsøgsmarkerne har selvfølgelig af og til gjort sig gældende, navnlig ved Vester Hassing, hvor de i 1899 var saa store, at Marken helt har maattet udskydes; det samme gælder den ene Række Parceller paa Forsøgsmarken ved

Lyngby 1900, saa at der i dette Aar kun bliver 2 Fællesparceller, skønt der var saaet 3. Mange Steder kunde det være fristende at udskyde enkelte Parceller for at faa større Overensstemmelse; men en saadan skønsmæssig Udskyden maa anses for forkastelig, fordi den næsten uundgaeligt fører til en bevidst eller ubevidst Forvanskning af Forsøgsresultaterne. Der er sikkert ikke andet at gøre med et Materiale af denne Art, end i Hovedsagen at bruge det, som det er, og saa gaa ud fra, at mulige Fejl nogenlunde udlignes; dog er udskudt alle saadanne Prøver, der har været overgemte eller er betegnede som mangelfuldt spirede, eller som er saaede senere end de andre. Paa Forsøgsmarken ved Lyngby blev Rugen i Vinteren 1894—95 i den Grad ødelagt af Snesimmel, at Marken maatte ompløjes om Foraaret. Paa Forsøgsmarkerne ved Askov har af og til nogle Parceller taget Skade ved Snelæg eller paa anden Maade, og de er alle skudte ud, naar Skaden ikke har været rent ubetydelig. Alle de saaledes slettede Parceller er ikke opførte i Tabel 47.

Enhver Prøve, der er kommen til Forsøgsstationerne under et særligt Navn, er holdt for sig selv som særlig „Sort“, og de allerfleste af dem er ogsaa karakteristisk forskellige i Udseende, Tidlighed, Ydeevne eller andre Egenskaber. I nogle Tilfælde har det ved Opgørelsen vist sig nødvendigt at adskille Prøver med samme Navn, men af forskellig Oprindelse, fordi de har vist sig at være meget forskellige i flere Henseender, og da navnlig i Ydeevne. Saaledes er den saakaldte „Campine“-Rug fra Hoffmansgave paa Fyn og den originale Campine-Rug fra Campinen vidt forskellige i Udseende, i Ydeevne o. s. v., hvad de følgende Tabeller vil vise; den første betegner vi i det følgende som Hoffmansgave-Rug, den anden som Campine-Rug. Ifølge velvillig Meddelelse fra den nuværende Ejer af Hoffmansgave er det meget tvivlsomt, om Hoffmansgave-Rugen oprindeligt stammer fra Campinen, og desuden er den paa Hoffmansgave bleven krydset med andre Sorter. En Rugsort, der flere Gange er modtaget fra Christiansminde ved Horsens under Navn af „Provsti“-Rug, er ikke lidt forskellig fra den originale Provsti-Rug, om end den ligner denne meget i Udseende; den er i det følgende holdt for sig selv under Navn af Christiansminde-Rug. Ligeledes er Heines forbedrede Zeeland-Rug meget forskellig fra den originale Zeeland-Rug fra Zeeland baade i Udseende, Vinterfasthed og andre Egenskaber, hvorfor den er holdt for sig selv. Den saakaldte „Zeelænder“-Rug fra Langholt i Vendsyssel er holdt for sig selv, fordi det ikke har kunnet oplyses, hvorfra den stammer. Sandsynligvis er det dog Heines forb. Zeeland-Rug. Den saakaldte „Bretagne“-Rug fra Brattingsborg paa Samsø er i denne Beretning betegnet som Brattingsborg-Rug, da den næppe har noget med Bretagne at gøre; den er af samme Type som den danske „Sandrug“ eller „Hederug“ og er sandsynligvis kun en særlig god Stamme af denne; dens Oprindelse er i øvrigt meget uklar. I 1895 og 1896 har Forsøgsstationerne modtaget original Bretagne-Rug gennem Firmaet Vilmorin, Andrieux & Cie. i Paris. Den er efter Avlsstedet i

Tabellerne betegnet som Brie-Rug og er vidt forskellig fra Brattingsborg-Rugen i alle Henseender.

De originale („ikke krydsede“) Prøver er overalt i Tabellerne holdt ude fra de krydsede, hvorved forstaas saadanne, der har været dyrkede paa Forsøgsmarken i mindst eet Aar og derfor maa antages at være mere eller mindre krydsbefrugtede med andre Sorter. Ikke krydsede Prøver af samme Sort er regnede sammen, selv om de er af forskellig Oprindelse, og ligeledes alle ikke krydsede Prøver. I Tabellerne 48—49 er opført de Udbyttetal, der fremkommer ved, at man tager Gennemsnittet af alle Parceller af Sorten. Paa Tystofte Forsøgsstation var der i 1895 to Rugmarker, men da de samme Rugprøver forekommer paa dem begge, er der taget Gennemsnit af dem; for en ganske enkelt Prøves Vedkommende, der kun har været dyrket paa den ene af de to Marker, er der foretaget en Forskelsberegning med Markgennemsnittet som Maalestok.

Ved den videre Bearbejdning af Materialet kan en simpel Gennemsnitsberegning ikke anvendes paa Grund af de mange Huller, og heller ikke en Sønderstykning i flere smaa Tabeller med simpel Gennemsnitsberegning kan benyttes, fordi der da vilde blive en Tabel for omtrent hver Sort og Materialet saaledes blive ganske uoverskueligt. Ved Beregningen af Udbyttetalene er derfor anvendt Forholds-beregning med Markgennemsnittet som Maalestok. Ved Beregningen af Tøndevægt og Kornvægt samt Straastivhed er derimod anvendt Differensberegning, ligeledes med Markgennemsnittet som Maalestok; Udslagene er nemlig her omtrent de samme fra Aar til Aar, medens der for Udbyttetalene gælder den Regel, at Udslagene er omtrent proportionale med Afgrødens Størrelse. Markgennemsnittet er anvendt som Maalestok, fordi det er den bedste, der kan findes. Vilde man vælge en enkelt Sort som Maalestok, kunde der kun være Tale om Brattingsborg-Rugen, fordi kun den har været dyrket i alle Aar paa alle Forsøgsmarkerne. Men paa nogle Marker har der kun været dyrket krydsede, paa andre kun ikke krydsede Prøver af Brattingsborg-Rug, og da de første overalt har givet betydelig mindre Udbytte end de sidste, vilde Maalestokken blive forskellig for de forskellige Marker. Tillige er Antallet af Parceller med Brattingsborg-Rug i nogle Aar alt for lille, til at det kan forsvares at anvende dens Udbyttetal som Beregningsgrundlag. Markgennemsnittet afgiver en betydelig bedre Maalestok, idet Antallet af Parceller med gode og daarlige Sorter ikke varierer synderligt fra Aar til Aar.

IV. Krydsningens Indflydelse.

Af ikke ringe praktisk Betydning er det at faa afgjort, om Krydsbefrugtning mellem forskellige Rugsorter har nogen Indflydelse paa Udbyttet, og da i hvilken Retning. *P. Nielsen*

kom tidligere*) til det Resultat, at Krydsningen havde forøget Udbyttet af alle Sorter, baade gode og daarlige; han tør dog ikke selv stole herpaa, men tilraader indtrængende de Jordbrugere, der avler Saasæd af gode Rugsorter, at holde disse fri for Krydsbefrugtning med andre Sorter. Der kan da ogsaa rejses adskillige Indvendinger mod den Maade, hvorpaa *P. Nielsen* foretager Sammenligningen mellem krydsede og ikke krydsede Prøver.

I Tabel 25 er foretaget en Sammenstilling af Krydsningens

Tabel 25. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Brattingsborg-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd, Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydsning, Centner pr. Td. Ld.										
		Gennem- snit	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Kærneudbytte.												
Tystofte	29.8	1.2	0.5	—	0.7	3.6	1.2	0.1	1.3	—	—	—
Lyngby	29.9	0.9	—	1.9	2.3	0.4	3.8	1.5	-0.8	-0.7	0.4	-1.0
Askov Lermark ..	27.1	1.8	2.2	3.6	-0.1	0.8	2.6	2.4	0.1	3.7	1.9	0.7
Askov Sandmark ..	13.7	0.5	-1.8	0.9	1.4	0.2	0.5	1.4	0.7	—	0.0	1.2
Vester Hassing ..	17.2	0.7	1.7	0.0	1.1	—	—	1.2	0.2	1.3	-0.1	0.1
Gennemsnit ...	23.6	1.0	0.6	1.6	1.1	1.3	2.0	1.3	0.3	1.5	0.6	0.3
Halmudbytte.												
Tystofte	63.8	-0.2	-1.5	—	-1.0	1.7	0.7	-3.6	0.8	—	—	—
Lyngby	71.0	0.7	—	2.4	-0.3	2.1	10.2	3.6	-4.0	-2.9	-4.4	-0.8
Askov Lermark ..	64.4	1.2	4.1	5.5	2.1	-0.9	1.1	2.5	-0.6	0.7	-0.7	-2.2
Askov Sandmark ..	32.2	0.0	-3.9	0.2	1.6	1.1	0.0	-1.9	-0.3	—	1.7	1.3
Vester Hassing ...	32.0	-0.8	1.9	-0.1	0.7	—	—	0.7	-4.7	-8.0	2.1	1.2
Gennemsnit ...	52.7	0.2	0.2	2.0	1.0	1.0	3.0	0.3	÷1.8	÷3.4	÷0.3	0.0

*) *P. Nielsen*: Forsøg med et større Antal Rugsorter. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 1. Bind, Side 78—85.

Indflydelse paa Udbyttet af Brattingsborg-Rug. Alle krydsede Prøver er slaaede sammen uden Hensyn til, om de har været udsatte for Krydsbefrugtning i mange eller kun i et enkelt Aar. Det fremgaar af Tabellen, at de krydsede Prøver paa alle Forsøgsmarkerne har givet mindre Kærneudbytte end de

Tabel 26. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Petkus-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd, Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydsning, Centner pr. Td. Ld.						
		Gennemsnit	1896	1897	1900	1902	1903	1904
Kærneudbytte.								
Tystofte	32.7	-0.1	1.0	-1.1	—	—	—	—
Lyngby	31.2	1.2	1.3	-2.0	4.2	—	—	—
Askov Lermark	26.7	0.9	—	—	—	1.4	3.3	-2.1
Askov Sandmark ...	16.0	1.6	—	—	—	—	1.6	—
Vester Hassing	15.7	0.0	—	-1.8	—	—	1.5	0.4
Gennemsnit ...	24.4	0.7	1.1	-1.6	4.2	1.4	2.1	-0.9
Halmudbytte.								
Tystofte	69.3	1.7	1.3	2.1	—	—	—	—
Lyngby	64.5	0.0	3.7	-3.0	-0.7	—	—	—
Askov Lermark	77.3	5.2	—	—	—	12.1	6.5	-3.0
Askov Sandmark ...	41.6	6.8	—	—	—	—	6.8	—
Vester Hassing	29.2	0.1	—	-1.2	—	—	2.9	-1.3
Gennemsnit ...	56.4	2.8	2.5	-0.7	-0.7	12.1	5.4	-2.2

ikke krydsede, paa Tystofte Forsøgsmark gennemsnitlig 1.2 Centner, paa Lyngby 0.9 Centner, paa Askov Lermark 1.8 Centner, paa Askov Sandmark 0.5 Centner og paa Vester Hassing 0.7 Centner. Halmudbyttet af krydsede og ikke krydsede Prøver er derimod i det store og hele omtrent ens. For Petkus-Rugens Vedkommende gælder det ligeledes, at Kærneudbyttet

gennemgaaende er formindsket ved Krydsningen, saaledes som Tabel 26 viser; i Gennemsnit for alle Forsøgsstationer er Mindreudbyttet 0.7 Centner pr. Td. Ld. Halmudbyttet er derimod faldet med gennemsnitlig 2.8 Centner. Det gælder alt-saa for disse vore to bedste Rugsorter, at Kærneudbyttet er

Tabel 27. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Schlanstedt-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd, Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydning, Centner pr. Td. Ld.						
		Gennem- snit	1895	1896	1897	1898	1899	1900

Kærneudbytte.

Tystofte.....	26.3	-0.8	-0.8	-1.1	- 3.0	1.4	-1.4	0.7	-1.3
Lyngby.....	27.6	-0.6	—	2.8	- 2.5	—	-3.7	1.2	—
Askov Lermark....	19.2	-3.9	—	—	7.2	-3.6	-2.3	-1.5	—
Askov Sandmark....	10.3	-1.6	—	—	2.6	-0.9	-1.5	-1.3	—
Vester Hassing.....	14.1	-0.7	—	-1.1	- 1.3	0.3	—	—	—
Gennemsnit....	19.5	-1.5	-0.8	0.2	- 3.3	-0.9	-2.2	-0.3	-1.3

Halmudbytte.

Tystofte.....	64.3	0.7	0.7	2.5	- 6.2	6.0	1.7	0.6	-0.6
Lyngby.....	67.3	1.0	—	8.8	- 9.4	—	4.7	-0.2	—
Askov Lermark....	51.1	-5.9	—	—	-16.3	-4.0	-4.0	0.8	—
Askov Sandmark....	27.9	-3.1	—	—	1.6	-0.9	-4.4	-5.3	—
Vester Hassing.....	30.5	-2.5	—	-1.7	- 5.7	-0.2	—	—	—
Gennemsnit....	48.2	-2.0	0.7	3.2	- 7.3	0.2	-0.5	-1.0	-0.6

formindsket betydeligt ved Krydsningen, og det er derfor ganske nødvendigt, naar man vil avle Saasæd af disse Sorter, at udelukke Muligheden for Krydsning med andre.

Gaar vi til de daarligere Sorter, finder vi, at de ved Krydsningen bliver bedre. Tabel 27 viser dette for Schlanstedt-Rugens Vedkommende; Kærneudbyttet af de krydsede Prøver

er paa Tystofte Forsøgsmark 0.8 Centner, paa Lyngby 0.6 Centner, paa Askov Lermark 3.9 Centner, paa Askov Sandmark 1.6 Centner og paa Forsøgsmarken ved Vester Hassing 0.7 Centner højere end Kærneudbyttet af de ikke krydsede Prøver. Halmudbyttet er paa Forsøgsmarkerne ved Lyngby og Tystofte

Tabel 28. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Provsti-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd, Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydsning, Centner pr. Td. Ld.							
		Gennem- snit	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Kærneudbytte.									
Tystofte	27.4	-0.7	-0.5	-2.3	-1.3	-0.9	1.0	-0.2	-0.9
Lyngby	27.0	-1.0	—	2.8	0.2	-1.3	-2.2	-5.3	0.1
Askov Lermark	20.2	-1.2	—	—	—	—	-2.0	—	-0.5
Askov Sandmark	13.4	-1.2	—	-0.4	-2.0	—	—	—	—
Vester Hassing	11.5	-0.3	—	—	—	0.0	-0.6	—	—
Gennemsnit ...	19.9	-0.9	-0.5	0.0	-1.1	-0.7	-0.9	-2.8	-0.4
Halmudbytte.									
Tystofte	63.2	-1.0	-0.5	-5.5	-0.4	-6.4	-0.2	3.1	2.5
Lyngby	68.7	-2.2	—	3.3	-1.5	-1.7	-0.5	-6.2	-6.8
Askov Lermark	45.3	-2.5	—	—	—	—	-2.0	—	-3.1
Askov Sandmark	24.2	-2.7	—	-1.1	-4.3	—	—	—	—
Vester Hassing	30.1	-0.9	—	—	—	-2.0	0.2	—	—
Gennemsnit ...	46.3	-1.9	-0.5	-1.1	-2.1	-3.4	-0.6	-1.5	-2.4

størst af de ikke krydsede Prøver, paa de to Forsøgsmarker ved Askov og Forsøgsmarken ved Vester Hassing derimod størst af de krydsede. Tabel 28 viser, at Provsti-Rugens Kærneudbytte ligeledes bliver større ved Krydsningen, paa de 5 Forsøgsmarker henholdsvis 0.7, 1.0, 1.2, 1.2 og 0.3 Centner, og Halmudbyttet stiger her overalt betydeligt ved Krydsningen, i

Gennemsnit for alle Stationer med 1.9 Centner. Kærne- og Halmudbyttet af Hoffmansgave-Rug stiger ligeledes ved Krydsningen, saaledes som Tabel 29 viser. Halmudbyttet af Zeeland-Rug er i Gennemsnit for alle Forsøgsstationer steget med 2 Centner (se Tabel 30); men den hører ogsaa til de Sor-

Tabel 29. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Hoffmansgave-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd, Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydsning, Centner pr. Td. Ld.								
		Gennemsnit	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1903

Kærneudbytte.

Tystofte.....	27.6	-0.1	1.8	-1.6	-3.4	2.4	0.2	—	—	—
Lyngby.....	27.5	-2.1	—	-2.3	-1.5	-3.1	-0.5	-3.2	—	—
Askov Lermark..	22.9	-1.4	—	—	—	—	—	—	-1.3	-1.5
Gennemsnit ...	26.0	-1.2	1.8	-2.0	-2.5	-0.4	-0.2	-3.2	-1.3	-1.5

Halmudbytte.

Tystofte.....	65.3	-0.1	3.8	-2.2	-1.3	1.8	-2.5	—	—	—
Lyngby.....	71.5	-2.4	—	-4.7	-0.5	-5.9	2.5	-3.3	—	—
Askov Lermark..	55.6	-2.2	—	—	—	—	—	—	-2.0	-2.4
Gennemsnit ...	64.1	-1.6	3.8	-3.5	-0.9	-2.1	0.0	-3.3	-2.0	-2.4

ter, der staar lavest i Halmudbytte; dens Kærneudbytte er steget lidt, i Gennemsnit for alle Forsøgsstationer med 0.5 Centner. For andre Rugsorter end de her nævnte tillader Materialet ikke nogen direkte Sammenligning mellem krydsede og ikke krydsede Prøver.

Af de her nævnte Sorter har altsaa kun de to bedste, Brattingsborg-Rugen og Petkus-Rugen givet mindre Kærneudbytte efter Krydsningen, medens alle de andre har givet større Kærneudbytte. For Heines forbedrede Zeeland-Rug til-

lader Materialet ikke nogen direkte Sammenligning; men en Sammenligning af Tabel 32 og 41 viser, at Kærneudbyttet af denne Sort ogsaa er taget af ved Krydsningen. Noget lignende gælder for de tre Sorter, der har givet det største Halmudbytte, Wupperthal-Rug, Østgötha-Rug og Campine-

Tabel 30. Krydsningens Indflydelse paa Udbyttet af Zeeland-Rug.

Station	Gennemsnitsudbytte efter original Udsæd Centner pr. Td. Ld.	Nedgang i Udbyttet ved Krydsning, Centner pr. Td. Ld.				
		Gennem- snit	1895	1896	1897	1901
Kærneudbytte.						
Tystofte	29.8	-0.7	-0.4	—	-1.4	- 0.5
Lyngby	25.0	-0.7	—	4.9	-2.4	- 4.5
Vester Hassing	12.4	0.0	—	1.2	-1.2	—
Gennemsnit ...	22.4	-0.5	-0.4	3.0	-1.7	- 2.5
Halmudbytte.						
Tystofte	60.6	-4.2	-3.0	—	-1.3	- 8.3
Lyngby	58.3	-2.4	—	13.9	1.1	-22.1
Vester Hassing	24.1	0.5	—	4.2	-3.2	—
Gennemsnit . .	47.6	-2.0	-3.0	9.0	-1.2	-15.2

Rug; en Sammenligning af Tabel 37 og 50 viser, at Halmudbyttet af disse tre Sorter er formindsket betydeligt ved Krydsningen.

Hvad Kærneprocenten angaar, ser vi det samme Forhold gøre sig gældende, saaledes som en Sammenligning af Gennemsnitsrubrikkerne i Tabel 35 og 51 vil vise. Af de Sorter, der staar højest i Kærneprocent, falder Brattingsborg-Rug og Zeeland-Rug begge fra 31.0 til 30.6; af de Sorter, der staar lavest, stiger Pirna-Rug fra 26.0 til 26.3 og Russisk

Kæmpe-Rug fra 27.9 til 28.2. Endnu tydeligere træder dette frem, naar man sammenligner Tabel 39 med Tabellerne 51 og 55. Kærneprocenten for Christiansminde-Rug og Hougaard's Rug falder saaledes fra 31.3 til henholdsvis 30.0 og 29.1 og for Gaardbogaard's Rug fra 30.3 til 29.4; omvendt stiger Kærneprocenten for Hedemarks-Rug fra 18.3 til 22.0, for Alpe-Rug fra 22.3 til 28.4, for Campine-Rug fra 24.7 til 28.4 o.s.v. For Kærneprocentens Vedkommende gælder det altsaa utvivlsomt, at Forskellen mellem Sorterne udlignes ved Krydsning.

Servi paa Tøndevægten, finder vi ganske det samme Forhold, saaledes som en Sammenligning af Tabellerne 36 og 40 med Tabellerne 52 og 56 vil vise. Saaledes falder Tøndevægten af Christiansminde-Rug fra 203.2 til 202.8, af Brattingsborg-Rug fra 203.1 til 202.9 og af Heines forb. Zeeland-Rug fra 203.0 til 202.6. Omvendt stiger Tøndevægten af Pirna-Rug fra 195.4 til 197.3 og af Petkus-Rug fra 197.5 til 200.0; endnu tydeligere bliver dette for Sorter som Alpe-Rug, der stiger fra 181.0 til 196.3, og Brie-Rug, der stiger fra 193.7 til 199.1.

Ser vi paa Kornvægten i de samme Tabeller, finder vi, at den for Petkus-Rug falder fra 26.7 til 26.1, for Hoffmangave-Rug fra 26.3 til 25.6 og for Heines forb. Zeeland-Rug fra 25.9 til 24.7; omvendt stiger den for Schlanstedt-Rug fra 23.6 til 23.9, for Heinrichs Rug fra 23.9 til 24.2 og tydeligere for Hedemarks-Rug fra 14.5 til 18.3, for Østgötha-Rug fra 19.4 til 22.6 o. s. v.

At endelig ogsaa Straastivheden forandres ved Krydsningen, viser en Sammenligning af Tabellerne 35 og 39 med Tabellerne 51 og 55; for Schlanstedt-Rug falder den saaledes fra 9.8 til 7.7, for Petkus-Rug fra 8.0 til 7.0, og for Heinrichs Rug fra 7.9 til 7.0; omvendt stiger den for Zeeland-Rug fra 4.5 til 5.5.

Som det fremgaar af det foregaaende, gælder altsaa for Rugsorternes Egenskaber den Regel, at Forskellighederne mellem Sorterne udlignes ved indbyrdes Krydsning, og dette er jo egentlig kun, hvad man kunde vente. Ser vi specielt paa Udbyttetallene, kan Resultatet af Undersøgelsen sammenfattes saaledes, at ved Krydsning mellem gode og daarlige Sorter bliver de gode Sorter daarligere og og de daarlige Sorter bedre.

V. Forsøg med overgemt Saasæd.

Paa Askov Forsøgsstations Lermark blev der i Aarene 1902—03 udsaaet overgемte (fjorgamle) Prøver af nogle Rug-sorter, alle originale, og i 1904 blev der baade paa Lermarken og Sandmarken saaet en overgemt Prøve af original Gaardbogaards Rug. Der blev saaet 200 Pd. pr. Td. Ld., søm af den

Tabel 31. Sammenligning af Afgrødens Størrelse efter overgemt og ny Saasæd. Askov Lermark 1902—04.

Sortens Navn	Forholdstal efter Markgennemsnittet			
	Kærne		Halm	
	efter ny Sæd	efter overgemt Sæd	efter ny Sæd	efter overgemt Sæd
Petkus-Rug	107.1	106.8	101.9	102.7
Russisk Kæmpe-Rug	95.1	87.9	103.5	100.3
Champagne-Rug	96.8	92.6	100.8	98.0
Gaardbogaards Rug	98.8	84.0	91.6	77.0
Heinrichs Rug	100.4	94.4	98.6	97.2
Hoffmangave-Rug	99.4	92.5	95.8	98.1
Pirna-Rug	86.5	78.8	105.8	100.3

ny Sæd. For nu at kunne sammenligne Udbyttet af disse Prøver med Udbyttet af ny, original Sæd, er Tallene omregnede paa sædvanlig Maade til Forholdstal efter Markgennemsnittene, og disse er sammenstillede i Tabel 31. Som man vil se, har Udbyttet saavel af Kærne som af Halm gennemgaaende været mindre efter overgemt end efter ny Sæd, om end ikke Forskellen er lige stor for alle Sorter; størst er Forskellen i Kærneudbytte for Gaardbogaards Rug, mindst for Petkus-Rug. Halmudbyttet er for Petkus-Rugens Vedkommende størst af de overgемte Prøver, hvilket dog maaske hidrører fra Tilfældigheder; for alle de andre Sorter er det størst for den nye Sæd, og ogsaa her har Gaardbogaards Rug den største Forskel. Resultatet stemmer nogenlunde med de tidligere af *P. Nielsen* (l. c. Side 77—78) anstillede Forsøg, kun at Halmudbyttet i de

ældre Forsøg faldt forholdsvist stærkere. Det er ikke usandsynligt, at man ved Anvendelsen af noget tykkere Udsæd, f. Eks. 250 Pd. pr. Td. Ld., kunde faa lige saa stor en Afgrøde efter fjorgammel som efter ny Sæd, men dette har ikke været prøvet.

VI. Sammendrag af Forsøgsresultaterne fra Aarene 1895—1904.

I Tabel 32 er opført de ved Beregningen fundne Forholdstal for Kærneudbyttet af de ikke krydsede Prøver af de 12 Rugsorter, der har været mest dyrkede i Forsøgene. I Tabellen er kun medtaget de Sorter, af hvilke der har været dyrket ikke krydsede Prøver mindst to Aar paa alle Forsøgsstationer. Sorterne er ordnede efter Kærneudbyttets Størrelse i Gennemsnit for alle Stationer (se Tabellens sidste Kolonne). Som man ser, staar Brattingsborg-Rugen højest paa alle Forsøgsstationer undtagen V. Hassing, hvor den over-

Tabel 32. Forholdstal for Kærneudbyttet af de ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Forholdstal efter Markgennemsnit					Gennemsnit af				
	1. Tystofte	2. Lyngby	3. Askov Lermark	4. Askov Sandmark	5. Vester Hassing	1.-2. Sjællandske Stationer	1.-3. Stationer med lermuldet Jord	4.-5. Stationer med let Sandjord	1.-5. Alle Stationer	
Brattingsborg-Rug ...	106.9	106.8	112.3	110.7	110.5	106.9	103.7	110.6	109.4	
Petkus-Rug	105.2	105.9	107.1	105.3	110.8	105.6	106.1	108.1	106.9	
Heines forb. Zeeland- Rug	105.6	103.3	104.8	102.0	106.6	104.5	104.6	104.3	104.5	
Heinrichs Rug	101.9	97.6	100.4	108.0	104.2	99.8	100.0	106.1	102.4	
Provsti-Rug	98.1	98.8	99.5	99.6	104.2	98.5	98.8	101.9	100.0	
Walkenhaus-Rug	104.5	93.7	99.8	99.0	99.8	99.1	99.3	99.4	99.4	
Hoffmansgave-Rug ...	97.7	93.4	99.4	98.6	101.3	95.6	96.8	100.0	98.1	
Champagne-Rug	94.6	95.8	96.8	100.6	99.4	95.2	95.7	100.0	97.4	
Zeeland-Rug	105.3	101.7	90.4	90.8	85.5	103.5	99.1	88.2	94.7	
Schlanstedt-Rug	94.1	94.6	86.2	90.9	98.4	94.4	91.6	94.7	92.8	
Russisk Kæmpe-Rug .	93.9	83.7	95.1	93.1	92.2	88.8	90.9	92.7	91.6	
Pirna-Rug	86.7	81.3	86.5	81.0	91.9	84.0	84.8	86.5	85.5	

gaas en Ubetydelighed af Petkus-Rug. Der er da ingen Tvivl om, at disse Aars Forsøg har bekræftet Resultatet af de ældre Forsøg, for saa vidt som Brattingsborg-Rugen stadig maa betragtes som vor mest foldrige Rugsort. Nærmest den kommer Petkus-Rug og derefter Heines forb. Zeeland-Rug; kun paa Askov Sandmark overgaas disse to Sorter af Heinrichs Rug. Fortsatte Forsøg maa dog afgøre, om denne ejendommelige Rugsort virkelig skulde kunne dyrkes med Fordel paa lette Sandjorder; i det hele kommer Heinrichs Rug som Nr. 4 i Rækken. Lavest staar Pirna-Rug og Russisk Kæmpe-Rug, Schlanstedt-Rug og Zeeland-Rug. Som middelgode Sorter viser Provsti-Rug, Walkenhaus-Rug, Hoffmansgave-Rug og Champagne-Rug sig. For at kunne afgøre Spørgsmaalet, om Klima og Jordbundsforhold har nogen Indflydelse paa Sorternes relative Ydeevne, er der taget Gennemsnit for de to sjællandske Stationer, for de tre Stationer

Tabel 33. Forholdstal for Halmudbyttet af de ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Forholdstal efter Markgennemsnittet					Gennemsnit af			
	1. Tystofte	2. Lyngby	3. Askov Lermark	4. Askov Sandmark	5. Vester Hassing	1.-2. Sjællandske Stationer	1.-3. Stationer med lermuldet Jord	4.-5. Stationer med let Sandjord	1.-5. Alle Stationer
Walkenhaus-Rug	103.5	96.3	98.6	104.3	105.2	102.4	101.1	104.8	102.6
Brattingsborg-Rug	98.9	100.9	105.3	103.0	102.2	99.9	101.7	102.6	102.1
Heines forb. Zeeland- Rug	102.8	100.2	104.7	98.9	102.9	101.5	102.6	100.9	101.9
Pirna-Rug	99.4	100.9	105.8	97.8	105.3	100.2	102.0	101.6	101.8
Petkus-Rug	97.8	99.3	101.9	101.2	104.5	98.6	99.7	102.9	100.9
Champagne-Rug	98.6	103.0	100.8	103.3	98.3	100.8	100.8	100.8	100.8
Heinrichs Rug	98.7	101.4	98.6	102.8	100.3	100.1	99.6	101.6	100.4
Russisk Kæmpe-Rug	100.8	98.5	103.5	98.6	95.4	99.7	100.9	97.0	99.4
Schlanstedt-Rug	99.4	98.2	97.6	97.3	98.3	98.8	98.4	97.8	98.2
Provsti-Rug	98.8	97.1	97.8	95.2	97.4	98.0	97.9	96.3	97.3
Hoffmansgave-Rug	95.4	94.4	95.8	96.7	96.1	94.9	95.2	96.4	95.7
Zeeland-Rug	95.5	97.3	75.9	92.5	82.0	96.7	89.7	87.3	88.7

med lermuldet Jord (Tystofte, Lyngby og Askov Lermark) og for de to Stationer med let Sandjord (Askov Sandmark og V. Hassing). Tallene viser, at det nævnte Spørgsmaal nærmest maa besvares benægtende; dog kan der findes Antydninger; saaledes staar den originale Zeeland-Rug betydelig højere paa de sjællandske Stationer end paa de jydske, og omvendt har Brattingsborg-Rug, Petkus-Rug, Hoffmangave-Rug og Champagne-Rug givet forholdsvis noget større Udbytte paa de jyd-ske Stationer end paa de sjællandske, medens Heinrichs Rug har givet forholdsvis større Udbytte paa Sandjord end paa Ler-jord; men om alle disse smaa Forskelligheder virkelig beror paa Sortsejendommeligheder, eller de kun skyldes tilfældige Forhold, er vanskeligt at sige.

I Tabel 33 er opført Forholdstallene for Halmud-byttet af de samme 12 Sorter, der er ordnede efter Halmud-byttets Størrelse i Gennemsnit for alle Forsøgsstationer. Det

Tabel 34. Kærne- og Halmudbyttet i Centner pr. Td. Ld. af de ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Centner Kærne pr. Td. Ld.						Centner Halm pr. Td. Ld.					
	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Has-sing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Has-sing	Gennemsnit
Brattingsborg-Rug ...	29.8	29.6	27.1	13.9	17.1	23.6	62.0	70.3	64.4	33.2	33.6	52.8
Petkus-Rug	29.3	29.3	25.9	13.2	17.2	23.0	61.3	69.1	62.3	32.6	34.3	52.2
Heines forb. Zeeland-Rug	29.4	28.6	25.3	12.8	16.5	22.5	64.4	69.8	64.0	31.9	33.8	52.7
Heinrichs-Rug	28.4	27.0	24.3	13.5	16.2	22.1	61.8	70.6	60.3	33.1	32.9	51.9
Provsti-Rug	27.3	27.4	24.1	12.5	16.2	21.6	61.9	67.6	59.8	30.7	32.0	50.3
Walkenhaus-Rug	29.1	26.0	24.1	12.4	15.5	21.4	68.0	67.1	60.3	33.6	34.6	53.0
Hoffmangave-Rug ...	27.2	25.9	24.0	12.4	15.7	21.1	59.8	65.7	58.6	31.2	31.6	49.5
Champagne-Rug	26.3	26.6	23.4	12.6	15.4	21.0	61.8	71.1	61.7	33.3	32.3	52.1
Zeeland-Rug	29.3	28.2	21.9	11.4	13.3	20.4	59.8	68.1	46.4	29.8	26.9	45.9
Schlanstedt-Rug	26.2	26.2	20.8	11.4	15.3	20.0	62.3	68.4	59.7	31.4	32.3	50.8
Russisk Kæmpe-Rug.	26.1	23.2	23.0	11.7	14.3	19.7	63.2	68.6	63.3	31.8	31.3	51.4
Pirna-Rug	24.1	22.5	20.9	10.2	14.2	18.4	62.3	70.3	64.7	31.5	34.6	52.6

største Halmudbytte har Walkenhaus-Rug givet; derefter kommer Brattingsborg-Rug og Heines forb. Zeeland-Rug, der altsaa begge forener et godt Halmudbytte med et godt Kærneudbytte, samt Pirna-Rug. Lavest staar Zeeland-Rug, Hoffmannsgave-Rug, Provsti-Rug og Schlanstedt-Rug; middelstort Halmudbytte har Petkus-Rug, Champagne-Rug, Heinrichs Rug og Russisk Kæmpe-Rug givet. Rækkefølgen mellem Sorterne varierer meget stærkere fra Station til Station end for Kærneudbyttets Vedkommende. Paa Tystofte staar Walkenhaus-Rug og Heines forb. Zeeland-Rug højest, paa Lyngby Champagne-Rug og Heinrichs Rug, paa Askov Lermark Pirna-Rug og Brattingsborg-Rug, paa Askov Sandmark Walkenhaus-Rug og Champagne-Rug og paa V. Hassing Pirna-Rug og Walkenhaus-Rug. Paa samme Maade som ved Kærneudbyttet er der taget Gennemsnit af de to sjællandske Stationer, de tre Stationer med lermuldet Jord

Tabel 35. Kærneprocent og Straastivhed for de ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	pCt. Kærne af samlet Afgrøde						Straastivhed (1—10)			
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Gennemsnit
Brattingsborg-Rug	32.4	29.6	29.6	29.5	33.8	31.0	5.1	6.4	7.2	6.2
Petkus-Rug.....	32.3	29.8	29.3	28.8	33.3	30.7	7.2	7.6	9.2	8.0
Heines forb. Zeeland-Rug.....	31.3	29.1	28.3	28.6	32.8	30.0	—	—	—	—
Heinrichs-Rug....	31.4	27.7	28.2	29.0	32.9	29.9	6.9	7.7	9.2	7.9
Provsti-Rug.....	30.6	28.8	28.7	28.9	33.5	30.1	6.6	7.0	7.8	7.1
Walkenhaus-Rug..	30.0	27.9	28.6	27.0	30.9	28.9	6.8	7.9	7.8	7.5
Hoffmansg.-Rug..	31.3	28.2	29.1	28.4	33.2	30.0	4.3	6.4	6.8	5.8
Champagne-Rug..	29.9	27.0	27.5	27.5	32.3	28.8	5.8	6.1	8.2	6.7
Zeeland-Rug.....	32.9	29.3	32.0	27.6	33.0	31.0	—	4.6	—	4.5
Schlanstedt-Rug..	29.6	27.7	25.9	26.6	32.1	28.4	10.0	9.8	9.5	9.8
Russ. Kæmpe-Rug	29.3	25.3	26.6	26.9	31.3	27.9	7.8	7.4	8.2	7.8
Pirna-Rug.....	27.9	24.3	24.4	24.4	29.2	26.0	6.8	6.7	7.3	6.9

og de to Stationer med let Sandjord; men der kan endnu mindre for Halmudbyttets end for Kærneudbyttets Vedkommende paavises nogen bestemt Forskel.

I Tabel 34 er Kærne- og Halmudbyttet opgivet i Centner pr. Td. Ld. for hver Station og i Gennemsnit for alle Stationer. Tallene for de enkelte Stationer er fremkomne ved Multiplikation af Forholdstallene med Middeltallet af Markgennemsnittene for den paagældende Forsøgsmark (sammenlign Tabel 6). Paa tilsvarende Maade er de i Tabellen opførte Gennemsnitstal for alle Stationer beregnede.

I Tabel 35 er opført Kærneprocenten (hvorved forstaas den Procentmængde, Kærnen udgør af den samlede Afgrøde) for de 12 Sorter. Tallene er beregnede af de i Tabel 34 opførte Udbyttetal. Som man ser, har Brattingsborg-Rug, Zeeland-Rug og Petkus-Rug den højeste, Pirna-Rug, Russisk Kæmpe-Rug og Schlanstedt-Rug den laveste Kærneprocent. I samme Tabel er opført Gennemsnitskaraktererne for Straastivhed. Angaaende denne foreligger der kun Optegnelser fra Forsøgsrækkens sidste 5 Aar, og de er endda ufuldstændige. Kun fra Askov Lermark foreligger der Optegnelser for alle 5 Aar, fra Askov Sandmark og Lyngby for 4 Aar, fra V. Hassing kun for 2 og fra Tystofte kun for 1 Aar. Straastivheden er bedømt ved et Skøn kort før Høst, og der er givet Karakterer fra 10 til 1, saaledes at 10 er den mest stivstraaede, 1 den mest blødstraaede. Da Tallene er skønsmæssige, idet man ingen eksakte Metoder har til Maaling af Straastivheden, lider de af ret betydelige Mangler; men i det store og hele giver de dog et nogenlunde tilfredsstillende Billede af Sorternes indbyrdes Forhold. De aarlige Variationer kan der derimod næppe lægges synderlig Vægt paa, da den ved Bedømmelsen anlagte Maalestok kan være højst forskellig fra Aar til Aar og fra Sted til Sted. Kun de fra 4—5 Aar hidrørende Tal fra Forsøgsmarkerne ved Lyngby og Askov er benyttede. Ved Udregningen af Gennemsnitskarakterer for hver Station og for alle Stationer er anvendt Differensberegning med Markgennemsnittene som Maalestok. Af Tabellen fremgaar det, at Schlanstedt-Rugen er den mest stivstraaede Sort (Karakter 9.8); derefter følger Petkus-Rug og Heinrichs Rug (Karakterer henholdsvis 8.0 og 7.9). Den mest blødstraaede af disse Sorter er Zeeland-

Rugen med Karakteren 4.5 og Hoffmangave-Rugen med Karakteren 5.8.

I Tabel 36 er opført Tøndevægten og Kornvægten (d. v. s. Vægten af 1 Korn i Milligram eller af 1000 Korn i Gram) af de 12 Sorter; Bestemmelserne er stadig foretagne paa usorteret Sæd, som der intet Smaakorn er taget fra. Da Tallene fra de enkelte Aar vilde tage en aldeles uforholdsmæssig

Tabel 36. Tøndevægt og Kornvægt af de ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Pund pr. dansk Tønde						Vægt af 1 Korn i Milligram					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hasingsing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hasingsing	Gennemsnit
Brattingsborg-Rug...	207.2	201.8	201.7	201.1	203.9	203.1	25.3	25.4	24.1	22.2	24.2	24.2
Petkus-Rug	201.6	196.1	196.0	195.5	198.1	197.5	28.2	28.7	26.4	24.0	26.4	26.7
Heines forb. Zeeland-Rug	207.4	202.4	201.7	200.3	203.4	203.0	27.3	27.9	25.7	23.3	25.4	25.9
Heinrichs Rug	204.0	197.9	199.4	199.8	203.1	200.8	24.9	25.6	24.2	21.6	23.2	23.9
Provsti-Rug	205.5	201.5	201.1	200.0	203.6	202.3	26.1	26.0	24.4	22.3	24.7	24.7
Walkenhaus-Rug ...	205.6	200.6	197.4	199.5	200.8	200.8	26.6	26.4	24.7	22.1	23.9	24.7
Hoffmangave-Rug ..	203.3	199.1	198.9	199.2	202.1	200.5	27.4	27.9	26.2	23.9	26.2	26.3
Champagne-Rug	202.8	198.5	196.7	198.2	201.0	199.4	25.4	26.1	24.5	21.3	23.8	24.3
Zeeland-Rug	204.2	201.2	199.8	201.8	197.8	201.0	26.3	26.4	24.4	22.7	23.4	24.6
Schlanstedt-Rug	205.4	201.2	198.3	197.1	199.5	200.3	25.1	26.1	22.7	20.6	23.3	23.6
Russisk Kæmpe-Rug.	206.1	202.5	197.9	199.3	202.8	201.7	26.7	27.6	23.8	21.5	24.6	24.8
Pirna-Rug	197.9	200.6	191.7	191.3	195.4	195.4	26.9	28.5	24.6	21.7	24.9	25.3

Plads uden at være af synderlig Interesse, er de udeladte af Beretningen. Beregningen af Gennemsnitstal er, som tidligere nævnt, foretaget ved Differensberegning med Markgennemsnittene som Maalestok. Hvad Tøndevægten angaar, staar Brattingsborg-Rug og Heines forb. Zeeland-Rug højest med henholdsvis 203.1 og 203.0 Pd.; derefter kommer Provsti-Rug med 202.3 Pd. Lavest staar Pirna-Rug med 195.4, Petkus-Rug med 197.5 og Champagne-Rug med 199.4 Pd. Hvad

Kornvægten angaar, staar Petkus-Rugen højest med 26.7 Milligram; derefter følger Hoffmangave-Rug med 26.3 og Heines forb. Zeeland-Rug med 25.9 Milligram. Lavest staar Schlanstedt-Rug med 23.6, Heinrichs Rug med 23.9 og Brattingsborg Rug med 24.2 Milligram.

Tabel 37. Forholdstal for Kærne- og Halmudbyttet af de ikke krydsede Prøver af 16 Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	pCt. Kærne i Forhold til Markgennemsnittet						pCt. Halm i Forhold til Markgennemsnittet					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hasing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hasing	Gennemsnit
Christiansminde-Rug .	(120.2)	—	110.7	105.1	102.1	106.0	(104.7)	—	103.3	98.1	95.1	98.8
Zeeland-Rug, Langholt	100.5	—	105.6	106.9	98.8	103.0	99.9	—	108.1	101.9	100.7	102.7
Bestehorns Kæmpe-R..	96.9	91.8	99.6	107.4	100.8	99.3	104.5	92.2	98.9	106.6	100.1	100.5
Mantofds Kæmpe-Rug	92.6	102.4	98.4	100.5	94.2	97.6	101.1	104.1	101.4	96.1	97.0	99.9
Gaardbogaards Rug .	—	75.0	99.7	97.8	113.5	96.5	—	76.1	90.2	98.3	110.0	92.4
Imperial-Rug.....	81.2	103.3	93.0	99.6	104.6	96.3	91.9	103.7	98.0	118.7	103.7	103.2
Spansk Dobbelt-Rug..	—	—	—	93.7	—	93.7	—	—	—	96.4	—	96.4
HougaardsRug.....	89.1	94.4	100.9	102.3	81.3	93.6	81.5	85.9	88.2	93.2	81.4	86.0
Østgötha-Rug.....	85.3	—	89.6	90.2	99.9	91.3	95.8	—	103.4	108.4	113.8	105.4
Wupperthal-Rug....	87.3	94.4	81.0	93.4	90.1	89.2	97.1	119.4	94.7	112.2	104.9	105.7
Triumph-Rug.....	78.8	110.8	96.3	—	60.6	86.6	89.6	105.9	122.9	—	70.4	97.2
Campine-Rug.....	89.3	84.4	77.5	68.9	89.0	81.8	107.2	113.5	102.5	94.7	104.4	104.5
Brie-Rug.....	113.2	—	72.2	78.3	54.1	79.5	108.8	—	78.4	79.6	74.9	85.4
Hessisk Livgarde-Rug	—	—	—	77.6	—	77.6	—	—	—	91.1	—	91.1
Hedemarks-Rug.....	63.4	—	45.3	55.6	—	54.8	92.3	—	106.9	111.6	—	103.6
Alpe-Rug.....	—	—	—	45.4	—	45.4	—	—	—	66.4	—	66.4

I Tabel 37 er opført Forholdstallene for Kærne- og Halmudbyttet af de ikke krydsede Prøver af 16 Rugsorter, der ikke har været prøvede i saa stor Udstrækning, at de kunde komme med i Tabellerne 32—33; iøvrigt kan Tallene i Tabel 37 direkte sammenlignes med Tallene i Tabellerne 32—33, men de kan blot ikke gøre Krav paa saa stor Paalidelighed. Tal, der kun hidrører fra eet Aars Forsøg, er i denne og de

følgende Udbyttetabeller trykt med mindre Typer. Som man ser, har Christiansminde-Rugen givet det største Kærneudbytte til Trods for, at det meget store Tal fra Tystofte ikke er medregnet i Gennemsnittet. Da det kun hviler paa eet Aars Forsøg, og da Christiansminde-Rugen ikke paa nogen af de andre Forsøgsmarker har kunnet maale sig med Brattingsborg-

Tabel 38. Kærne- og Halmudbyttet i Centner pr. Td. Ld. af de ikke krydsede Prøver af 16 Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Centner Kærne pr. Td. Ld.						Centner Halm pr. Td. Ld.					
	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Hassing	Gennemsnit
Christiansminde-Rug .	33.5	—	26.8	13.2	15.8	23.6	65.6	—	63.2	31.6	31.2	51.9
Zeeland-Rug, Langholt	28.0	—	25.5	13.4	15.3	22.2	62.6	—	66.1	32.8	33.1	53.1
Bestehorns Kæmpe-R..	27.0	25.4	24.1	13.5	15.6	21.4	65.5	68.6	60.5	34.4	32.9	52.0
Manfords Kæmpe-Rug	25.8	28.4	23.8	12.6	14.6	21.0	63.3	72.5	62.0	31.0	31.9	51.6
Gaardbogaards Rug ..	—	20.8	24.1	12.3	17.6	20.8	—	53.0	55.2	30.1	36.1	47.8
Imperial-Rug.....	22.6	28.6	22.5	12.5	16.2	20.8	57.6	72.2	60.0	33.3	34.1	53.4
Spansk Dobbelt-Rug ..	—	—	—	11.7	—	20.1	—	—	—	31.1	—	49.8
Hougaards Rug	24.8	26.2	24.4	12.8	12.6	20.2	51.1	59.8	54.0	30.0	26.7	44.5
Østgötha-Rug	23.8	—	21.7	11.3	15.5	19.7	60.0	—	63.3	34.9	37.4	54.5
Wupperthal-Rug	24.3	26.2	19.6	11.7	14.0	19.2	60.8	83.1	57.9	36.2	34.5	54.6
Triumph-Rug	21.9	30.7	23.3	—	9.4	18.7	56.1	73.7	75.2	—	23.1	50.3
Campine-Rug	24.9	23.4	18.7	8.6	13.8	17.6	67.2	79.0	62.7	30.5	34.3	54.0
Brie-Rug.....	31.5	—	17.5	9.8	8.4	17.1	68.2	—	48.0	25.7	24.6	44.2
Hessisk Livgarde-Rug.	—	—	—	9.7	—	16.7	—	—	—	29.4	—	47.1
Hedemarks-Rug	17.7	—	11.0	7.0	—	11.8	57.8	—	65.4	36.0	—	53.6
Alpe-Rug	—	—	—	5.7	—	9.8	—	—	—	31.4	—	34.3

Rugen, maa dette Tal betragtes som upaalideligt. Af de andre i Tabellen nævnte Sorter har Zeeland-Rugen fra Langholt givet omtrent samme Gennemsnits-Kærneudbytte som Heines forb. Zeeland-Rug, med hvilken den vistnok er identisk. Bestehorns Kæmpe-Rug har givet lidt mindre Kærne end Provsti-Rug. For Halmudbyttets Skyld er der Anledning til

at nævne Wupperthal-Rug, Østgøtha-Rug og Campine-Rug, der i denne Henseende overgaar alle andre Sorter. Christiansminde-Rugen og Bestehorns Kæmpe-Rug har begge givet et omtrent middelstort Halmudbytte. Tabel 38 svarer til Tabel 37, kun at Tallene er omregnede til Centner pr. Td. Ld.

I Tabel 39 er opført Kærneprocenter og Karakterer for

Tabel 39. Kærneprocent og Straastivhed for de ikke krydsede Prøver af 16 Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	pCt. Kærne af samlet Afgrøde						Straastivhed (10—1)			
	Tystofte	Lyngby	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Vester Has- sing	Gennemsnit	Lyngby	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Gennemsnit
Christiansminde-Rug ...	(33.8)	—	29.7	29.4	33.6	30.8	—	6.4	7.4	6.5
Zeeland-Rug, Langholt..	30.9	—	27.8	29.0	31.6	29.4	—	—	—	—
Bestehorns Kæmpe-Rug.	29.2	27.1	28.5	28.2	32.2	29.0	—	—	—	—
Manfords Kæmpe-Rug..	28.9	28.1	27.7	28.9	31.4	29.0	—	—	—	—
Gaardbogaards Rug.....	—	28.2	30.4	29.0	32.7	30.3	—	5.2	7.3	5.8
Imperial-Rug.....	28.2	28.3	27.3	24.6	32.2	28.1	—	—	—	—
Spansk Dobbelt-Rug ...	—	—	—	27.4	—	28.7	—	—	—	—
Hougaards Rug	32.9	30.4	31.1	29.9	32.0	31.3	—	—	—	—
Østgøtha-Rug	28.4	—	25.5	24.4	29.3	26.5	—	—	—	—
Wupperthal-Rug	28.5	28.9	25.3	24.5	28.9	26.2	—	—	—	—
Triumph-Rug	28.1	29.4	23.6	—	28.9	27.1	—	—	—	—
Campine-Rug.....	27.0	22.8	23.0	22.0	28.7	24.7	—	—	—	—
Brie-Rug.....	31.6	—	26.7	27.7	25.4	27.5	—	—	—	—
Hessisk Livgarde-Rug..	—	—	—	24.9	—	26.2	—	—	—	—
Hedemarks-Rug	23.4	—	14.3	16.2	—	18.3	—	—	—	—
Alpe-Rug	—	—	—	21.0	—	22.3	—	—	—	—

Straastivhed for de samme 16 Sorter. Som man ser, staar Christiansminde-Rugen og Hougaards Rug højest med en Kærneprocent af 31.3, og de overgaar i denne Henseende Brattingsborg-Rugen og Zeeland-Rugen. Lavest staar de for vort Landbrug værdiløse Sorter Hedemarks-Rug med 18.3, Alpe-Rug med 22.3 og Campine-Rug med 24.7 pCt. I Tabel 40 er opført

Tøndevægt og Kornvægt af de 16 Sorter. Som man ser, har Christiansminde-Rugen og Gaardbogaards Rug af alle Sorter den højeste Tøndevægt, 203.2 Pd. Lavest i denne Henseende staar Alpe-Rug med 181.0, Hedemarks Rug med 189.5 og Brie-Rug med 193.7 Pd. De mindste Korn har Hede-

Tabel 40. Tøndevægt og Kornvægt af de ikke krydsede Prøver af 16 Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn	Pund pr. dansk Tønde						Vægt af 1 Korn i Milligram					
	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Ler-mark	Askov Sand-mark	Vester Hassing	Gennemsnit
Christiansminde-Rug ...	204.6	—	202.4	201.8	204.3	203.2	27.5	—	24.2	21.9	25.7	25.3
Zeeland-Rug, Langholt..	201.6	—	202.2	203.6	203.9	199.7	26.8	—	25.6	22.7	25.8	25.7
Bestehorns Kæmpe-Rug.	202.7	202.7	199.6	199.3	202.3	201.3	26.1	24.9	24.8	21.7	24.6	24.4
Manfords Kæmpe-Rug..	205.8	203.5	200.0	202.2	201.2	202.5	26.1	27.3	24.1	20.9	23.7	24.4
Gaardbogaards Rug	—	203.5	200.3	201.0	204.2	203.2	—	23.9	23.3	21.6	23.1	23.3
Imperial-Rug	207.5	202.7	196.9	194.1	201.4	200.5	25.3	26.9	24.2	22.7	25.6	24.9
Spansk Dobbelt-Rug...	—	—	—	202.1	—	204.0	—	—	—	24.4	—	26.9
Hougaards-Rug.....	207.5	199.3	199.8	202.5	203.1	202.4	27.6	28.6	25.8	24.7	26.0	26.5
Østgötha-Rug	197.4	—	192.3	192.3	198.8	195.1	19.3	—	18.8	17.4	20.6	19.4
Wupperthal-Rug	201.8	196.0	195.3	194.8	198.2	197.2	26.2	24.3	24.2	21.1	24.3	24.0
Triumph-Rug.....	205.8	200.2	192.4	—	196.9	198.3	27.6	27.2	25.4	—	23.1	25.2
Campine-Rug.....	202.8	198.6	197.1	194.1	198.3	198.2	—	26.8	24.8	20.9	24.9	24.7
Brie-Rug.....	202.7	194.3	191.4	191.1	189.0	193.7	26.0	26.9	22.2	20.1	22.6	23.5
Hessisk Livgarde-Rug..	—	—	—	197.1	—	199.0	—	—	—	22.9	—	25.4
Hedemarks-Rug	194.1	—	181.9	181.1	—	189.5	16.2	—	14.3	11.7	—	14.5
Alpe-Rug	—	—	—	179.1	—	181.0	—	—	—	20.9	—	23.4

marks-Rug med en Kornvægt af 14.5 Milligram, og derefter Østgötha-Rug med Kornvægten 19.4 Milligram.

I Tabel 41 er opført Forholdstallene for Kærne- og Halmudbyttet af de krydsede Prøver af 19 Rugsorter. I Tabellen er kun medtaget de Sorter, der har været dyrkede i krydset Tilstand paa mindst fire Forsøgsmarker i to Aar; dog er medtaget et Par Sorter, der kun har været dyrket i eet Aar

paa een af de fire Forsøgsmarker, men hvor Tallene fra denne stemmer godt overens med Tallene fra de øvrige tre. Sorterne er ordnede efter Kærneudbyttets Størrelse, og som man ser, har Krydsningen bevirket en Mængde Forstyrrelser i Sorternes indbyrdes Forhold. Aarsagerne hertil kan være flere, først og

Tabel 41. Forholdstal for Kærne- og Halmudbyttet af de krydsede Prøver af 19 Rugsorter 1895—1904.

Sortens Navn.	pCt. Kærne i Forhold til Markgennemsnittet						pCt. Halm i Forhold til Markgennemsnittet					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Christiansminde-Rug ...	106.7	—	111.4	102.8	115.7	109.2	102.7	—	105.8	104.2	111.8	106.1
Petkus-Rug	106.4	102.1	109.1	107.1	112.1	107.4	102.2	96.2	105.0	104.6	103.0	102.2
Brattingsborg-Rug	103.9	104.0	104.8	105.6	106.8	105.0	100.3	100.1	103.3	102.8	103.4	102.0
Manfords Kæmpe-Rug ..	102.4	—	102.2	98.5	116.9	105.0	104.0	—	106.7	102.5	119.0	108.1
Hougaards Rug	103.1	—	104.1	103.8	101.6	103.3	102.6	—	98.6	102.0	100.0	100.8
Provsti-Rug	100.5	100.7	99.6	96.6	116.5	102.8	99.3	99.9	100.0	93.9	111.2	100.9
Bestehorns Kæmpe-Rug	100.1	99.7	103.9	102.3	103.4	101.9	100.7	101.0	104.6	101.7	93.7	101.3
Zeeland-Rug	104.5	104.2	100.0	99.2	99.7	101.5	98.1	99.0	92.6	95.4	97.8	96.6
Heinrichs Rug	92.0	102.8	100.5	105.4	103.4	100.8	96.6	101.6	99.1	100.4	100.9	99.7
Schlanstedt-Rug	97.8	98.1	98.6	102.0	105.3	100.4	100.8	101.5	106.7	108.1	109.4	105.3
Kalmar-Rug	94.0	—	109.9	99.9	94.0	99.5	100.4	—	108.0	104.8	96.9	102.5
Brie-Rug	103.2	101.2	96.3	102.2	93.7	99.3	100.1	100.3	92.8	99.2	88.5	96.2
Heines forb. Zeeland-Rug	107.0	103.2	99.0	99.0	85.7	98.8	105.1	97.4	103.7	100.5	86.3	98.6
Hoffmansgave-Rug	100.9	103.7	99.7	85.7	102.7	98.5	99.0	102.7	97.0	83.2	99.4	96.3
Russisk Kæmpe-Rug ...	93.9	95.1	97.7	97.7	97.0	96.3	98.7	104.8	105.4	100.4	104.4	102.7
Campine-Rug	90.2	92.2	96.6	97.9	—	94.3	91.9	98.4	103.1	103.6	—	99.3
Østgötha-Rug	90.6	—	96.3	97.3	91.5	93.9	97.3	—	99.2	104.2	103.2	101.0
Wupperthal-Rug	94.4	90.6	89.2	98.5	88.6	92.3	103.1	96.2	98.9	105.0	100.6	101.8
Pirna-Rug	82.7	92.9	89.7	92.0	—	89.3	103.1	103.8	106.0	105.6	—	104.6

fremmest den, at Krydsningen har været af meget ulige Styrke for de forskellige Sorter. Medens der af nogle har været dyrket Prøver, der i ti eller flere Generationer har været udsatte for Krydsning paa Forsøgsmarkerne, har der af andre kun været dyrket een Gang krydsede Prøver. Medens det for den

første Gruppe gælder, at de maa antages efterhaanden at være blevet krydsede med alle mulige Sorter, gælder dette ikke for de kun to eller een Gang krydsede; for dem spiller deres tilfældige Plads i Marken, om de er omgivne af gode eller daarlige Sorter, en stor Rolle. Foruden Krydsningen kan ogsaa andre Forhold have spillet ind, saaledes Tilpasning til de stedlige Forhold. Zeeland-Rugen er f. Eks. forholdsvis lidet vinterfast, og den ringere Vinterfasthed er sikkert en af Hovedaarsagerne til det lille Udbytte, de originale Prøver af denne Sort har givet; men efter nogle Vintres Forløb vil der være foregaaet et Udvalg, saa at de tilbageblevne Planter har den fornødne Haardførhed, og det er ikke usandsynligt, at det forholdsvis store Kærneudbytte af de krydsede Prøver af Zeeland-Rug kan forklares paa denne Maade. Lignende Tilpasninger kunde jo ogsaa tænkes at have fundet Sted for andre Sorters Vedkommende, og Spørgsmaalet bliver herved saa kompliceret, at det bliver haabløst at udrede det paa Grundlag af disse Forsøg. Som man af Tabellen vil se, har Christiansminde-Rugen givet større Udbytte end Brattingsborg-Rugen og Petkus-Rugen, og sammenholder man disse Tal med Tallene for de ikke krydsede Prøver, kan det ikke nægtes, at der er Anledning til at tage Christiansminde-Rugen op til nærmere Undersøgelse. Hvad de to andre Sorter angaar, har de krydsede Prøver af Petkus-Rug givet større Udbytte end de krydsede Prøver af Brattingsborg-Rug, sikkert for en Del paa Grund af, at de første kun har været udsatte for Krydsning i 1—2, de sidste ofte i mange Generationer. — Tabel 50 svarer til Tabel 41, kun at Tallene er omregnede til Centner pr. Td. Ld. — I Tabel 51 er opført Kærneprocenterne og Karaktererne for Straastivhed og i Tabel 52 Middeltallene for Tøndevægt og Kornvægt. Til disse Tabeller er der tidligere henvist under Omtalen af Krydsningens Indflydelse.

I Tabel 53 er opført Forholdstallene for Kærneudbyttet og Halmudbyttet af de krydsede Prøver af 29 Rugsorter, der ikke har været prøvede i saa stor Udstrækning, at de har kunnet optages i Tabel 41; i øvrigt er Tabel 53 kun at betragte som en Fortsættelse af denne, men Tallene kan kun ikke betragtes som fuldt saa paalidelige. Af en Del af disse 29 Sorter (og af den i Tabel 41 opførte Kalmar-Rug) har der ikke i denne Forsøgsrække været dyrket originale (ikke krydsede) Prøver. —

Tabel 54 svarer til 53, kun at Tallene er omregnede til Centner pr. Td. Ld. — I Tabel 55 er opført Kærneprocenterne og Karaktererne for Straastivhed og i Tabel 56 Tøndevægt og Kornvægt for de 29 Rugsorter. Til disse Tabeller er der tidligere henvist under Omtalen af Krydsningens Indflydelse.

VII. Kemiske Analyser.

I Tabel 42 er givet en Oversigt over de paa Lyngby Forsøgsstations kemiske Laboratorium foretagne Analyser af Rug

Tabel 42. Rugsorternes Indhold af Kvælstof og Raafedt.

Sortens Navn	Gennemsnit	1903	1905		1906			Tystofte
		Lyngby	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Lyngby	Askov Lermark	

pCt. Kvælstof i Tørstoffet.

Brattingsborg-Rug	1.55	1.51	1.54	1.76	1.59	1.42	1.56	1.45	1.56
Petkus-Rug	1.51	1.57	1.45	1.71	1.57	1.36	1.53	1.43	1.45
Heinrichs-Rug	1.53	—	1.45	1.86	1.53	1.35	1.56	1.42	1.51
Provsti-Rug	1.59	(2.00)	—	—	—	1.43	1.59	1.49	1.59
Hoffmangave-Rug	1.66	1.66	1.64	—	—	—	—	—	—

pCt. Raafedt i Tørstoffet.

Brattingsborg-Rug	1.77	1.63	1.75	1.78	1.70	1.91	1.89	1.80	1.72
Petkus-Rug	1.74	1.71	1.70	1.74	1.64	1.87	1.74	1.77	1.74
Heinrichs-Rug	1.86	—	1.91	1.79	1.64	1.97	2.01	1.82	1.91
Provsti-Rug	1.72	(1.74)	—	—	—	1.74	1.84	1.80	1.69
Hoffmangave-Rug	1.86	1.72	1.88	—	—	—	—	—	—

af Avl 1903, 1905 og 1906 paa Lyngby Forsøgsmark, 1905 og 1906 paa Askov Sandmark og Lermark samt 1906 paa Tystofte Forsøgsmark. Analyserne er foretagne af usorteret Sæd, avlet efter original Udsæd af de paaagældende Sorter. Kvælstoffet

er bestemt ved Kjeldahls Metode, „Raafedt“ ved Æther-Extraction paa Krayenbull's Apparat. Ved at betragte de to første Sorter i Tabellen ser man, at Kvælstofindholdet paa alle tre Forsøgsmarker ved Askov og Lyngby er lavest i 1906, højere i 1905 og (ved Lyngby) højest i 1903. Fedtindholdet forholder sig omvendt, idet det paa alle tre Forsøgsmarker er højest i 1906, lavere 1905 og (ved Lyngby) lavest i 1903. Baade i 1905 og 1906 er Kvælstofindholdet højest ved Askov Lermark, lavere paa Askov Sandmark og lavest ved Lyngby. Paa Tystofte ligger det i 1906 mellem de to Askov-Marker. Fedtindholdet er i 1905 mindst paa Askov Sandmark, i 1906 mindst paa Tystofte Forsøgsmark; i 1905 er det højest paa Askov Lermark, i 1906 paa Lyngby Forsøgsmark.

Forskellen mellem Sorterne er gennemgaaende kun ringe og svinger noget. Petkus-Rug, Heinrichs Rug og Brattingsborg-Rug har meget nær samme Kvælstofindhold, om end svagt stigende i den nævnte Rækkefølge; Provsti-Rugen og navnlig Hoffmangave-Rugen synes at indeholde lidt mere. Hvad Fedtindholdet angaar, staar Provsti-Rug og Petkus-Rug omtrent lige; Brattingsborg-Rug har lidt mere, Heinrichs Rug og Hoffmangave-Rug en Del mere Fedt end disse. Som man ser af Tabellen, havde Provsti-Rugen i 1903 paa Lyngby Forsøgsmark et meget højt Kvælstofindhold. Dette maa vistnok hænge sammen med, at den i Efteraaret 1902 spirede meget daarligt og derfor kom til at staa meget tyndt. Tallene for Provsti-Rugen for dette Aar er derfor ikke medregnede i Gennemsnittet.

VIII. Om de i Forsøgene prøvede Rugsorter.

Alpe-Rug er modtaget fra Direktør F. G. Stebler i Zürich 1894. Det er en typisk Bjærgrug med høje, spinkle Straa og smalle, aabne Aks; Kornene er temmelig smaa (23.4 Mgr.) og har en meget lav Tøndevægt (181 Pd.). Den er i ukrydset Tilstand kun dyrket paa 1 Parcel paa Askov Sandmark 1895, hvor den gav et meget lille Udbytte (Forholdstal for Kærne 45.4, for Halm 66.4), hvilket dog let kan skyldes Tilfældigheder. Kærneprocenten er lav, 22.3. I krydset Tilstand har den været dyrket 3 Aar paa Askov Sandmark og 1 Aar paa Askov Lermark, hvert Sted kun paa 1 Parcel aarlig; den har givet en Del under Middelafrøde (Forholdstal for Kærne 95.2, for Halm 99.4), men Tallene kan næppe gøre Krav paa synderlig Paalidelighed.

Bestehorns Kæmpe-Rug (her i Landet oftest dyrket under Navn af „Kæmpe-Rug“, se dog ogsaa under Schlanstedt-Rug) er tiltrukket af Handelsgartner G. Bestehorn, Bebitz ved Cönnern, Prov. Sachsen. Den skal nedstamme fra en kunstig Krydsning af Provsti-Rug med Correns-Rug, en amerikansk Rugsort, der 1849 indførtes til Schlesien af en Forstmester Correns. Bestehorns Kæmpe-Rug blev bragt i Handelen 1881, og den vandt i Slutningen af 1880erne og Begyndelsen af 1890erne en ikke ringe Udbredelse her i Landet, især paa Sjælland. Den har lidt højere og kraftigere Straa end Provsti-Rug, og Aksene er noget længere og mere firkantede; den blomstrer lidt senere end Provsti-Rug, men modnes samtidig med denne. Senere har Bestehorn bragt en „forbedret“ Form i Handelen under Navn af Bestehorns tykaksede Kæmpe-Rug; den har lidt mindre kraftige Straa og lidt kortere Aks end den oprindelige Form, men staar dog denne saa nær ogsaa i Ydeevne, at de i Tabellerne har kunnet slaas sammen. Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra Bestehorn 1889, 1893 og 1895; desuden Saasæd af dansk Avl fra Rosenfelt ved Vordingborg 1892, 1893 og 1905 og fra Krussesminde ved Korsør 1894 og 1895, samt af svensk Avl fra Svaløf 1894 og fra Skånska Frøkontoret i Malmø (under Navn af Bestehorns Model) 1894. — Bestehorns Kæmpe-Rug er en jævn god Rugsort, der giver et omtrent middelstort Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 99.3) og af Halm (Forholdstal 100.5); Kærneprocenten er 29.0; Kornene er middelstore (24.4 Mgr.) og har en middelhøj Tøndevægt (201.3 Pd.).

Brattingsborg-Rug (almindelig kaldet „Bretagne“-Rug) er maaske nu den i Danmark mest dyrkede Rugsort (sammenlign Tabel 17). Den er udbredt fra Brattingsborg paa Samsø, hvortil den er kommet fra en Gaard paa Viborg-Eggen. Hvorledes den har faaet Navnet „Bretagne“-Rug hæftet paa sig, er ikke opklaret; sikkert har den intet som helst med Bretagne at gøre. I hele sit Udseende, den langsomme Vækst Efteraar og Foraar, de smalle, mørke, nedliggende Blade, de forholdsvis smalle Aks, i hvilke Kærnerne hænger meget fast, Kornenes mørke Farve og forholdsvis ringe Størrelse, den høje Tøndevægt o. s. v. ligner den den gamle danske Hederug eller Sandrug, og sandsynligvis er den kun at opfatte som en særlig god Stamme af denne. Den er fuldkommen vinterfast, selv i Jyllands barskeste Egne, og den menes at lide forholdsvis lidt ved, at Faar og Vildt græsser paa den om Vinteren. En god Egenskab, som Brattingsborg-Rugen deler med Hederugen, er det, at Kærnerne ikke let blæser af; men til Gengæld bliver den selvfølgelig noget vanskeligere at tærske af end flere andre Sorter. En Mangel ved den er, at den udvikles saa langsomt om Foraaret, at den ikke egner sig til tidligt Staldfoder. Hvor man vil anvende Rug i Renudsæd eller i Blanding med Vinterbælgssæd til Staldfoder, bør Brattingsborg Rugen sikkert i de fleste Tilfælde erstattes med andre Sorter, f. Eks. Petkus-Rug. Kornene kunde ønskes noget større og noget lysere i Farven, men til Gengæld er Tøndevægten god. Saa vidt vides har Brattingsborg-

Rugen aldrig været gjort til Genstand for systematisk Forædling; men det er ikke umuligt, at en saadan kunde give gode Resultater. — Forsøgsstationerne har hvert Aar modtaget original Saasæd fra Brattingsborg; desuden er Saasæd modtaget fra Fodbygaard ved Næstved 1898, 1899 og 1901, fra Hvedholm ved Faaborg 1894, fra Risinge ved Kerteminde 1902 og 1903 og fra Wedellsborg ved Assens 1903. Det er den Rugsort, der i Forsøgene har været dyrket paa det største Antal Parceller. Som tidligere nævnt har den af alle sikkert prøvede Sorter givet det største Kærneudbytte (Forholdstal 109.4), og ogsaa Halmudbyttet er stort (Forholdstal 102.1); Kærneprocenten er 31.0; Tøndevægten er høj, 203.1 Pd., Kornvægten middelhøj, 24.2 Mgr.; Straastivheden er noget lille, 6.2. — I Udlandet har Brattingsborg-Rugen kun været meget lidt prøvet. I de norske Forsøg*) har den vist sig som en af de bedste Sorter; i Gennemtnit gav den (i krydset Tilstand) 20.5 Kg. Kærne pr. Are mod 21.1 Kg. af den bedste Sort, Vasa-Rug. I de østprøjsiske Forsøg**) har der været prøvet en „Dänischer Inselroggen“, der uden Tvivl er Brattingsborg-Rug; i det første Forsøgsaar, 1899, gav den lidt mindre end Petkus-Rug, i det andet Forsøgsaar, 1900, var den alle andre Sorter overlegen og gav paa det ene Forsøgssted, Ebenau, 104, og paa det andet, Norgehnen, 103, naar Petkus-Rug = 100.

Bretagne-Rug, se Brattingsborg-Rug og Brie-Rug.

Brie-Rug er modtaget 1894 og 1895 gennem Firmaet Vilmorin, Andrieux & Cie. i Paris under Navn af „Bretagne-Rug, Brie“. Den er i alle Henseender meget forskellig fra Brattingsborg-Rugen; Straaet er fint og blødt, Aksene smaa og meget tynde. Den er fuldkommen værdiløs for vore Forhold, idet den kun har givet et meget lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 79.5) og af Halm (Forholdstal 85.4); Kærneprocenten er 27.5. Kornene er temmelig smaa (23.5 Mgr.) og har en lille Tøndevægt (193.7 Pd.).

Brun Rug (*Secale cereale* L. var. *fuscum* Körnicke) stammer oprindeligt fra Egnen omkring Erzerum i Lille-Asien og er ejendommeligt ved sine mørkebrune Avner, der giver Akset et smudsig-brunt Udseende; ogsaa Kærnerne er brunlige. Lyngby Forsøgsstation modtog den 1895 fra Dr. F. Körnicke, Poppelsdorf ved Bonn, og den er siden holdt nogenlunde ren ved Aksudvalg. Efter Tallene fra Lyngby Forsøgsmark at dømme synes det at være en ret god Rugsort, idet Forholdstallet for Kærne er 103.4 og for Halm 102.1; Kærneprocenten er 30.0; Kærnerne er middelstore (24.3 Mgr.) og af middelhøj Tøndevægt (201.2 Pd.); Straastivheden er 6.4.

Campine-Rug er en fra ældgammel Tid paa de magre Sandjorder i det belgiske Landskab Campinen dyrket Sort. Med den danske Hederug er den ikke nærmere beslægtet; den afviger fra

*) *Bastian R. Larsen*: Aarsberetning om Norges Landbrugshøjskoles Akervekstforsøg i 1904. Kristiania 1905. IV. Sammenligning af Rugsorter.

**) *Gisevius*: Mitt. d. landw. phys. Labor. d. Univ. Königsberg; Berlin 1901.

denne bl. a. ved sin meget lave Kærneprocent, sine forholdsvis store Korn med lavere Tøndevægt o. s. v.; den har i Tyskland ikke Ord for at være vinterfast. Forsøgsstationerne har kun een Gang, i 1896, modtaget Saasæd af denne Sort gennem Markfrøkontoret i København. Den gav kun et meget lille Kærneudbytte (Forholdstal 81.8), men et meget stort Halmudbytte (Forholdstal 104.5); Kærneprocenten er 24.7, Kornvægten 24.7 Mgr., Tøndevægten 198.2 Pd. — Angaaende Dansk „Campine“-Rug se under Hoffmansgave-Rug.

Champagne-Rug (Champagner-Staudenroggen) stammer oprindeligt fra Landskabet Champagne i Frankrig. I 1840erne indførtes den til Nordtyskland, hvor den af Overamtmand W. Jäger i Könkendorf ved Sadenbeck, Prov. Brandenburg, er blevet forbedret ved Korn- og Aksudvalg, i nogen Tid ogsaa ved Udvalg af Planter. Den roses for tæt fyldte Aks, store Korn, kort, men svært Straa, Vinterfasthed og stærk Buskning. Forsøgsstationerne har i Aarene 1899—1903 modtaget Saasæd gennem „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“ fra Riddergodsforpagter Backhaus, Rudlos ved Lauterbach i Hessen, og fra Overamtmand Jäger i Könkendorf. Kærneudbyttet har været lidt under Middel (Forholdstal 97.4), Halmudbyttet omtrent middelstort (Forholdstal 100.8); Kærneprocenten er 28.8, Tøndevægten 199.4 Pd., Kornvægten 24.3 Mgr., Straastivheden 6.7. Efter de tyske Forsøg at dømme synes den at være helt vinterfast.

Christiansminde-Rug er modtaget 1894, 1899, 1900 og 1902 fra Forp. C. Langhorn, Christiansminde ved Horsens under Navn af „Provsti“-Rug; den er imidlertid ikke lidet forskellig fra denne; Straaene er lidt svagere, Halmmængden mindre i Forhold til Kærnemængden (højere Kærneprocent), Kornene lidt større, Tøndevægten lidt højere o. s. v. Den har været dyrket paa Christiansminde siden 1874; den er i dette Tidsrum forbedret ved strængt Udvalg og menes at være holdt nogenlunde fri for Krydsbefrugtning. Den blev i sin Tid modtaget fra Herregaarden Boller ved Horsens uden noget Sortsnavn. I Kærneudbytte overgaar den Provsti-Rugen og nærmer sig de bedste Sorter; i Gennemsnit for Askov og V. Hassing er Forholdstallet for Kærneudbytte 106.0, for Halmudbytte 98.8, Kærneprocenten 30.8; Tøndevægten er høj (203.2 Pd.) og Kornene temmelig store (25.3 Mgr.); Straastivheden er middelstor, 6.5.

Dansk Hede-Rug. Under dette Navn er i Tabellerne opført nogle Prøver af den gamle danske „Landrug“, der tidligere har været den almindelige Rugsort i Jylland og her endnu dyrkes en Del i de sandede Egne. Ogsaa paa Øerne har den vistnok tidligere været udbredt og kan vel træffes endnu paa afsides Steder. Den gaar under mange forskellige Navne; i Besvarelsenerne af de tidligere omtalte Skemaer, der ved Juletid 1905 udsendtes til ca. 300 Landmænd i Landets forskellige Egne, findes saaledes følgende Navne: Hede-Rug (Ringkøbing-Eggen), Gammel brun Hede-Rug (Trolldede-Eggen), Gammel dansk Hede-Rug (Tarm-Eggen), Smaa-Rug (Gredstedbro-Eggen), Den smaa danske Rug (Tarm-Eggen), Den lavstraaede jydsk Rug (N. Nebel-Eggen), Brun Rug (Jelling-

Eggen), Sandmarks-Rug (Lemvig-Eggen), Sand-Rug (Sindal-Eggen), Den smaa Sand-Rug (Ulfborg-Eggen), Dansk Rug (Ulfborg-Eggen), Gammel dansk Rug (Hjørring-Eggen), Almindelig dansk Rug (Sjælland-Eggen); fra Øerne: Brun dansk Rug (Hvalsø-Eggen) og Brun Rug (Ærø). Naar Hede-Rugen stadig dyrkes i mange Egne af Jylland paa tørre, sandede Jorder, er Grunden vel nok for en Del gammel Vane; men nægtes kan det ganske vist heller ikke, at den har visse Fordele, især overfor Provsti-Rugen og de med denne beslægtede Sorter. Den er saaledes meget haardfør og taaler at saas saa sent, det skal være, om Efteraaret; heller ikke Foraarsstyrke skader den synderligt, saa den giver en sikker, men ganske vist ogsaa kun lille Afgrøde; navnlig giver den kun meget lidt Halm; men Straaet er fint og ædes derfor gerne af Kreaturerne, ligesom det egner sig godt til Tækkemateriale; hvor den vokser nogenlunde stærkt til, gaar den dog let i Leje, da den er meget blødstraet. Kærnen sidder fast i Akset, saa at den ikke let slaas af i Blæst. Efteraar og Foraars er Udviklingen langsom, og Bladskuddene er nedliggende og af mørk Farve; den lider derfor ikke meget ved, at Faar og Vildt gaar paa den om Vinteren. Nu til Dags fortrænges den overalt af Brattingsborg-Rugen, der har de fleste af dens gode Egenskaber og overalt giver større Udbytte baade af Kærne og Halm. Maaske taaler Brattingsborg-Rugen ikke at saas fuldt saa sent som Hede-Rugen; men efter at Saatidsforsøgene har vist, at netop paa den lette, tørre Jord er den tidligste Saaning (omkring 1. September eller tidligere) den bedste for alle Sorter, bestræber man sig sikkert de fleste Steder for at faa saet tidligt.

Forsøgsstationen ved Lyngby modtog 1890 gennem Købmand Schmidt, Brørup, en Prøve Hede-Rug fra afsides, yderst mager Sandjord i Lindknud Sogn. Forsøget i 1891 mislykkedes; i 1892 gav den 21.9 Centner Kærne og 54.6 Centner Halm mod 24.1 og 62.2 Centner af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 21.7 Mgr., Tøndevægten til 200.6 Pd. Det var en typisk, lav- og finstraet Hede-Rug med smaa tynde Aks og smaa, brune Kærner. — Forsøgsstationen ved Tystofte modtog 1892 en typisk Hede-Rug fra Lærer Andersen, Vejgaarden, Læsø, hvor den under Navn af „Gammel dansk Rug“ havde været dyrket i en lang Aarrække og holdt fuldstændig fri for Krydsbefrugtning. Den gav i 1893 22.3 Centner Kærne og 39.7 Centner Halm mod 26.4 og 47.9 Centner af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 21.3 Mgr., Tøndevægten til 200.1 Pd. — Askov Forsøgsstation modtog 1892 en lignende Prøve fra Højskoleforstander Schrøders Gaard i Askov, hvortil den var kommet fra Ulfborg-Eggen. I 1893 gav den paa Sandmarken 9.3 Centner Kærne og 15.8 Centner Halm mod 7.8 og 19.5 Centner af Brattingsborg-Rug, paa Lermarken 12.0 Centner Kærne og 32.8 Centner Halm mod 32.3 og 69.4 Centner af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 21.5 Mgr., Tøndevægten til 203.3 Pd. — I Forsøgsrækken 1895—1904 har disse Prøver af Hede-Rug kun været prøvede i stærkt krydset Tilstand og kun paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte og Askov. For-

holdstallene er 102.4 for Kærneudbytte og 93.5 for Halmudbytte, Kornvægten 22.7 Mgr., Tøndevægten 205.2 Pd. Krydsningen har altsaa tydelig forandret Sorten. — I Tabellerne er under Navn af „Gaardbogaards Rug“ opført en med Hede-Rug nærbeslægtet Sort, der flere Gange (1894, 1895, 1896, 1898, 1900, 1902) er modtaget fra Godsejer Jørg. Larsen fra Gaardbogaard ved Frederikshavn under Navn af „Gaardbogaards forbedrede Sand-Rug“. Den stammer fra en Prøve gammel dansk Hede-Rug, der for godt en Snes Aar siden blev indkøbt der paa Egnen, og den er siden den Tid stadig blevet saaret under saadanne Forhold, at den ikke har været udsat for Krydsbefrugtning. Der er aarlig foretaget skarp Rensning og Sortering af Udsæden og enkelte Aar Aksudvalg, og dette er vel Grunden til, at den i enkelte Karakterer (f. Eks. i Kornstørrelse) afviger en Del fra Hede-Rugen. Den er fra Gaardbogaard blevet udbredt en Del i det nordlige Vendsyssel, hvor den roses for sin Haardførhed. I Forsøgene har den givet betydeligt under Middelafrøde baade af Kærne (Forholdstal 96.5) og især af Halm (Forholdstal 92.4); Kærneprocenten er 30.3. Kornvægten er betydelig større end Hede-Rugens, 23.3 Mgr., Tøndevægten høj. 203.2 Pd. Straaet er blødt (Karakter 5.8).

Engelsk Kæmpe-Rug er modtaget gennem Markfrøkontoret i København 1890. Det er en meget tarvelig Sort, der i ingen Henseende fortjener Navnet „Kæmpe“-Rug. I 1891 gav den paa Forsøgsmarken ved Tystofte 18.8 Centner Kærne og 32.6 Centner Halm mod 34.0 og 46.8 Centner af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 22.0 Mgr., Tøndevægten til 199.3 Pd.

Finsk Rug. I 1889 modtoges to Prøver heraf, een fra Magister von Essen, Herrenäs pr. Parola, og een fra Forstraad Hartmann i Åbo. Det var begge smaakornede „Landsorter“ uden Værdi for vort Landbrug. I 1890 gav den første paa Mark 8 A. ved Tystofte 24.0 Centner Kærne og 68.2 Centner Halm mod 31.0 og 69.4 Centner af Brattingsborg-Rug, og den anden paa Mark 1 C. 29.0 Centner Kærne og 73.1 Centner Halm mod 35.7 og 73.6 Centner af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til henholdsvis 15.1 og 16.5 Mgr., Tøndevægten til 196.6 Pd. for begge. I Forsøgsrækken 1895—1904 har de kun været dyrkede i stærkt krydset Tilstand paa Forsøgsmarkerne ved Tystofte og V. Hassing. I Tabellerne er de to Prøver regnede sammen, da der kun er nogle faa Parceller i alt. Forholdstallene er for Tystofte 91.8 for Kærne og 101.3 for Halm; Tallene fra V. Hassing er ganske ubrugelige. Tøndevægten er 201.8 Pd., Kornvægten 22.5 Mgr.

Gaardbogaards Rug, se under Dansk Hede-Rug.

Göttingen-Rug (Neue Göttinger-Roggen, Göttinger Versuchsfeld-Roggen) er dannet af Geheimeraad Drechsler paa Göttinger-Landbrugsinstituttets Forsøgsmark ved Udvalg af den gamle bøhmiske Landrug. Til Avl og Salg af Saasæd er der dannet et „Saatzucht-Genossenschaft Göttingen“, og den er bleven udbredt en Del i Tyskland, hvor den roses for sin Vinterfasthed, for stor Buskningsevne, lange Aks og store, tykke Korn samt stivt Straa. Forsøgsstationerne

modtog 1892 Saasæd gennem „Deutsche Landwirthschafts-Gesellschaft“. I 1893 gav den paa Forsøgsmarken ved Tystofte 23.8 Centner Kærne og 51.8 Centner Halm mod 26.4 og 47.5 Centner af Brattingsborg-Rug, ved Lyngby 31.7 Centner Kærne og 70.3 Centner Halm mod 31.8 og 60.3 Centner af Brattingsborg-Rug, paa Askov Lermark 18.7 Centner Kærne og 60.5 Centner Halm mod 22.0 og 49.4 Centner af Brattingsborg-Rug, og paa Askov Sandmark 5.5 Centner Kærne og 25.9 Centner Halm mod 7.8 og 19.5 Centner af Brattingsborg-Rug. Gøttingen-Rugen har altsaa gennemgaaende givet betydelig mindre Kærne og betydelig mere Halm end Brattingsborg-Rugen; det er ikke umuligt, at den kunde benyttes med Fordel, hvor man vil dyrke Rug til Staldfoder. Kornene er store (26.0 Mgr.), men Tøndevægten lav (197 Pd.). I Forsøgsrækken 1895—1904 har der kun været dyrket stærkt krydsede Prøver, og Krydsningen har næsten ganske udsløttet Sortens Ejendommeligheder; Forholdstallene er 106.8 for Kærneudbytte og 112.2 for Halmudbytte, Tøndevægten 200.2 Pd., Kornvægten 25.3 Mgr.

Hede-Rug, se Dansk Hede-Rug.

Hedemarks-Rug er en norsk Landrug, der er modtaget gennem Markfrøkontoret i København 1893 og 1894. Det er en typisk Bjærgrug med høje, fine Straa og meget tynde, svagtstakkede Aks; Kornene er meget smaa (14.5 Mgr.) og Tøndevægten meget lav (189.5 Pd.). Kærneudbyttet er meget lille (Forholdstal 54.8), Halmudbyttet derimod temmelig stort (Forholdstal 103.6), saa at Kærneprocenten bliver meget lille, 18.3. Ved Norges Landbrugshøjskoles Forsøg (se *Bastian R. Larsen* l. c.) gav Hedemarks-Rugen 14.7 Kg. Kærne og 51.2 Kg. Halm pr. Are mod 20.5 og 51.2 Kg. af Brattingsborg-Rug; der er altsaa god Overensstemmelse mellem disse og de danske Forsøg.

Heines forbedrede Zeeland-Rug er opdrættet af Klostergodsejer F. Heine, Hadmersleben, Prov. Sachsen, ved Udvalg af en i 1867 fra Holland modtagen Prøve. Den er nu i alle Henseender saa forskellig fra den originale Zeeland-Rug, at den bør betragtes som en egen Sort. Den er saaledes mere vinterfast, om end den endnu hører til de mindre vinterfaste Sorter, har om Foraaret en mørkere grøn Farve, har lidt højere, sværere og stivere Straa, betydelig større Korn o. s. v. I Udbytte staar den højt over Zeeland-Rugen og maa regnes for en af de bedste Sorter. I de tyske Forsøg følger den i Kærneudbytte saa godt som overalt efter Petkus-Rugen og overgaar denne i Halmudbytte; i de danske Forsøg er det samme Tilfældet, men da den endnu bedre Brattingsborg-Rug kommer til, bliver Heines Zeeland-Rug først Nr. 3 i Rækken. Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra Heine 1892, 1894, 1895, 1898 og 1899. Forholdstallene er 104.5 for Kærneudbytte og 101.9 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 30.0, Tøndevægten høj, 203.0 Pd., og Kornvægten ligeledes høj, 25.9 Mgr. Zeeland-Rugen fra Langholt i Vendsyssel stammer sikkert fra Heine; men da der intet har kunnet oplyses om dens Oprindelse, er den i Tabellerne

holdt for sig selv; Forsøgsstationerne modtog 1894 Saasæd fra Langholt. Forholdstallene er 103.0 for Kærneudbytte og 102.7 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 29.4, Tøndevægten 199.7 Pd., Kornvægten 25.7 Mgr.

Heinrichs Rug er tiltrukket af Professor, Dr. R. Heinrich i Rostock. Den er ejendommelig ved sine meget korte, overordentlig tætte og udpræget firkantet-flade Aks (hvoraf det i Syd- og Midtsjælland undertiden benyttede Navn: „Squarehead-Rug“) med noget udstaaende, men fastsiddende Kærner; Straaet er ikke svært, men desuagtet meget stivt. Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra Prof. Heinrich 1897, 1900, 1901, 1902 og 1903; desuden er modtaget en Prøve af sjællandsk Avl 1899. I Kærneudbytte staa den betydelig tilbage for Brattingsborg-Rug og Petkus-Rug (Forholdstal 102.4), og ogsaa Halmudbyttet er noget mindre (Forholdstal 100.4); Kærneprocenten er 29.9; Kornene er temmelig smaa (23.9 Mgr.), Tøndevægten middelstor (200.8 Pd. Straastivheden er bedømt til gennemsnitlig 7.9, men hvis der i Forsøgene havde været Lejesæd i større Udstrækning, vilde den sikkert have faaet en højere Karakter i Forhold til de andre Sorter.

Hessisk Livgarde-Rug (Garde du corps-Roggen, Hessischer Roggen) er en „Landrug“ fra Egnen omkring Wallburg i Hessen; den skal have meget høje Straa og store, grovskallede Korn med lav Tøndevægt. Forsøgsstationen i Askov modtog 1894 en Prøve gennem Handelsgartner Metz & Co., Steglitz ved Berlin; i ukrydset Tilstand har den kun været dyrket paa 1 Parcel paa Askov Sandmark, hvor den gav et meget lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 77.6) og af Halm (Forholdstal 91.1), men Tallene kan ikke gøre Krav paa synderlig Paalidelighed; Kærneprocenten er 26.2, Kornvægten 25.4 Mgr., Tøndevægten 199 Pd. I krydset Tilstand har den været dyrket 3 Aar paa Askov Sandmark og 1 Aar paa Askov Lærmark, hvert Sted kun paa 1 Parcel aarlig; den har givet et middelstort Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 100.3) og af Halm (Forholdstal 103.1); Kærneprocenten er 28.7, Kornvægten 25.3 Mgr., Tøndevægten 199.7 Pd.

Hoffmansgave-Rug gaar i Almindelighed under Betegnelsen Campine-Rug, men er kendelig forskellig fra originale Prøver af denne. Ifølge velvillig Meddelelse fra den nuværende Besidder af Hoffmansgave, Hofjægmester N. E. Hoffman-Bang, er det ogsaa tvivlsomt, om Sorten, der blev indforskrevet af hans Fader i 1840erne, stammer fra Campinen. Paa Hoffmansgave er den desuden senere blevet stærkt blandet og krydset med Provsti-Rug og Schlanstedt-Rug. Den roses for sine store Kærner med tynd Skal, lys Farve og forholdsvis stærk Vedhængen ved Akset. I øvrigt ligner den Provsti-Rugen meget, men har dog maaske gennemgaaende noget kortere Aks end denne. Hoffmansgave-Rugen har tidligere været meget udbredt her i Landet, især i Jyllands magrere Egne (sammenlign Tabel 19); men i de senere Aar har den maattet vige Pladsen for Brattingsborg-Rug (se Tabel 17--18). Ogsaa i Tyskland har den faaet nogen

Udbredelse. Forsøgsstationerne har modtaget Saasæd fra Hoffmangave næsten hvert Aar; desuden modtoges 1901 Saasæd fra Cabbel ved Lemvig. Den har givet et temmelig lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 98.1) og af Halm (Forholdstal 95.7); Kærneprocenten er 30.0; Kornene er store (26.3 Mgr.), Tøndevægten middelhøj (200.5 Pd.); Straastivheden er lille (5.8).

Hougaards Rug er modtaget fra Frøkontoret i Kolding 1894 og 1895. Det var en temmelig stivstraaet, men uensartet Rug, der saa ud til at være fremkommet ved Krydsning af Bestehorns Kæmpe-Rug med en anden Sort. Den gav kun et lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 93.6) og af Halm (Forholdstal 86.0); Kærneprocenten er 31.3; Kornene er meget store (26.5 Mgr.) og Tøndevægten temmelig høj (202.4 Pd).

Imperial-Rug er modtaget fra Opdrætteren, Frøhandler Bahlsen i Prag, 1894 og 1895. Det er en grov- og stivstraaet Sort, der ligner Schlanstedt-Rugen en Del, men som dog har givet lidt større Udbytte end denne (Forholdstal for Kærne 96.3, for Halm 103.2). Kornvægten er 24.9 Mgr., Tøndevægten 200.5 Pd., Kærneprocenten 28.1.

Jønsberg-Rug er en norsk „Landrug“, der modtoges fra Skolebestyrer Hirsch, Jønsberg Landbrugsskole, 1889. Den er af samme Type som den fra samme Egn modtagne „Hedemarks-Rug“ og har ligesom denne høje, ret kraftige Straa og lange, aabne, svagt stakkede Aks; Efteraar og Foraar ligner den den danske Hederug ved sine nedliggende Bladskud og sin mørke Farve; den skrider og blomstrer senere end de fleste andre Sorter, men modnes omtrent samtidig med disse. Dens Kærner er overordentlig smaa (13.7 Mgr.), og ogsaa Tøndevægten er lav (190.5 Pd.). Kærneudbyttet er meget lille, men Halmudbyttet temmelig stort; paa Forsøgsmarken ved Tystofte gav den 1890 23.2 Centner Kærne og 73.4 Centner Halm mod 35.7 og 73.6 Centner af Brattingsborg-Rug. Kærneprocenten bliver derfor meget lille, og den danner i denne Henseende en skarp Modsætning til den danske Hederug. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i stærkt krydset Tilstand, hvorved dens Ejendommelighed er blevet omtrent helt udvisket; Forholdstallene er 92.2 for Kærneudbytte og 106.6 for Halmudbytte. Kærneprocenten 26.5, Tøndevægten 199.6, Kornvægten 22.4. Ved Norges Landbrugshøgskoles gennem 6 Aar fortsatte Forsøg har Jønsberg-Rugen givet 17.4 Kg. Kærne og 49.8 Kg. Halm pr. Are mod 20.5 og 43.1 Kg. af Brattingsborg-Rug, og der er altsaa god Overensstemmelse mellem disse og de danske Forsøg.

Kalmar-Rug er modtaget fra Direktør, Dr. Atterberg i Kalmar 1889, 1891 og 1892. Det er en temmelig storkornet Sort af Provstitype. I Gennemsnit har de originale Prøver paa Tystofte Forsøgsmark givet 24.7 Centner Kærne og 53.2 Centner Halm mod 27.9 og 54.8 Centner af Brattingsborg-Rug, paa Lyngby Forsøgsmark 25.3 Centner Kærne og 64.3 Centner Halm mod 28.0 og 61.3 Centner af Brattingsborg-Rug. Kærneudbyttet er altsaa middelstort, Halmudbyttet derimod temmelig stort. Kornvægten er beregnet til 24.8 Mgr.,

Tøndevægten til 202.3 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har der kun været dyrket krydsede Prøver; Forholdstallene er 99.5 for Kærneudbytte og 102.5 for Halmudbytte, Kærneprocenten 28.7, Kornvægten 25.0 Mgr., Tøndevægten 203 Pd.

Kæmpe-Rug, se navnlig Bestehorns Kæmpe-Rug og Schlanstedt-Rug.

Leipzig-Rug er tiltrukken af Professor, Dr. Blomeyer i Leipzig; hans Bestræbelser gik ud paa at frembringe en seksradet Rugform, d. v. s. en Form, hvor alle Smaaaksets tre Blomster var frugtbare, og det lykkedes ogsaa i Løbet af faa Aar at faa 75 pCt. af Aksene seksradede. Saa blev imidlertid Arbejdet standset, og Tilbøjeligheden til at frembringe seksradede Aks tabte sig igen lidt efter lidt. I den Prøve, som Forsøgsstationen ved Lyngby modtog fra Dr. Güntz, Pommritz ved Dresden 1890, var der dog endnu mange seksradede Aks. Beregnet efter Tallene fra Lyngby 1892 er Kornvægten og Tøndevægten begge temmelig høje, henholdsvis 24.9 Mgr. og 203.9 Pd. Paa Askov Lemark gav den 1891 24.6 Centner Kærne og 65.0 Centner Halm mod 26.3 og 56.7 Centner af Brattingsborg Rug. I Aarene 1892—94 gav Leipzig-Rugen temmelig store Afgrøder paa Forsøgsmarken ved Lyngby: 27.1 Centner Kærne og 64.7 Centner Halm mod 27.4 og 61.6 Centner af Brattingsborg-Rug. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i stærkt krydset Tilstand paa Forsøgsmarken ved Tystofte; Forholdstallene er 96.6 for Kærneudbytte og 102.7 for Halmudbytte, Kærneprocenten 28.3, Kornvægten 25.2 Mgr., Tøndevægten 203.4 Pd.

Lyngby kortaksede Rug er dannet ved Udvalg af Provsti-Rug paa Lyngby Forsøgsstation siden 1889. Princippet har været at udvælge korte, tætte Aks uden Spring. Den er kun prøvet paa Forsøgsmarken ved Lyngby, hvor Forholdstallene er 104.2 for Kærneudbytte og 104.4 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 29.7, Kornvægten 24.2 Mgr., Tøndevægten 202.2 Pd., Straastivheden 6.3.

Lyngby langaksede Rug er dannet ved Udvalg af Provsti-Rug paa Lyngby Forsøgsstation siden 1889. Princippet har været at tilvejebringe en Modsætning til den forrige ved at udvælge lange, tynde Aks. Den er kun prøvet ved Lyngby, hvor den har givet en Del mindre end den kortaksede Rug. Forholdstallene er 100.2 for Kærneudbytte og 103.4 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 29.1, Kornvægten 24.5 Mgr., Tøndevægten 202.8 Pd., Straastivheden 5.8.

Løberg-Rug er en norsk „Landrug“ af Provsti-Type, som Forsøgsstationerne har modtaget 1889 og 1891 fra Proprietær Hofgaard, Løberg ved Skien. I 1890 gav den paa Forsøgsmarken ved Tystofte 22.5 Centner Kærne og 76.6 Centner Halm mod 31.0 og 69.4 Centner af Brattingsborg-Rug, og ved Lyngby 1892 24.8 Centner Kærne og 66.7 Centner Halm mod 24.1 og 62.2 Centner af Brattingsborg-Rug. Som de norske Sorter i det hele har den altsaa givet et stort Halmudbytte. Kornene er temmelig smaa (22.8 Mgr.), Tøndevægten omtrent middelstor (200 Pd.). I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været prøvet i stærkt krydset Tilstand paa Forsøgsmarkerne

ved Tystofte og V. Hassing, hvor den har givet et meget lille Udbytte (Forholdstal for Kærne 88.8, for Halm 94.7), men Tallene er næppe synderlig paalidelige; Kærneprocenten er 28.2, Kornvægten 23.9 Mgr., Tøndevægten 201.8 Pd. Ved Norges Landbrugshøjskoles gennem 6 Aar fortsatte Forsøg har Løberg-Rugen givet 19.5 Kg. Kærne og 45.6 Kg. Halm pr. Are mod 20.5 og 43.1 Kg. af Brattingsborg-Rug.

Manfords Kæmpe-Rug er en fra Købmand Manford, Frøkontoret Kolding, 1894 og 1895 modtaget Sort; den var grov- og stivstraaet og lignede Schlanstedt-Rugen meget, men har dog givet større Udbytte end denne. Forholdstallene er 97.6 for Kærneudbytte og 99.9 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 29.0, Kornvægten 24.4 Mgr., Tøndevægten 202.5 Pd.

Miros-Rug er tiltrukket af Dr. Bannert, Krappitz i Schlesien, og angives at være meget vinterfast og at give et stort Udbytte. Efter de af „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“ anstillede Forsøg at dømme synes det imidlertid at være smaaet med Vinterfastheden, idet den i Vinteren 1892—93 frøs bort paa mange af Forsøgsstederne. Forsøgsstationerne modtog 1892 original Saasød gennem „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“, og i 1893 gav den paa Tystofte Forsøgsmark 23.5 Centner Kærne og 46.0 Centner Halm mod 26.4 og 47.6 Centner af Brattingsborg-Rug, paa Lyngby 24.1 Ctn. Kærne og 51.6 Halm mod 31.8 og 60.3 Ctn. af Brattingsborg-Rug, paa Askov Lermark 18.9 Ctn. Kærne og 49.6 Ctn. Halm mod 22.0 og 49.4 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og paa Askov Sandmark 7.2 Ctn. Kærne og 20.0 Ctn. Halm mod 7.8 og 19.5 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Den har altsaa overalt givet et lille Kærneudbytte, men et nogenlunde stort Halmudbytte. Kornvægten er temmelig lille, 23.6 Mgr., Tøndevægten middelstor, 200.9 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i stærkt krydset Tilstand, og Krydsningen har udvisket Sortens Ejendommeligheder; Forholdstallene er 101.0 for Kærneudbytte og 103.2 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 28.9, Kornvægten 25.2 Mgr., Tøndevægten 201.7 Pd.

Mose-Rug er modtaget fra Cunrau Mosebrug 1891. I 1893 gav den paa Forsøgsmarken ved Lyngby 28.5 Ctn. Kærne og 65.1 Ctn. Halm mod 31.8 og 60.3 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og paa Askov Sandmark 6.2 Ctn. Kærne og 21.4 Ctn. Halm mod 7.8 og 19.5 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Den har altsaa givet et lille Kærneudbytte, men temmelig megen Halm. Kornene er meget smaa, 19.8 Mgr., og Tøndevægten lav, 194.4 Pd. Den skal aldrig fryse bort paa kalket eller meglet Højmose og anbefales derfor til Dyrkning paa saadanne Jorder; men om den virkelig med Fordel kan dyrkes her, er tvivlsomt. Skredning og Blomstring indtræder senere end hos de fleste andre Rugsorter.

Nordslesvigsk Kæmpe-Rug er tiltrukket af Gaardejer J. Jensen, Snogebæk i Nordslesvig, fra hvem Forsøgsstationerne har modtaget Saasød 1889 og 1891. Den er noget mere storkornet end Provsti (26.0 Mgr.), Tøndevægten lidt lavere (201.7 Pd.), og Straaet

lidt stivere. Hvad Udbyttet angaar, synes den at være betydelig bedre end Provsti. De ikke krydsede Prøver gav 1890—92 paa Tystofte Forsøgsmark 37.1 Ctn. Kærne og 67.4 Ctn. Halm mod 35.9 og 66.3 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og 1892 paa Lyngby Forsøgsmark 24.9 Ctn. Kærne og 67.9 Ctn. Halm mod 24.1 og 62.2 Ctn. af Brattingsborg-Rug. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i stærkt krydset Tilstand paa Forsøgsmarken ved Tystofte, hvor den har givet et middelstort Udbytte baade af Kærne og Halm (Forholdstal henholdsvis 100.4 og 100.1); Kærneprocenten er 29.6, Kornvægten 24.5 Mgr., Tøndevægten 200.7 Pd. Ved Forsøgene paa Emersleben 1888*) gav den 1525 Pfund Kærne og 2530 Pfund Halm pr. Morgen mod 1591 og 2198 Pfund af Heines forbedrede Zeeland-Rug.

Norsk Rug, se Hedemarks-Rug, Jønsberg-Rug og Løberg-Rug.

Oberwartha-Rug er modtaget 1892 gennem „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“ fra Riddergodsforgaeter Arndt, Oberwartha ved Cossebaude, Kgr. Sachsen. Det er ifølge de tyske Forsøg en haardfør Sort, der giver et stort Halmudbytte, men for lidt Kærne. I 1893 gav den paa Forsøgsmarken ved Tystofte 21.1 Ctn. Kærne og 49.3 Ctn. Halm mod 26.4 og 47.6 Ctn. af Brattingsborg-Rug, ved Lyngby 27.3 Ctn. Kærne og 66.7 Ctn. Halm mod 31.8 og 60.3 Ctn. af Brattingsborg-Rug, paa Askov Lermark 19.1 Ctn. Kærne og 63.9 Ctn. Halm mod 22.0 og 49.4 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og paa Askov Sandmark 6.5 Ctn. Kærne og 29.1 Ctn. Halm mod 7.3 og 19.5 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornene er omtrent middelstore, 24.5 Mgr., Tøndevægten lav, 195.6 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i krydset Tilstand, men da den blomstrer tidligt, før næsten alle andre Sorter, har Krydsningen ikke været saa stærk, at den helt har kunnet udslette Sortens Ejendommeligheder. Forholdstallene har været 93.5 for Kærneudbytte og 107.9 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 26.4, Kornvægten 25.2 Mgr., Tøndevægten 198.5 Pd. Da Oberwartha-Rugen er meget tidlig udviklet om Foraaret og giver en stor Grønmasse, kunde den muligvis faa Betydning, hvor man vil dyrke Rug til tidligt Staldfoder.

Petkus-Rug er opdrættet af Riddergodsejer F. von Lochow, Petkus, Prov. Brandenburg. Udgangspunktet var en Prøve af Pirna-Rug, der i en lang Aarrække havde været dyrket paa Stedet, og som var noget krydset med Provsti-Rug. Udvalget begyndte 1881 og fortsattes aarlig efter følgende Principper: 1) Buskningen skal være middelstærk; 2) Straaet skal være middellangt, stærkt og navnlig ogsaa stærkt lige under Akset, men ikke svært; 3) Akset skal være middellangt, udpræget firkantet, godt og tæt kærnesat, men ikke saa tæt, at Kornene trykker hverandre; 4) Stakkene skal være middel-

*) Versuche über den Anbauwerthe verschiedener Getreide-Spielarten ausgeführt im Jahre 1888 auf Rittergut Emersleben. Mittgetheilt von Prof. Dr. M. Maercker zu Halle a. S. und F. Heine zu Kloster Hadmersleben. Separat-Abdruck aus der Magdeburgischen Zeitung 1889.

lange og af hvidgul Farve; 5) Kornene skal være middellange, sølvgraa til lysegule, og have en kraftig Kim. Kornene blev lagt med Haanden i 4—8 Tommers Afstand. Før Blomstringen bortlugedes i de senere Aar alle ikke fuldt typiske Planter, for at de ikke skulde krydsbefrugte de andre. Ved Høsten blev Planterne skaaret enkeltvis af og sorterede, idet de bedste Korn af de bedste Planter og Aks benyttedes til videre Eliteavl. Ved en konsekvent Gennemførelse af sin Udvalgsmetode er det lykkedes von Lochow at fremelske en Sort, der vistnok overgaar alle andre Rugsorter i Ensartethed saavel i Planternes Højde som i Aksenes Form og i Kornenes Form og Farve. Fra sin Stamform, Pirna-Rugen, skal Petkus-Rugen have arvet en overordentlig Vinterfasthed; ved de af „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“ i Aarene 1888—94 anstillede Forsøg, hvor Rugsorterne mange Steder blev udsatte for vanskelige Vejrforhold, kom Petkus-Rugen overalt godt gennem Vinteren, medens Sorter som Heines forb. Zeeland-Rug, Provsti-Rug og Schlanstedt-Rug af og til frøs bort. Det samme har vist sig i Sverige, selv under nordlige Breddegrader*). — Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra Petkus 1892, 1895, 1896, 1897, 1899, 1900, 1901 og 1902; desuden modtoges 1903 en Prøve Saasæd af dansk Avl fra Fodbygaard ved Næstved. Ved Forsøgene har den vist sig at være den Sort, der kommer Brattingsborg-Rugen nærmest i Kærneudbytte (Forholdstal 106.9); Halmudbyttet er middelstort (Forholdstal 100.9), Kærneprocenten temmelig høj, 30.7; det er den mest storkornede af alle i Forsøgene prøvede Rugsorter (Kornvægt 26.7 Mgr.), og Kornene har en smuk, ensartet Form og en smuk, lys Farve; men Tøndevægten er temmelig lav, 197.5 Pd.; Straaet er stivt (Karakter 8.0). — Petkus-Rugen har i de senere Aar bredt sig en Del her i Landet, og den har sandsynligvis en Fremtid for sig paa saadanne Jorder, hvor Brattingsborg-Rugen vil gaa i Leje, men hvor man dog af en eller anden Grund ikke vil dyrke Hvede.

Pirna-Rug er oprindelig en „Landrug“ fra Sandstensplateauet omkring Pirna i Kgr. Sachsen; den er gennem mange Aar bleven omhyggelig dyrket af Amtsraad Aichele, Lohmen ved Pirna, og der er til Avl og Salg af Saasæd dannet et „Zucht- und Verkaufs-Genossenschaft für Pirnaer Saatroggen“. Den roses for sine lange, slanke, tyndskallede, melede Korn, sine firkantede, fuldt besatte, middelstore Aks, sit middellange og middelstive Straa, for stærk Buskningsevne, Fordringsløshed og Vinterfasthed. Pirna-Rugen skal i sin Hjemstavns raa Bjærgklima have erhvervet sig en særlig stor Vinterfasthed; den er ejendommelig ved sin tidlige og stærke Udvikling om Foraaret, saa at den i Maj er længere og fyldigere end de fleste andre Sorter; maaske vilde den derfor være paa sin Plads, hvor man vil benytte Rug til tidligt Staldfoder. Den skrider og blomstrer nogle

*) *S. Rhodin*: Är Petkus-Rügen hos oss förtjänt af allmän Odling? (Medd. från kgl. Landbruks-Akademiens Experimentalfält No. 66, Stockholm 1901).

Dage før de fleste andre Sorter og modnes ogsaa ofte et Par Dage før. Straaet er fint og temmelig kort, Aksene korte, tynde og aabne, Kornene lyse, flade, temmelig løst siddende, store (Kornvægt 25.3 Mgr.) med lav Tøndevægt (195.4 Pd.). Kærneudbyttet er meget lille (Forholdstal 85.5), Halmudbyttet derimod over Middel (Forholdstal 101.8) og Kærneprocenten derfor lav, 26.0; Straastivheden er middelstor, 6.9. Forsøgsstationen ved Lyngby modtog 1890 en Prøve Pirna-Rug fra Landbrugsinstituttet i Halle; senere er Saasæd modtaget i Aarene 1899—1903 fra Pirna gennem Markfrøkontoret i København.

Provsti-Rug er en gammel „Landrug“ fra Landskabet Provstiet i Holsten, der er bekendt for sine for Korn dyrkning særlig gode naturlige Forhold; Beboerne anvender kun de bedste Korn til Saasæd, idet de slaar Rugnene over et Brædt, hvorved kun de store, fuldmodne Korn falder af. Provsti-Rugen har i lange Tider været bekendt for sine gode Egenskaber og har faaet en overordentlig stor Udbredelse, først og fremmest i Danmark og Nordtyskland, men ogsaa i fjernere Egne. For en Snes Aar siden var den saa almindelig dyrket her i Landet, at den kunde fortjene Navnet „Almindelig dansk Rug“, og der findes en Mængde danske „Stammer“, der dog gennemgaaende ikke er meget forskellige indbyrdes. Til Avl og Salg af Provsti-Rug (og andre Kornarter) er der i Schönberg, Holsten, dannet et „Saatgut-Verkaufgenossenschaft des Propsteier Land- und forstwirtschaftlichen Vereins zu Schönberg“, fra hvilket Forsøgsstationerne ofte har modtaget original Saasæd; saadan er ogsaa flere Gange modtaget gennem Firmaet Richter & Stoltenberg i Kiel. Provsti-Rug af dansk Avl er bl. a. modtaget fra Hessel ved Grenaa og fra Søllerødgaard og Nærumgaard pr. Holte. (Angaaende Christiansminde-Rugen se under denne). I de af „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft“ anstillede Forsøg har Provsti-Rugen vist sig at høre til de mest vinterfaste Sorter; den har Ord for at kræve god, eller i hvert Fald vel kultiveret, Jord for at lykkes rigtigt. En Ulempe ved den er, at Kornene sidder meget løst i Akset, saa at de let piskes af i Blæst; til Gengæld er den selvfølgelig let at tærskes. I Udbytte staar Provsti-Rugen langt tilbage for de bedste Sorter (Forholdstal for Kærneudbytte 100.0, for Halmudbytte 97.3), og den er derfor de fleste Steder paa Retur; her i Landet maa den overalt vige Pladsen for Brattingsborg-Rug og, i de senere Aar, Petkus-Rug. Provsti-Rugens Kærneprocent er 30.1, Kornvægten 24.7 Mgr., Tøndevægten 202.3 Pd., Straastivheden 7.1.

Russisk Kæmpe-Rug (Russischer Riesen-Stauden-Roggen) er tiltrukket af Riddergodsejer von Chlapowski, Czerwonawies ved Kriewen. Den roses for Vinterfasthed og stor Ydeevne. Det er en stivstraaet Sort uden Værdi for vore Forhold. Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra von Chlapowski i Aarene 1899—1902. Forholdstallene er 91.6 for Kærneudbytte og 99.4 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 27.9, Kornvægten 24.8 Mgr., Tøndevægten 201.7 Pd., Straastivheden 7.8. Den synes ikke at være særlig vinterfast, i hvert Fald efter de tyske Forsøg at dømme.

Sagnitz-Rug er tiltrukken af Grev F. Berg, Sagnitz ved Riga, af en Krydsning af Provsti-Rug, der af en Hr. von Sivers var indført til Alt-Kusthof ved Dorpat 1852, med Livlandsk Landrug. Ved Udvalget har Berg først og fremmest taget Hensyn til det enkelte Aks' absolutte Vægt, og til hurtig Vejning konstruerede han en særlig Vægt, der ved en Viser angav Aksets nøjagtige Vægt i samme Øjeblik, det blev lagt paa Skaalen. Paa denne Maade vejede han hvert Efteraar mange Tusinde Aks og klassificerede dem efter Vægten; det rene Korn af hvert Aks blev derpaa atter vejte for sig, og Antallet af Korn talt; af to Aks, der havde givet samme Vægtmængde Korn, blev det foretrukket, der havde givet de færreste og altsaa tungeste. Aks, som der faldt Korn af, blot ved at de kastedes paa Bordet, blev straks kasserede. Planter med alt for fint eller alt for langt Straa kasseredes. Aks med store Avner blev foretrukne, fordi de dækker Kornene godt, saa de ikke saa let falder af. Berg foretrak brede, men ikke altfor lange Aks og lange Korn af ikke for mørk Farve. Men i øvrigt lod han Vægten gøre Udslaget og nærrede Mistro til forud fastsatte Typetegn. Paa denne Maade udsorteredes de 60—100 bedste Aks, og Kornene af disse blev saaede hver for sig i smaa Bede. Omkring disse blev saet nogle Strimler med Rug fra forrige Aars Strimler, og uden om dem igen ca. $1\frac{1}{3}$ Hektar med Rug fra forrige Aars Bede. Omkring det hele dyrkedes Hvede. De $1\frac{1}{3}$ Hektar leverede den Sæd, der gik over i Storkulturen; i alle Tilfælde, hvor det enkelte Aks ikke undersøgte, sorteredes Sæden paa den af Grev Berg opfundne Korncentrifuge, hvorved Kornene sorteredes ikke efter Størrelsen alene, men ogsaa efter Vægtfylden, hvilket Berg anser for bedre. Forsøgsstationerne modtog 1892 original Saasæd fra Grev Berg, baade almindelig Handelsvare (Kornvægt 27.6 Mgr., Tøndevægt 205 Pd.) og Stamsæd (Kornvægt 35.4 Mgr., Tøndevægt 211 Pd.); samme Aar modtoges endvidere en Prøve Sagnitz-Rug fra „Deutsche Landwirthschafts-Gesellschaft“, avlet paa Weende ved Göttingen (Kornvægten 28.3 Mgr., Tøndevægt 217 Pd.). I 1893 gav Sagnitz-Rugen (alm. Handelsvare) fra Grev Berg ved Tystofte 17.3 Ctn. Kærne og 32.5 Ctn. Halm mod 26.4 og 47.6 Ctn. af Brattingsborg-Rug, medens Sagnitz-Rugen fra Weende gav 24.6 Ctn. Kærne og 44.2 Ctn. Halm; den sidste gav ved Lyngby 28.3 Ctn. Kærne og 58.5 Ctn. Halm mod 31.8 og 60.3 Ctn. af Brattingsborg-Rug, paa Askov Lermark 17.7 Ctn. Kærne og 50.2 Ctn. Halm mod 22.0 og 49.4 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og paa Askov Sandmark 7.3 Ctn. Kærne og 27.3 Ctn. Halm mod 7.8 og 19.5 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornvægten af Sagnitz-Rugen fra Weende er beregnet til 18.4 Mgr. Trods al anvendt Ombu er det altsaa ikke lykkedes Grev Berg at holde Kornvægten oppe, og denne Sort er et interessant Eksempel paa et Udvalg, der ikke har ført til noget Resultat. Om Grunden, som Dr. Liebscher*) mener, er, at Klimaets Indvirkning har været stærkere end

*) Anbau-Versuche mit verschiedenen Roggensorten in den Jahren 1889—90 bis 1891—92 (Jahrb. d. deutschen Landw.-Gesellschaft, Bd. 8, 1893, p. 523).

Opdrætteren, eller Udvalget er grebet fejlagtigt an, er vel vanskeligt at sige. Tøndevægten er beregnet til 197.6 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har Sagnitz-Rugen kun været dyrket i stærkt krydset Tilstand, og Krydsningen har udvisket Sortens Ejendommeligheder stærkt; Forholdstallene er 96.3 for Kærneudbytte og 104.3 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 27.9, Kornvægten 23.7 Mgr., Tøndevægten 201.9 Pd.

Sand-Rug, se Svanholm Sand-Rug og Dansk Hede-Rug.

Schlanstedt-Rug (ofte kaldet „Tysk Kæmpe-Rug“ eller blot „Kæmpe-Rug“) er tiltrukken af Amtsraad, Dr. W. Rimpau, Schlanstedt, Prov. Sachsen. Han begyndte 1867 med af Provsti-Rug at udsøge Planter med høje, kraftige og stive Straa og lange Aks, og dette Udvalg fortsattes hvert Aar i en lang Aarrække. Kornene af de udvalgte Planter blev saaede i kraftig Havejord langt fra anden Rug; i den første halve Snes Aar blev de saaede i Rækker med 12 Tommers Afstand, men senere blev de lagt enkeltvis efter Hallets Metode. Ved Dyrkningen paa den fede Jord gik mindre kraftige Planter i Leje og kunde udskydes, og ved aarlig at fortsætte Udvalget med største Omhu fik Rimpau frembragt en Sort, der med Hensyn til Straaets Højde og Tykkelse samt Aksenes Længde overgik alle andre. I Praksis svarede den imidlertid ikke til de Forventninger, man stillede til den. Den vandt i Slutningen af 1880erne og Begyndelsen af 1890erne temmelig stor Udbredelse her i Landet, hvortil vel en stærk Reklame bidrog meget; men ogsaa dens Udseende paa Marken var vel egnet til at imponere; saa man den sammen med andre Rugsorter, f. Eks. paa Forsøgsmarkerne, ragede den 6—12 Tommer op over dem med sine lange Aks, og hvor de andre Sorter tidligt gik i Leje, holdt Schlanstedt-Rugen sig opret lige til Høst. Udbyttet svarede imidlertid ikke til Udseendet; overalt, hvor den er bleven prøvet sammen med andre Sorter som Provsti-Rug og Brattingsborg-Rug, har den været disse meget underlegen, navnlig hvad Kærneudbyttet angaar. Fra Midten af 1890erne forsvandt Schlanstedt-Rugen derfor lige saa hurtigt, som den var kommen, og nu dyrkes den saa at sige slet ikke her i Landet. Hvor man særlig ønsker en stivstraaet Rugsort, er den med Fordel erstattet af Petkus-Rug eller Heinrichs Rug. — Omkring 1890 ændrede Rimpau iøvrigt sin Udvalgsmetode noget, idet han tilstræbte at gøre Aksene kortere og fyldigere. Saadan „kortakset“ Schlanstedt-Rug har Forsøgsstationerne modtaget flere Gange fra 1894 af. Dens Straa var gennemgaaende knapt saa svært som den oprindelige Schlanstedt-Rugs, og Aksene var knap saa lange; men hvad Udbyttet angik, var der ingen Forskel, og den er derfor i Tabellerne slaaet sammen med den oprindelige Schlanstedt-Rug. — Hvad Vinterfasthed angaar, staar Schlanstedt-Rugen efter de tyske Forsøg langt under Provsti og hører til de mindst haardføre Sorter; den skrider, blomstrer og modnes nogle Dage senere end Provsti. Det er meget vanskeligt at frembringe en tæt Bestand af den, da den er tilbøjelig til at udtynde sig under Væksten. Det synes, som den under de mange Aars Dyrkning paa fed Jord og

med stort Vokserum har vænnet sig til at skulle have rigelig Plads. Lykkes det en enkelt Gang at faa en tæt Bestand frem, gaar det ud over dens Udseende, idet den da ikke er i Stand til at frembringe de høje, svære Straa og lange Aks, der er karakteristisk for den. Denne manglende Evne til at danne tæt Bestand er sikkert en af Hovedaarsagerne til dens ringe Givtighed. — Forsøgsstationerne har modtaget original Saasæd fra Rimpau næsten hvert Aar; desuden er der et Par Gange (1892 og 1894) modtaget Saasæd af dansk Avl fra Anhof ved Nyborg og fra Tranekær paa Langeland. Den har givet et lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 92.8) og Halm (Forholdstal 98.2); af de her i Landet dyrkede Sorter har den overhovedet givet det laveste Kærneudbytte, og den har ikke vist sig bedre paa de to Stationer, der har den bedste Jord (Tystofte og Lyngby) end paa de to, der har den daarligste (Askov Sandmark og Vester Hassing). Kærneprocenten er 28.4; Kornvægten er temmelig lav, 23.6 Mgr., Tøndevægten middelstor, 200.3 Pd. Straastivheden er gennemsnitlig 9.8.

Skara-Rug er en svensk „Landrug“ af Provsti-Type, der modtoges fra Grosserer Kyllberg i Skara 1889. I 1890 gav den paa Forsøgsmarken ved Tystofte 30.7 Ctn. Kærne og 77.4 Ctn. Halm mod 33.6 og 78.7 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og ved Lyngby 22.5 Ctn. Kærne og 42.8 Ctn. Halm mod 26.1 og 48.5 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 23.9 Mgr., Tøndevægten til 201.8 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været prøvet i stærkt krydset Tilstand ved Tystofte og V. Hassing. Forholdstallene er 93.8 for Kærneudbytte og 99.2 for Halmudbytte, Kærneprocenten er 28.4, Kornvægten 24.1 Mgr. og Tøndevægten 201.9 Pd.

Spansk Dobbelt-Rug blev af „Berliner Akklimatisations-Verein“ indført fra Spanien 1861 og videre udbredt i Tyskland gennem Wilh. Werner & Co.s Frøhandel i Berlin. Den oprindelige, fra Spanien indførte Rug var meget smaa-kornet, men i Tyskland er den efterhaanden bleven mere og mere storkornet, maaske paa Grund af Krydsning med andre Sorter. Den anbefales især til Dyrkning paa lette Sandjorder. Forsøgsstationen ved Askov modtog Saasæd 1894 gennem Markfrøkontoret i København. I ikke krydset Tilstand har den kun været dyrket paa 1 Parcel paa Askov Sandmark 1895, hvor den gav et temmelig lille Udbytte baade af Kærne (Forholdstal 93.7) og Halm (Forholdstal 96.4), men Tallene er selvfølgelig meget usikre; Kærneprocenten er 28.7; Kornvægten er 26.9, Tøndevægten 204.0, altsaa begge meget høje. I krydset Tilstand har den været dyrket 3 Aar paa Askov Sandmark og 1 Aar paa Askov Lermark, hvert Sted paa 1 Parcel aarlig. Den har givet et stort Udbytte baade af Kærne og Halm (Forholdstal 109.6 og 102.7), men Tallene er næppe synderlig paalidelige; Kornvægten var vedblivende høj, 26.1 Mgr., Tøndevægten derimod lavere, 201.5 Pd.

Squarehead-Rug, se Heinrichs Rug.

St. Hans-Rug er en ejendommelig, virkelig toaarig Rugvarietet, medens alle andre Sorter maa betegnes som overvintrende eenaarige.

Selv om den saas om Foraaret, skrider den ikke samme Aar, men først næste Foraar; saas den sammen med anden Rug om Efteraaret skrider den noget senere end denne, men modnes omtrent paa samme Tid. Den skal stamme fra Rusland, men blev allerede i Slutningen af det attende Aarhundrede indført til Mellemeuropa. Hvor den anvendes i det praktiske Landbrug (for Tiden kun lidt her i Landet), saas den fra Midten af Juni til Midten af Juli i Brakjord; den giver da om Efteraaret Græsning eller en Slæt Grønfoder, idet dens Bladskud naar en Længde af indtil 15 Tommer. Om Foraaret skrider den meget tidligt, og den blomstrer og modnes ogsaa længe før anden Rug. Den skal undertiden have givet et godt Udbytte, men de Smaaforsøg, der har været anstillede med St. Hans-Rug her i Landet, er dog ikke faldne ud til dens Fordel. Paa Forsøgsstationerne har den kun været prøvet under lige Vilkaar med anden Rug, d. v. s. saat om Efteraaret, og kun paa Forsøgsmarken ved Tystofte. Saasæd er modtaget fra Metz & Co. i Steglitz 1888 og fra Skjærvad ved Grenaa 1890 og 1891. I 1891 gav den 26.5 Ctn. Kærne og 44.5 Ctn. Halm mod 33.6 og 78.7 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og i 1892 28.7 Ctn. Kærne og 57.4 Ctn. Halm mod 36.1 og 62.7 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornene er meget smaa (18.2 Mgr.), Tøndevægten middelstor, 200.2 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 er den kun prøvet i stærkt krydset Tilstand ved Tystofte, og Krydsningen har næsten ganske udslettet i hvert Fald nogle af Sortens Ejendommeligheder; Forholdstallene er 49.5 for Kærneudbytte og 98.8 for Halmudbytte; Kærneprocenten er 28.6, Kornvægten 22.6 Mgr. og Tøndevægten 202.5 Pd

St Petersborg-Rug er modtaget gennem Markfrøkontoret i København fra de russiske Østersøprovinser 1891. Det er en primitiv, meget smaa-kornet „Landrug“ uden Værdi for vort Jordbrug. I 1892 gav den paa Forsøgsmarken ved Lyngby 13.9 Ctn. Kærne og 60.1 Ctn. Halm mod 22.6 og 64.0 Ctn. af Brattingsborg-Rug og paa Askov Sandmark 7.8 Ctn. Kærne og 52.2 Ctn. Halm mod 11.0 og 30.2 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 14.5 Mgr., Tøndevægten til 186.4 Pd. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket i krydset Tilstand paa Forsøgsmarken ved Tystofte, og Krydsningen har næsten ganske udslettet Sortens Ejendommeligheder. Forholdstallene er 99.7 for Kærneudbytte, 106.0 for Halmudbytte, Kornvægten er 23.2 Mgr., Tøndevægten 200.3 Pd. og Kærneprocenten 28.3.

Svanholm Sand-Rug modtoges 1890 fra Svanholm i Horns Herred; Gartner Christiansen, Svanholm, havde i sin Tid modtaget en ganske lille Prøve fra et Hamburger-Firma, og nu var den formet og dyrkedes i det store. Dens nærmere Oprindelse er ukendt, men den modtoges under Navn af „Sandrug“. Det er en kraftigt voksende Rugsort med stivt, men ikke særlig grovt Straa. I 1891 gav den paa Askov Lermark 30.8 Ctn. Kærne og 63.2 Ctn. Halm mod 26.3 og 56.7 Ctn. af Brattingsborg-Rug, og i 1892 gav den paa Forsøgsmarken ved Lyngby 27.6 Ctn. Kærne og 70.1 Ctn. Halm mod 24.1 og 62.2 Ctn. af Brattingsborg-Rug. Kornvægten er beregnet til 26.2 Mgr., Tøndevægten til 202.4 Pd. Skønt den havde givet saa

stort Udbytte i disse Aar, blev Forsøgene med Svanholm-Rugen ikke fortsatte, bl. a. fordi original Saasæd ikke kunde faas. I Forsøgsrækken 1895—1904 har den kun været dyrket paa Forsøgsmarken ved Lyngby i stærkt krydset Tilstand; Forholdstallene har været 99.0 for Kærneudbytte og 97.0 for Halmudbytte; Kornvægten er 24.7 Mgr., Tøndevægten 201.8 Pd., Straastivheden 7.4.

Svensk Rug, se Kalmar-Rug, Skara-Rug og Østgøtha-Rug. **Triumph-Rug** modtoges 1894 og 1895 fra Opdrætteren, Frøhandler Bahlsen i Prag. Det er en tarvelig Rugsort (Forholdstal for Kærneudbytte 86.6 og for Halmudbytte 97.2) med stive Straa og tynde, usartede Aks; Kornvægten er ret høj, 25.2 Mgr., Tøndevægten derimod temmelig lav, 198.8 Pd.; Kærneprocenten er 27.1.

Walkenhaus-Rug er i Aarene 1899—1903 modtaget gennem „Deutsche Landwirthschafts-Gesellschaft“ fra Opdrætteren, von Koepen i Soest. Den stammer fra en tilfældig fundet Plante og roses for tunge Aks uden Spring. Den har givet et middelstort Kærneudbytte (Forholdstal 99.4), men et ret stort Halmudbytte (Forholdstal 102.6); Kærneprocenten er 28.9, Kornvægten 24.7 Mgr., Tøndevægten 200.8 Pd., Straastivheden 7.5. Efter de tyske Forsøg at dømme synes den at være nogenlunde vinterfast.

Wupperthal-Rug er modtaget gennem Markfrøkontoret i København 1895. Det er en typisk Bjærgrug med høje, spinkle Straa og tynde Aks. Kærneudbyttet er lille (Forholdstal 89.2), Halmudbyttet derimod stort (Forholdstal 105.7); Kærneprocenten er derfor lav, 26.2; Kornene er middelstore (24.0 Mgr.), men har en temmelig lav Tøndevægt (197.2 Pd.).

Zeeland-Rug er en gammel „Landrug“ fra den hollandske Provins Zeeland. Forsøgsstationerne modtog første Gang original Saasæd 1889 gennem Firmaet Mullock-Houwer; senere er Saasæd modtaget 1893, 1894 (fra Zierichsen), 1895, 1896, 1900. Zeeland-Rugen er i vort Klima ikke vinterfast nok; i Aar, hvor den har overvintret godt, har den givet et godt Udbytte, men tages alle Aar med, kommer den langt ned i Rækken. Den har tillige, og maaske ikke uden Grund, Ord for at kræve god Lerjord eller lermuldet Jord for at lykkes. Det er den mest blødstraæde af alle i Forsøgene prøvede Sorter (Straastivhed 4.5). Om Foraaret har den en lysere, mere friskgrøn Farve end Heines forbedrede Zeeland-Rug og er noget tidligere udviklet end denne. Straaet er kort og fint, Aksene korte, men godt kærnesatte, Kornene lyse og løst siddende. Forholdstallene er 94.7 for Kærneudbytte og 88.7 for Halmudbytte, Kærneprocenten 31.0, Kornvægten 24.6 Mgr., Tøndevægten 201.0 Pd. — Angaaende Heines forb. Zeeland-Rug (og Zeeland-Rugen fra Langholt), se under denne.

Østgøtha-Rug er en svensk Landrug af Provsti-Type, som modtoges fra Direktør Blüm i Linkøping 1889, 1894 og 1895; den har givet et lille Kærneudbytte (Forholdstal 91.3), men megen Halm (Forholdstal 105.4); Kærneprocenten er derfor lille, 26.5. Kornene er smaa (19.4 Mgr) og Tøndevægten temmelig lav, 195.1 Pd.

Tabel 43. Maanedlige Middeltemperaturer (i Celsiusgrader) paa Stationerne.

Maa- ned	Station	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901	1901—1902	1902—1903	1903—1904	Gennemsnit
Septbr.	Tystofte ..	11.2	14.3	13.2	12.5	13.4	13.0	13.4	13.5	11.3	12.5	12.8
—	Lyngby...	10.7	13.4	12.6	11.9	13.2	12.1	13.3	13.4	10.8	12.2	12.4
—	Askov....	10.4	13.1	11.9	11.3	12.6	11.6	12.5	13.3 ^{*)}	10.7	12.3	12.0
—	V.Hassing	9.9	13.1	12.2	11.2	12.3 ^{*)}	11.4	12.1	12.9	10.1	12.0	11.7
Oktbr.	Tystofte ..	7.2	8.1	9.0	7.7	8.0	8.3	9.0	9.9	7.6	8.8	8.4
—	Lyngby...	6.4	6.9	8.5	7.1	7.7	7.9	7.9	9.9	7.0	7.7	7.7
—	Askov....	6.0	6.3	7.4	7.5	7.8	7.6	7.6	10.1	7.7	8.5	7.7
—	V.Hassing	5.5	5.8	7.8	7.3	7.9 ^{*)}	7.5	7.4	9.5	6.6	6.8	7.2
Novbr.	Tystofte ..	6.3	4.9	2.9	4.8	5.5	7.4	5.0	4.2	2.6	4.1	4.8
—	Lyngby...	6.1	4.2	2.2	3.8	4.9	7.0	4.8	2.9	2.2	2.8	4.1
—	Askov....	6.0	4.0	2.0	3.9	4.8	6.8	4.5	3.4	3.1	3.8	4.2
—	V.Hassing	5.6	3.9	2.5	3.8	4.2	6.5	4.0	2.2	3.0	2.9	3.9
Decbr.	Tystofte ..	3.0	0.5	0.1	2.6	4.6	-1.4	3.9	1.2	-0.5	0.6	1.5
—	Lyngby...	2.3	-0.2	-0.2	2.1	3.9	-1.0	3.1	0.4	-1.0	0.3	1.0
—	Askov....	2.3	0.2	-0.6	1.4	4.4	-1.2	3.9	0.9	0.0	0.3	1.3
—	V.Hassing	2.2	-0.1	-0.5	1.6 ^{*)}	4.1	-0.6	3.4	0.5	-0.2	-0.2	1.0
Januar	Tystofte ..	-2.2	0.8	-2.3	3.3	2.0	-0.6	-2.0	2.9	0.0	0.4	0.3
—	Lyngby...	-2.4	0.3	-2.6	3.0	1.3	-1.2	-2.2	2.5	0.0	-0.4	-0.2
—	Askov....	-3.3	0.7	-3.1	4.1 ^{*)}	2.1	-0.4	-2.0	2.9	0.3	0.7	0.2
—	V.Hassing	-3.5	0.3	-2.9	3.5	0.9	-1.1	-1.4	2.4	0.5	0.2	-0.1
Febr.	Tystofte ..	-5.7	1.4	-0.9	1.4	1.7	-0.6	-3.3	-1.7	2.8	0.0	-0.5
—	Lyngby...	-6.6	1.1	-1.5	0.8	1.2	-1.8	-4.2	-3.2	2.5	-0.9	-1.3
—	Askov....	-6.5	1.0	-1.4	1.2 ^{*)}	1.8	-1.6	-3.0	-2.8	3.1	0.1	-0.8
—	V.Hassing	-6.9	1.5	-1.3	0.4	1.1	-3.2	-3.7	-3.0	2.7	-1.5	-1.4
Marts	Tystofte ..	0.4	3.5	2.8	1.6	1.7	0.3	0.8	1.9	4.7	1.6	1.9
—	Lyngby...	0.1	3.0	1.9	1.2	1.1	0.0	0.5	1.3	4.4	1.2	1.6
—	Askov....	0.7	3.3	2.4	0.5	1.5	0.2	1.3	2.1	4.9	1.5	1.8
—	V.Hassing	0.2	2.7	1.3	0.3	1.1	-0.5	0.7	1.7	4.6	0.7	1.3
April	Tystofte ..	7.0	5.9	6.2	4.9	6.2	5.0	6.3	4.8	4.7	6.8	5.8
—	Lyngby...	6.8	5.6	5.8	4.4	5.9	4.8	6.0	4.2	4.2	6.2	5.4
—	Askov....	6.6	5.4	5.0	5.0	5.4	4.5	6.2	4.9	4.4	6.7	5.4
—	V.Hassing	6.1	5.4	5.1	4.4	4.8	4.1	6.1	4.5 ^{*)}	4.4	5.5	5.0
Maj	Tystofte ..	12.3	11.4	11.3	9.9	11.1	9.7	11.9	8.8	12.0	10.4	10.9
—	Lyngby...	12.3	11.3	11.2	9.6	11.1	9.5	12.0	8.2	11.9	10.2	10.7
—	Askov....	11.9	10.5	10.5	8.8	10.2	9.4	11.5	8.1	11.8	9.9	10.3
—	V.Hassing	12.5	10.9	10.9	9.1	9.7	8.8	11.8	7.8	11.2	9.4	10.2
Juni	Tystofte ..	15.5	17.9	16.6	14.3	14.6	15.7	14.6	15.0	15.3	14.7	15.4
—	Lyngby...	15.3	18.0	16.6	14.2	14.5	15.5	14.4	14.4	15.2	14.8	15.3
—	Askov....	14.3	16.2	15.8	13.0	14.3	14.5	13.5	14.4	13.9	13.8	14.4
—	V.Hassing	14.3	16.4	16.0	13.9	14.4	15.2	13.5	14.3	14.1	13.2	14.5
Juli	Tystofte ..	16.0	18.5	16.4	14.2	18.4	17.9	19.3	15.4	16.3	16.9	16.9
—	Lyngby...	15.6	18.3	16.2	13.9	18.7	17.4	19.6	14.6	16.0	16.9	16.7
—	Askov....	14.6	16.9	15.2	13.0	16.7	16.5	17.8	13.5	14.9	16.7	15.6
—	V.Hassing	14.7	17.2	16.0	13.5	17.8	15.9	18.1	13.4	15.2	15.4	15.7
August	Tystofte ..	16.5	15.8	17.9	16.2	16.6	16.6	17.5	13.5	14.4	16.3	16.1
—	Lyngby...	16.1	15.6	17.7	15.7	16.6	16.6	17.3	12.9	13.9	15.9	15.8
—	Askov....	15.4	14.4	16.7	15.6	14.9	15.3	16.0	12.7	13.4	15.7	15.0
—	V.Hassing	15.3	14.9	16.8	14.7	15.6	15.7	16.3	12.8	13.7	14.4	15.0

*) Beregnede af de omliggende Observationssteder.

Tabel 44. Antallet af Frostdøgn paa Stationerne.

Maaned	Station	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901	1901—1902	1902—1903	1903—1904	Gennemsnit
Septbr.	Tystofte ...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
—	Lyngby....	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0.3
—	Askov.....	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
—	V. Hassing.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0.1
Oktober	Tystofte...	7	0	0	1	6	0	0	1	0	0	2
—	Lyngby....	8	9	3	4	1	4	4	1	3	2	4
—	Askov.....	7	9	1	1	3	4	6	1	2	1	4
—	V. Hassing.	10	13	3	3	3*)	5	3	2	5	2	5
Novbr.	Tystofte...	1	9	15	8	3	0	4	12	14	8	7
—	Lyngby....	1	9	13	12	4	3	6	20	18	12	10
—	Askov.....	0	12	18	8	5	3	6	15	15	11	9
—	V. Hassing.	4	11	15	13	4	5	8	20	15	13	11
Decbr.	Tystofte...	5	18	23	13	5	25	7	19	22	18	16
—	Lyngby....	14	22	24	13	12	26	12	21	25	23	19
—	Askov.....	11	21	27	19	9	27	10	20	24	25	19
—	V. Hassing.	13	24	23	16*)	12	26	12	18	24	26	19
Januar	Tystofte...	26	22	28	8	15	24	26	9	18	22	20
—	Lyngby....	27	25	29	14	20	26	26	14	19	24	22
—	Askov.....	28	19	29	3*)	17	22	27	9	20	21	20
—	V. Hassing.	31	24	29	13	22	25	27	10	22	25	23
Februar	Tystofte...	28	16	19	14	16	21	27	28	7	24	20
—	Lyngby....	28	20	19	18	15	25	28	28	13	23	22
—	Askov.....	28	17	21	18	16	26	27	28	10	20	21
—	V. Hassing.	28	16	20	20	16	26	27	28	10	28	22
Marts	Tystofte...	22	11	12	16	15	27	21	15	4	22	17
—	Lyngby....	25	15	14	22	17	27	26	21	8	22	20
—	Askov.....	18	12	11	22	17	23	22	20	8	22	18
—	V. Hassing.	24	15	23	27	17	29	27	18	5	25	21
April	Tystofte...	5	6	6	6	6	7	1	10	4	0	5
—	Lyngby....	4	9	9	8	8	11	6	14	14	4	9
—	Askov.....	6	6	9	6	8	8	3	11	13	2	7
—	V. Hassing.	7	7	12	8	12	12	7	3*)	16	1	9
Maj	Tystofte...	0	0	0	0	4	3	0	1	0	0	1
—	Lyngby....	0	0	1	0	6	6	0	2	1	1	2
—	Askov.....	0	0	2	1	4	3	0	2	0	1	1
—	V. Hassing.	0	0	1	0	5	9	0	5	0	0	2

*) Beregnede af de omliggende Observationssteder.

Tabel 45. De maanedlige Nedbørssummer (i Millimeter)
paa Stationerne.

Maa- ned	Station	1884—1885	1885—1886	1886—1887	1887—1888	1888—1889	1889—1890	1890—1891	1891—1892	1892—1893	1893—1894	Gennemsnit
Septbr.	Tystofte...	28.3	11.7	76.6	73.3	26.9	69.6	46.0	19.9	29.3	45.8	42.7
—	Lyngby...	27.2	21.3	104.0	101.7	71.4	74.5	48.0	38.5	33.1	65.5	58.5
—	Askov...	49.3	29.9	141.4	96.5	59.2	141.1	74.7	10.8	52.0	67.6	72.3
—	V.Hassing	20.8	16.7	88.0	37.8	42.9	68.4	46.1	32.6	29.5	66.5	44.9
Oktbr.	Tystofte...	64.4	81.7	70.9	8.2	26.9	48.1	75.1	39.8	40.7	137.3	59.3
—	Lyngby...	69.5	57.2	80.1	13.7	5.6	54.3	105.2	17.3	40.5	126.1	57.0
—	Askov...	76.5	106.7	96.4	51.1	26.4	46.7	99.3	55.8	72.6	177.5	80.9
—	V.Hassing	46.2	56.4	68.6	14.7	14.0	69.6	89.4	19.0	57.1	150.2	58.5
Novbr.	Tystofte...	23.6	54.8	17.3	15.1	34.6	29.8	20.7	53.0	3.9	38.5	30.1
—	Lyngby...	33.6	74.4	30.0	24.4	34.2	42.9	32.7	59.5	4.3	47.3	42.8
—	Askov...	46.0	83.5	20.0	45.3	55.6	62.8	26.6	65.8	20.1	68.3	49.4
—	V.Hassing	37.7	66.3	26.9	29.1	61.1	28.6	40.5	27.6	15.6	40.6	37.4
Decbr.	Tystofte...	24.4	33.4	38.2	45.5	48.7	39.0	40.3	46.4	18.4	16.0	35.0
—	Lyngby...	19.8	58.6	34.9	39.2	68.6	47.1	66.7	71.2	42.8	20.3*	46.9
—	Askov...	46.3	52.1	43.6	71.0	113.4	30.3	79.0	71.0*	46.1	11.0	57.0
—	V.Hassing	37.8	45.6	36.7	68.5	80.3	46.3	75.1	68.6	40.9	30.7	53.1
Januar	Tystofte...	34.3	10.7	33.2	33.7	47.2	44.9	24.8	38.8	36.1	18.9	39.7
—	Lyngby...	26.3	17.5	25.9	35.4	63.3	71.3	23.8	48.6	48.9	36.4	39.7
—	Askov...	37.0	26.4	8.3	51.6	58.5	67.8	28.0	59.3	40.2	56.1	43.3
—	V.Hassing	21.1*)	8.6	12.3	21.8	54.4	61.2	41.7	49.9	48.0	48.2	36.7
Febr.	Tystofte...	17.5	5.4	7.7	36.0	46.4	35.5	12.1	3.4	55.6	28.2	24.3
—	Lyngby...	23.4	9.5	17.8	48.5	38.5	64.1	14.4	9.7	42.0	37.3	31.0
—	Askov...	13.5	13.0	26.1	51.6	44.4	76.4*)	24.9*)	8.2	66.7	58.8	38.4
—	V.Hassing	41.9*)	2.1	14.1	40.4	25.9	58.3*)	10.8	10.2	41.8	64.0	31.0
Marts	Tystofte...	35.6	52.6	13.9	29.5	19.1	13.3	46.2	44.8	24.1	27.8	36.7
—	Lyngby...	41.0	76.0	80.6	59.9	46.2	37.4	47.5	54.2	15.9	34.5	49.3
—	Askov...	62.6	59.3	119.2	47.6*)	20.3	20.2	27.2	39.7	48.2	33.3	47.8
—	V.Hassing	53.8	35.3	87.3	22.2	36.2	30.2	28.8	31.7	42.4	23.4	37.1
April	Tystofte...	16.3	30.0	34.6	39.1	31.6	32.6	48.9	15.8	46.2	39.9	33.5
—	Lyngby...	22.8	37.5	37.5	40.5	57.1	31.1	57.4	22.3	113.2	45.3	46.5
—	Askov...	31.4	34.8	33.4	24.0	65.2	73.7	53.5	25.2	66.4	80.0	49.0
—	V.Hassing	24.4	39.1	32.1	40.8	67.3	36.1	35.6	28.4	47.4	78.0	42.9
Maj	Tystofte...	27.3	18.4	82.9	94.1	25.6	21.8	20.0	59.3	15.1	45.4	41.0
—	Lyngby...	32.3	25.1	47.4	96.2	13.9	21.0	36.4	86.6	12.6	61.5	43.3
—	Askov...	54.8	19.5	72.3	90.4	50.5	39.9	35.4	99.3	47.9	40.0	55.0
—	V.Hassing	38.8	32.3	63.1	103.5	33.9	44.1	57.0	48.9	53.2	53.5	52.3
Juni	Tystofte...	19.9	11.0	44.3	116.8	8.5	108.0	88.5	33.2	32.1	38.8	50.1
—	Lyngby...	58.1	29.5	36.0	110.1	13.7	29.4	127.6	43.3	56.2	35.1	53.9
—	Askov...	76.6	22.7	17.2	118.4	5.4	58.2	58.1	68.2	56.3	29.3	51.0
—	V.Hassing	53.0	28.3	23.5	67.4	6.4	54.3	68.0	40.0	43.8	33.8	41.9
Juli	Tystofte...	82.4	19.5	103.4	44.9	28.8	96.4	35.3	29.6	69.0	33.6	54.6
—	Lyngby...	105.7	34.4	131.7	69.1	21.8	95.0	37.9	56.4	55.4	25.5	63.3
—	Askov...	127.6	19.7	97.3	68.1	70.5	38.1	37.4	48.2	171.2	6.5	68.5
—	V.Hassing	91.9	24.2	73.1	40.9	45.6	63.8	12.3	76.5	87.1	3.0	51.8
August	Tystofte...	63.4	55.3	68.4	43.8	22.6	66.0	47.6	111.7	93.4	46.8	61.9
—	Lyngby...	113.1	78.0	63.6	43.4	16.3	64.4	53.6	69.6	97.6	28.7	62.3
—	Askov...	130.3	73.2	145.4	71.0	23.6	64.5	33.0	133.3	126.4	50.6	85.1
—	V.Hassing	78.9	67.2	122.1	98.7	11.5	78.8	51.6	110.4	116.0	70.3	80.6

*) Beregnede af de omliggende Observationssteder.

Tabel 46. Antallet af Døgn med Nedbør paa Stationerne.

Maa- ned	Station	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901	1901—1902	1902—1903	1903—1904	Gennemsnit
Septbr.	Tystofte...	11	3	20	14	10 ^{*)}	17	13	7	11	19	13
—	Lyngby ...	13	14	24	22	13	16	17	9	13	12	15
—	Askov.....	10	11	19	18	12	17	12	3	8	8	12
—	V.Hassing.	12	7	15	13	6	14	17	9	8	9	11
Oktbr.	Tystofte...	12	20	26	6	7	11	22	18	11	23	16
—	Lyngby ...	12	22	25	19	9	12	24	16	15	19	17
—	Askov.....	13	23	19	13	13	8	16	8	12	20	15
—	V.Hassing.	9	14	17	10	5	13	22	10	11	19	13
Novbr.	Tystofte...	10	11	12	6	9	10	15	17	6	16	12
—	Lyngby ...	17	18	14	10	10	13	14	16	4	9	13
—	Askov.....	17	12	11	9	23	11	6	11	8	11	12
—	V.Hassing.	19	13	9	9	13	13	13	8 ^{*)}	7	8	11
Decbr.	Tystofte...	8	12	18	14	17 ^{*)}	11	19	17	9	7	13
—	Lyngby ...	17	19	21	17	23	16	20	18	14	9 ^{*)}	17
—	Askov.....	13	16	12	18	29	10	19	18 ^{*)}	11	5	15
—	V.Hassing.	15	15	14	13	20	9	16	14	8	8	13
Januar	Tystofte...	12	15 ^{*)}	11	15	18	10	9	20	14	7	13
—	Lyngby ...	21	8	9 ^{*)}	19	16	14	7	20	16	11	14
—	Askov.....	13	15	6	17	20	10	10	17	11	11	13
—	V.Hassing.	9 ^{*)}	10	7	10	15	12 ^{*)}	7 ^{*)}	10	10	8	10
Febr.	Tystofte...	8	4	5 ^{*)}	18	9	6	12	4	21	16	10
—	Lyngby ...	11	6	7	19	13	12	13 ^{*)}	4	18	15	12
—	Askov.....	7	7	10	14	11	15 ^{*)}	8 ^{*)}	3	16	11	10
—	V.Hassing.	11 ^{*)}	3 ^{*)}	4	15	6	17 ^{*)}	4	8 ^{*)}	11	11	9
Marts	Tystofte...	11	24	18	10	12 ^{*)}	6 ^{*)}	16	15	14	8	13
—	Lyngby ...	15	17	24	20	11	7	13	18	10	10	15
—	Askov.....	11	20	21	16 ^{*)}	11	5 ^{*)}	11 ^{*)}	11	11	7 ^{*)}	12
—	V.Hassing.	16	16	22	14	9	8	14 ^{*)}	9	14	5	13
April	Tystofte...	6	21	14	8 ^{*)}	11	12	19	9	17	16	13
—	Lyngby ...	11	23	17	13	15	13	15	9	21	18	16
—	Askov.....	10	21	11	6	18	12	11	5	12	14	12
—	V.Hassing.	10	10	10	12	15	10	9	6 ^{*)}	14 ^{*)}	18	11
Maj	Tystofte...	6	8	14	21 ^{*)}	10	8	10	21	9	9	12
—	Lyngby ...	12	11	18	22	8	6	7	16	10	10	12
—	Askov.....	10	8	14	20	12	8	6	20	9	10	12
—	V.Hassing.	7	7	9	13	9	9	6	13	10	11	9
Juni	Tystofte...	7	6	8	9	7	10	13	8	9	5	8
—	Lyngby ...	10	10	7	15	9	7	16	8	10	9	10
—	Askov.....	15	8	4	11 ^{*)}	3	6	12	10	7	9	9
—	V.Hassing.	9	7	7	8	2	7	12	10	9	6	8
Juli	Tystofte...	14	10	15	7	7	11	9	14	16	7	11
—	Lyngby ...	18	9	17	19	9	15	5	16	13	4	13
—	Askov.....	17	8	17	13	10	9	9	11	15	4	11
—	V.Hassing.	15	11	16	8	13	11	3	13	8	3	10
August	Tystofte...	13	19	15	8	3	14	10	16	22	16	14
—	Lyngby ...	20	20	19	10	5	13	11	16	24	12	15
—	Askov.....	19	18	17	14	4	10	7	22	21	14	15
—	V.Hassing.	18	14	13	13	3	11	10	13	13	14	12

*) Beregnede af de omliggende Observationssteder.

Tabel 47 (fortsat).

Rugsortens Navn	Ialt		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		1902		1903		1904	
	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset
Zeeland, Langholt .	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	51	8	11	—	6	—	6	—	8	—	4	4	4	—	4	4	4	—	—	—	4	—
Schlanstedt	33	25	8	—	8	—	3	3	4	4	3	4	4	2	3	—	4	—	4	—	4	4
Petkus	22	25	—	2	3	—	3	—	4	—	4	4	—	—	4	4	3	—	4	4	4	4
Heinrichs	16	20	—	—	—	—	—	—	4	—	4	4	—	—	4	—	4	—	4	4	4	4
Russisk Kæmpe	7	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4	4	3	—	—	—	—	4
Pirna	16	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4	3	—	4	—	4	—
Walkenhaus	18	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	4	4	3	3	—	4	—
Champagne	16	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4	4	—	4	—	4	—
Besthorns Kæmpe	11	33	8	—	3	3	—	6	—	8	—	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	15	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—	4
Gaardbogaards	18	12	—	—	3	—	3	—	4	4	—	4	—	4	—	—	4	—	—	—	4	—
Dansk Hede	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	4	17	4	—	3	—	3	—	4	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	2	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	1	13	—	—	1	—	2	—	4	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	6	14	3	—	3	—	3	—	4	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	5	14	3	—	2	—	3	—	4	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	—	3	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	3	14	—	—	3	—	3	—	4	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göttingen	—	3	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Miros	—	3	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alpe	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Askov Sandmark 1895—1904.																						
Brattingsborg	60	93	2	4	3	4	2	4	4	7	9	8	8	8	5	15	—	16	10	14	17	13
Hoffmangave	35	6	2	—	3	—	3	—	4	—	4	—	4	—	5	—	—	4	4	2	6	—
Campine	2	30	—	—	—	—	2	—	—	3	—	3	—	3	—	5	—	—	—	—	—	6
Heines forb. Zeeland	7	11	—	—	3	—	3	—	4	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland	4	15	2	—	3	2	—	—	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland, Langholt	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	42	13	4	—	6	—	5	—	8	3	4	4	4	—	5	—	—	4	—	2	6	—
Schlanstedt	18	11	4	—	4	—	1	2	8	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—

Tabel 47 (fortsat).

Rugsortens Navn	Ialt		1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904									
	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset	ikke krydset	krydset									
Petkus	19	19	—	1	3	—	2	—	3	—	4	4	—	5	—	4	4	2	6	—	
Heinrichs	19	13	—	—	—	—	—	4	—	4	4	—	5	—	4	5	—	6	—	—	
Russisk Kæmpe	9	15	—	—	—	—	—	—	—	3	—	5	—	4	6	—	—	—	—	6	
Pirna	15	9	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4	6	—	—	—	—	6	
Walkenhaus	19	6	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5	—	4	4	2	6	—	—	—	
Champagne	14	11	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5	—	4	4	2	6	—	—	—	
Bestehorns Kæmpe .	7	25	4	—	3	3	—	3	—	6	—	7	—	6	—	—	—	—	—	—	
Christiansminde ...	15	10	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5	—	4	6	—	—	—	—	6	
Dansk Hede	19	14	—	1	3	—	3	—	3	4	—	4	—	5	—	4	—	6	—	—	
Brie	2	15	2	—	3	—	2	—	3	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
Imperial	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Triumph	1	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Wupperthal	1	13	—	—	1	—	2	—	3	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	
Manfords Kæmpe ..	3	14	1	—	2	—	2	—	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	
Hougaards	2	11	—	—	2	—	1	—	3	—	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
Hedemarks	1	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalmar	—	4	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Østgøtha	2	10	—	—	2	—	2	—	3	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
Göttingen	—	4	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Miros	—	4	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Obervartha	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hessisk Livgarde...	1	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sagnitz	—	4	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Alpe	1	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Spansk Dobbelt ...	1	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vester Hassing 1895—1904.																					
Brattingsborg	44	33	3	3	3	5	2	4	5	—	—	10	5	4	3	8	4	4	4	5	5
Hoffmangave	41	2	3	—	3	—	2	2	5	—	—	5	—	6	—	8	—	4	—	5	—
Campine	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Heinesforb. Zeeland.	8	2	3	—	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland	7	14	3	—	4	2	2	—	—	—	—	2	—	—	—	4	—	4	—	—	—
Zeeland, Langholt ..	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	46	6	9	—	3	4	6	2	10	—	—	5	—	4	—	4	—	—	—	5	—
Schlanstedt	27	23	6	—	5	2	2	4	5	5	—	5	—	4	—	4	—	4	—	4	—
Petkus	31	11	—	—	2	—	2	2	5	—	—	5	—	4	—	4	—	4	4	5	5
Heinrichs	22	13	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	4	—	4	—	4	4	4	5
Russisk Kæmpe	9	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	4	—	4	—	—	—

Tabel 47 (fortsat).

Rugsortens Navn	Ialt		1895	1896	1897	1898	1900	1901	1902	1903	1904		
	ikke krydset	krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset	ikke krydset		
Pirna	21	—	—	—	—	—	5	4	—	4	—	4	—
Walkenhaus	21	—	—	—	—	—	5	4	—	4	—	4	—
Champagne	22	—	—	—	—	—	5	4	—	4	—	5	—
Bestehorns Kæmpe ..	10	8	6	4	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	5	5	3	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	12	35	7	3	—	8	—	5	—	5	—	—	—
Brie	6	6	3	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	4	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe....	4	3	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	4	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mose	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jønsberg	—	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	—	6	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	—	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	3	3	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Göttingen	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skara	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Løberg	—	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Finsk	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tabel 48. Kærneudbytte i Centner pr. T.d. Ld.

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Tystofte 1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg.....	28.6	—	33.7	25.7	28.5	34.5	28.0	29.2	32.0	25.2
Hoffmangave.....	28.8	29.8	29.9	23.6	25.7	32.4	25.2	26.0	27.9	22.3
Campine.....	—	—	28.7	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	27.9	32.8	—	—	27.4	33.0	—	—	—	—
Zeeland.....	29.9	—	33.2	—	—	—	26.2	—	—	—
Zeeland, Langholt	26.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti.....	27.2	28.1	32.4	22.6	24.6	31.9	25.3	27.3	—	24.0
Schlanstedt.....	25.0	26.8	28.7	22.4	23.6	32.8	24.9	—	—	—
Petkus.....	—	31.8	33.6	—	—	36.0	—	29.6	31.1	24.8
Heinrichs.....	—	—	—	25.0	26.1	35.2	25.2	—	29.3	24.0
Russisk Kæmpe.....	—	—	—	—	—	34.0	—	24.0	—	—
Pirna.....	—	—	—	—	—	30.2	—	23.8	26.1	20.5
Walkenhaus.....	—	—	—	—	—	35.8	26.9	29.9	30.4	—
Champagne.....	—	—	—	—	—	32.0	—	27.0	28.3	22.3
Bestehorns Kæmpe...	25.3	29.4	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde.....	32.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie.....	30.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial.....	21.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph.....	21.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal.....	—	25.9	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe.....	24.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards.....	23.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks.....	17.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha.....	—	25.3	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg.....	28.1	32.1	33.0	22.1	27.4	34.5	26.7	—	—	—
Hoffmangave.....	27.0	31.4	33.3	21.2	25.5	—	—	—	—	—
Campine.....	—	26.0	—	20.3	23.9	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	29.6	31.6	33.7	24.6	26.6	—	—	—	—	—
Zeeland.....	30.3	31.1	34.5	23.2	25.3	33.7	26.7	28.4	32.6	25.4
Provsti.....	27.6	30.4	33.7	23.5	23.6	32.1	26.2	—	—	—
Schlanstedt.....	25.8	27.9	31.7	20.9	25.0	32.1	26.2	28.7	30.7	23.5
Petkus.....	27.7	30.9	34.7	24.0	26.5	—	29.5	—	—	—
Heinrichs.....	—	—	—	—	—	—	—	25.9	—	—
Russisk Kæmpe.....	—	—	—	—	—	—	25.6	—	25.8	23.7
Pirna.....	—	—	—	—	—	—	21.5	—	—	—
Walkenhaus.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23.5
Champagne.....	—	—	—	—	—	—	25.2	—	—	—
Bestehorns Kæmpe...	26.9	29.8	31.7	24.0	25.1	34.2	25.8	27.5	29.3	24.4
Christiansminde.....	—	33.3	32.9	24.9	27.4	32.6	27.1	31.0	32.7	25.5

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Dansk Hede	25.5	29.3	31.0	23.0	26.2	34.7	25.8	26.6	28.0	24.2
Brie	—	31.3	31.2	23.8	24.6	37.2	—	—	—	—
Imperial	—	29.4	28.8	21.4	25.0	29.0	—	—	—	—
Triumph	—	27.3	29.1	23.0	23.9	33.2	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	29.9	21.7	23.3	32.4	—	—	—	—
Nordslesvigsk Kæmpe.	27.1	28.4	31.1	20.9	25.3	39.0	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	28.3	31.5	25.4	25.7	35.2	—	—	—	—
Hougaards	—	31.0	32.8	—	—	—	—	—	—	—
Leipzig	26.3	31.3	30.2	22.9	22.4	31.0	—	—	—	—
St. Petersborg	25.8	29.6	30.5	24.1	25.0	34.2	—	—	—	—
Mose	28.1	28.0	30.1	22.1	24.7	40.4	—	—	—	—
Jønsberg	23.6	25.2	26.7	20.0	24.2	27.2	—	—	—	—
Kalmar	24.5	25.7	33.3	—	—	—	—	—	—	—
St. Hans	29.2	31.6	29.0	20.1	24.5	25.4	—	—	—	—
Østgetha	25.3	25.0	30.9	20.8	23.6	28.9	—	—	—	—
Gettingen	26.3	29.3	30.7	22.8	23.8	30.6	—	—	—	—
Miros	27.0	28.9	31.2	23.0	23.6	29.6	—	—	—	—
Skara	23.8	25.1	31.0	—	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	25.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	24.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Engelsk Kæmpe	26.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Løberg	24.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finsk	24.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lynghy 1896—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	—	25.2	31.7	28.3	35.4	35.1	22.5	29.5	37.1	24.2
Hoffmangave	—	21.0	29.9	23.4	31.7	31.3	—	24.4	32.2	20.9
Campine	—	—	24.2	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	—	—	—	—	31.5	—	—	—	—	—
Zeeland	—	26.3	28.3	—	—	—	19.8	—	—	—
Provsti	—	23.2	29.5	25.5	29.1	32.1	22.4	26.9	—	25.0
Schlanstedt	—	23.9	24.3	—	27.0	35.8	—	—	—	—
Petkus	—	22.0	30.2	—	—	41.3	—	28.4	37.0	26.0
Heinrichs	—	—	—	26.1	31.7	36.6	19.5	—	—	22.8
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	26.9	—	24.9	—	—
Pirna	—	—	—	—	—	27.2	—	23.3	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	33.4	—	26.0	—	22.6
Champagne	—	—	—	—	—	29.9	—	28.3	32.9	24.6
Bestehorns Kæmpe	—	20.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	—	17.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	—	23.4	—	—	—	—	—	—	—	—

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Triumph	—	25.1	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	21.4	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	23.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	—	21.4	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	—	23.3	29.5	27.9	31.6	33.6	23.4	30.2	36.7	25.2
Hoffmangave	—	23.3	31.3	26.5	32.3	34.5	—	—	—	—
Campine	—	—	—	—	28.1	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	—	22.9	—	—	—	37.3	—	—	—	—
Zeeland	—	21.9	30.7	26.5	30.8	34.9	24.3	28.6	38.3	26.5
Zeeland, Langholt	—	21.0	29.6	26.8	—	—	—	—	—	—
Provsti	—	20.5	29.3	26.8	31.3	37.4	22.3	—	—	—
Schlanstedt	—	21.1	26.8	24.5	30.7	34.1	—	26.1	36.6	25.7
Petkus	—	20.7	32.2	26.2	30.5	37.1	—	—	—	—
Heinrichs	—	—	—	—	—	35.9	23.4	27.0	36.8	—
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	—	—	31.3	24.6
Pirna	—	—	—	—	—	—	—	—	31.8	23.2
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	—	—	34.2	—
Bestehorns Kæmpe ...	—	21.1	28.9	26.0	31.3	35.6	—	—	—	—
Brie	—	25.4	27.5	26.6	28.5	—	—	—	—	—
Imperial	—	—	27.9	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	26.0	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	26.7	24.4	25.5	—	—	—	—	—
Brun	—	—	—	28.1	33.5	32.4	—	—	—	—
Lyngby kortaksede ...	—	—	—	26.5	30.3	34.7	—	28.1	37.3	28.0
Lyngby langaksede ...	—	—	—	24.9	28.2	33.0	—	27.2	37.3	27.5
Svanholm Sand	—	21.4	30.7	24.7	29.9	35.5	—	—	—	—
Askov Lermark										
1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	22.8	38.3	31.6	24.9	24.2	26.6	21.7	24.7	30.4	26.0
Hoffmangave	18.9	34.4	29.0	21.6	22.7	22.9	20.2	20.8	25.6	24.7
Campine	—	—	22.0	16.0	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	21.2	31.8	—	—	22.5	—	—	—	—	—
Zeeland	18.1	—	26.3	—	—	—	16.2	—	—	—
Zeeland, Langholt	19.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	19.0	32.7	28.8	21.5	19.5	24.9	21.0	20.0	—	26.5
Schlanstedt	17.5	28.9	16.9	17.8	19.7	22.2	20.5	—	—	—
Petkus	—	36.3	28.1	—	—	25.9	—	23.7	31.6	24.7
Heinrichs	—	—	—	21.8	—	25.5	—	—	26.6	24.9
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	23.2	—	20.5	—	—

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Pirna	—	—	—	—	—	22.7	—	18.6	24.6	19.2
Walkenhaus	—	—	—	—	—	23.7	20.1	23.3	23.3	23.9
Champagne	—	—	—	—	—	25.7	—	20.5	25.0	23.8
Bestehorns Kæmpe ...	17.9	33.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	19.6	—	—	—	—	27.6	22.1	—	33.0	—
Gaardbogaards	—	35.9	27.7	—	22.1	22.3	20.9	—	—	—
Brie	13.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	17.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	17.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	27.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe ...	17.6	33.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	18.7	33.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	8.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	29.9	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	20.6	34.8	31.7	24.1	21.5	24.2	21.6	21.0	28.5	25.3
Hoffmangave	—	—	—	—	—	—	21.5	—	27.1	—
Campine	—	—	—	16.9	20.4	23.6	21.7	21.9	28.4	25.2
Heines forb. Zeeland..	—	—	25.3	22.1	—	25.2	—	—	—	—
Zeeland	—	34.9	—	20.9	20.8	24.5	—	22.2	—	—
Provsti	—	—	—	—	21.5	—	21.5	—	—	—
Schlanstedt	—	—	24.1	22.4	22.0	23.7	—	21.0	27.4	25.6
Petkus	20.2	—	—	23.7	24.8	—	24.2	22.3	28.3	26.8
Heinrichs	—	—	—	—	22.0	—	21.6	20.4	27.2	26.1
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	21.9	20.5	—	23.2
Pirna	—	—	—	—	—	—	20.5	17.7	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	21.2	21.3	—	—
Champagne	—	—	—	—	—	—	24.0	19.5	—	—
Bestehorns Kæmpe ...	—	34.9	28.3	23.0	21.4	26.3	—	—	—	—
Christiansminde	—	—	—	—	—	—	—	22.4	—	29.1
Gaardbogaards	—	—	—	18.4	—	—	—	22.6	25.3	—
Dansk Hede	20.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	—	31.3	26.2	21.0	20.2	25.2	—	—	—	—
Imperial	—	—	—	24.4	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	—	23.6	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	24.2	17.6	20.9	22.5	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	—	26.1	22.8	22.2	26.2	—	—	—	—
Hougaards	—	—	30.6	21.5	22.1	25.8	—	—	—	—
Kalmar	18.8	—	—	25.2	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	—	24.8	19.6	22.6	24.7	—	—	—	—
Gettingen	18.0	—	—	23.0	—	—	—	—	—	—
Miros	18.6	—	—	25.0	—	—	—	—	—	—

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Oberwartha.....	—	—	—	23.0	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde.....	—	—	—	21.6	—	—	—	—	—	—
Alpe.....	—	—	—	21.0	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt.....	—	—	—	23.0	—	—	—	—	—	—
Askov Sandmark 1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg.....	14.7	14.4	12.5	10.7	15.2	13.4	12.2	—	15.5	14.7
Hoffmangave.....	14.3	12.8	9.6	9.4	13.8	12.4	10.8	—	14.8	12.8
Campine.....	—	—	7.1	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland..	—	12.9	—	—	14.3	—	—	—	—	—
Zeeland.....	11.3	—	10.2	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland, Langholt.....	14.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti.....	15.0	12.6	10.6	9.3	13.8	11.5	10.6	—	—	13.4
Schlanstedt.....	14.0	11.4	7.2	8.5	13.7	11.9	—	—	—	—
Petkus.....	—	13.7	11.3	—	—	12.8	—	—	16.0	12.7
Heinrichs.....	—	—	—	10.3	—	13.6	—	—	17.6	12.6
Russisk Kæmpe.....	—	—	—	—	—	11.3	—	—	14.2	—
Pirna.....	—	—	—	—	—	9.1	—	—	13.1	10.7
Walkenhaus.....	—	—	—	—	—	12.0	11.4	—	15.2	12.8
Champagne.....	—	—	—	—	—	12.4	—	—	14.9	13.5
Bestehorns Kæmpe....	14.6	13.4	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde.....	—	—	—	—	—	12.8	12.2	—	15.6	—
Gaardbogaards.....	—	12.3	10.1	—	13.3	12.7	10.9	—	—	—
Brie.....	10.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial.....	13.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph.....	11.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal.....	—	11.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe.....	13.6	12.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards.....	—	12.7	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks.....	7.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgøtha.....	—	11.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde.....	10.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alpe.....	6.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt.....	12.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg.....	16.5	13.5	11.2	10.5	14.6	12.0	11.6	13.4	15.5	13.5
Hoffmangave.....	—	—	—	—	—	—	—	12.3	11.9	—
Campine.....	—	—	—	8.0	13.0	12.3	11.5	13.6	16.2	13.1
Heines forb. Zeeland..	—	—	9.8	9.5	—	12.5	—	—	—	—
Zeeland.....	—	12.1	—	9.8	13.7	12.3	—	—	—	—

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Provsti	—	—	—	9.3	14.4	—	—	12.3	14.3	—
Schlanstedt	—	—	9.8	9.3	15.3	13.2	—	—	—	—
Petkus	16.6	—	—	10.6	15.0	—	12.1	13.4	14.4	—
Heinrichs	—	—	—	—	14.6	—	11.8	14.8	—	—
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	10.8	13.9	—	12.5
Pirna	—	—	—	—	—	—	10.2	12.7	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	—	14.6	14.6	—
Champagne	—	—	—	—	—	—	11.0	14.0	14.4	—
Bestehorns Kæmpe	—	12.2	11.2	10.0	13.9	12.5	—	—	—	—
Christiansminde	—	—	—	—	—	—	—	13.4	—	13.9
Gaardbogaards	—	—	—	9.7	—	—	—	12.5	14.0	—
Dansk Hede	13.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	—	11.6	10.8	10.7	14.1	13.1	—	—	—	—
Imperial	—	12.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	10.7	7.9	7.8	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	11.6	11.3	8.9	13.2	12.1	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	—	10.3	8.7	14.4	12.5	—	—	—	—
Hougaards	—	—	9.2	10.7	15.0	13.2	—	—	—	—
Hedemarks	—	7.5	6.7	5.0	—	—	—	—	—	—
Kalmar	17.0	12.6	9.8	7.4	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	—	10.1	8.9	14.3	11.9	—	—	—	—
Göttingen	15.6	12.3	11.1	8.4	—	—	—	—	—	—
Miros	15.8	13.0	9.9	7.0	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	12.4	10.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde	—	12.2	11.5	8.6	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	14.0	12.0	10.3	7.6	—	—	—	—	—	—
Alpe	—	10.0	11.5	8.2	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt	—	14.0	14.0	8.4	—	—	—	—	—	—
Vester Hassing 1895-1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	13.8	12.0	16.9	17.2	—	21.9	14.5	28.8	19.5	10.5
Hoffmangave	11.4	11.0	14.1	16.8	—	20.0	13.5	25.8	19.2	10.5
Campine	—	—	12.1	—	—	—	—	—	—	—
Heimes forb. Zeeland	12.4	11.4	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland	8.4	13.9	10.9	15.7	—	—	14.5	—	—	—
Zeeland, Langholt	11.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	11.9	12.5	14.3	16.3	—	19.2	14.7	26.0	—	10.6
Schlanstedt	11.4	11.1	14.7	16.7	—	17.1	13.6	—	—	—
Petkus	—	12.1	12.7	17.6	—	21.0	16.2	31.1	23.6	11.0
Heinrichs	—	—	—	15.6	—	20.4	14.6	—	18.7	11.4
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	18.0	—	24.4	—	—
Pirna	—	—	—	—	—	17.2	15.6	24.0	16.4	8.0

Tabel 48 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1900	1901	1902	1903	1904
Walkenhaus	—	—	—	—	20.2	14.9	25.2	19.2	8.8
Champagne	—	—	—	—	16.5	15.3	27.4	17.5	10.2
Bestehorns Kæmpe . . .	11.9	11.0	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	10.6	12.6	—	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	13.7	—	—	—	20.7	—	—	—	—
Brie	4.7	7.5	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	—	11.9	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	6.9	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	10.8	11.1	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	9.7	9.7	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	10.3	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	12.9	9.8	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>									
Brattingsborg	12.2	12.0	15.8	—	20.7	14.3	27.5	19.5	10.4
Hoffmangave	—	—	13.9	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland . .	—	—	11.6	—	—	—	—	—	—
Zeeland	—	12.7	12.1	—	—	—	25.0	—	—
Zeeland, Langholt . . .	—	—	11.6	—	—	15.9	—	19.5	—
Provsti	—	12.9	16.3	—	—	—	—	—	—
Schlanstedt	—	12.2	15.9	16.4	—	—	23.9	20.3	10.4
Petkus	—	—	14.4	—	—	—	—	22.1	10.6
Heinrichs	—	—	—	—	—	—	24.8	19.6	10.6
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	—	18.5	—
Bestehorns Kæmpe . . .	—	10.8	15.1	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	—	13.1	15.8	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	14.0	11.1	16.1	16.7	—	15.7	25.7	18.7	10.0
Brie	—	11.2	12.1	—	—	—	—	—	—
Imperial	—	—	12.5	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	11.4	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	12.0	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	12.9	16.3	—	—	—	—	—	—
Hougaards	—	—	13.8	—	—	—	—	—	—
Mose	—	—	11.4	—	—	—	—	—	—
Jønsberg	12.0	10.4	12.9	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	6.5	7.8	8.9	—	—	—	—	—	—
Kalmar	12.4	9.2	12.4	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	11.4	11.2	—	—	—	—	—	—
Gettingen	14.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Skara	11.9	—	12.1	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	12.4	—	12.3	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	9.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Løberg	9.7	9.7	11.4	—	—	—	—	—	—
Finsk	15.7	—	14.6	—	—	—	—	—	—

Tabel 49. Halmudbytte i Centner pr. Td. Ld.

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Tystofte 1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	57.3	—	68.0	77.2	59.5	60.2	60.6	60.3	56.1	53.2
Hoffmangave	60.2	68.5	67.1	74.2	56.3	59.4	59.2	56.2	49.9	47.7
Campine	—	—	74.4	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland . .	58.4	73.2	—	—	60.2	60.8	—	—	—	—
Zeeland	58.5	—	72.2	—	—	—	51.0	—	—	—
Zeeland, Langholt	62.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	58.2	63.8	68.3	72.5	54.1	63.2	62.8	64.2	—	55.2
Schlanstedt	58.2	66.2	64.3	81.2	58.8	59.8	61.4	—	—	—
Petkus	—	68.2	70.4	—	—	55.7	—	64.2	55.4	51.2
Heinrichs	—	—	—	75.0	56.1	62.1	59.8	—	54.8	53.6
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	63.8	—	62.0	—	—
Pirna	—	—	—	—	—	62.8	—	63.5	54.2	53.3
Walkenhaus	—	—	—	—	—	64.7	65.5	72.7	60.1	—
Champagne	—	—	—	—	—	58.8	—	64.0	54.7	54.3
Bestehorns Kæmpe	60.4	72.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	61.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	64.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	54.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	58.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	66.1	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	59.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	48.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	54.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	65.2	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	58.8	69.6	67.0	75.5	58.9	63.8	59.8	—	—	—
Hoffmangave	56.4	70.7	68.4	72.4	58.9	—	—	—	—	—
Campine	—	52.0	—	75.7	57.6	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland . .	62.5	75.4	71.0	78.2	60.0	—	—	—	—	—
Zeeland	61.5	64.8	73.5	75.8	54.7	61.8	59.3	55.2	55.4	52.8
Provsti	58.7	69.3	68.7	78.9	54.2	60.0	60.3	—	—	—
Schlanstedt	57.5	63.8	70.5	75.2	57.0	59.2	62.0	72.3	59.1	54.6
Petkus	59.3	66.9	68.3	79.5	59.5	—	66.2	—	—	—
Heinrichs	—	—	—	—	—	—	—	61.9	—	—
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	62.6	—	51.5	55.0
Pirna	—	—	—	—	—	—	63.0	—	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55.9
Champagne	—	—	—	—	—	—	63.2	—	—	—
Bestehorns Kæmpe	60.3	68.5	68.2	78.6	59.6	59.8	62.1	59.1	60.8	53.7
Christiansminde	—	72.2	71.4	78.2	58.3	57.9	60.6	70.4	58.0	56.1

Tabel 49 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Wupperthal	—	60.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	52.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	—	43.6	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	—	51.5	70.5	86.2	70.6	80.4	69.5	73.8	77.3	53.6
Hoffmansgave	—	51.2	69.3	86.8	74.4	87.5	—	—	—	—
Campine	—	—	—	—	71.9	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland	—	49.1	—	—	—	82.7	—	—	—	—
Zeeland	—	46.4	65.7	84.1	71.9	83.1	70.0	69.4	76.3	60.3
Zeeland, Langholt	—	47.0	70.4	86.2	—	—	—	—	—	—
Provsti	—	45.5	67.3	84.9	74.1	86.1	67.7	—	—	—
Schlanstedt	—	43.9	63.7	84.8	72.9	84.9	—	87.9	79.1	62.8
Petkus	—	43.8	65.1	85.1	70.1	84.4	—	—	—	—
Heinrichs	—	—	—	—	—	86.1	66.4	76.1	76.7	—
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	—	—	75.3	63.1
Pirna	—	—	—	—	—	—	—	—	75.8	61.9
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	—	—	80.8	—
Bestehorns Kæmpe	—	48.7	66.1	85.8	75.7	88.2	—	—	—	—
Brie	—	57.6	66.2	84.7	64.2	—	—	—	—	—
Imperial	—	—	67.1	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	62.0	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	65.7	83.6	66.5	—	—	—	—	—
Brun	—	—	—	86.9	75.7	84.6	—	—	—	—
Lyngby kortaksede	—	—	—	85.1	73.3	82.3	—	83.4	80.3	65.0
Lyngby langaksede	—	—	—	88.5	69.1	79.0	—	81.1	81.2	66.0
Svanholm Sand	—	47.1	64.3	84.6	72.1	81.5	—	—	—	—
Askov Lermark										
1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	51.	96.7	73.4	56.1	52.5	47.6	46.6	74.4	76.3	68.7
Hoffmansgave	45.2	96.6	61.0	54.2	53.7	43.4	39.3	58.3	71.4	64.1
Campine	—	—	65.1	58.0	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland	52.0	89.9	—	—	51.5	—	—	—	—	—
Zeeland	37.1	—	57.6	—	—	—	25.1	—	—	—
Zeeland, Langholt	49.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	46.6	84.8	65.8	53.2	49.0	47.9	41.5	66.5	—	69.2
Schlanstedt	46.1	81.9	50.1	57.5	49.3	47.6	49.1	—	—	—
Petkus	—	87.7	58.1	—	—	45.2	—	86.8	78.2	67.1
Heinrichs	—	—	—	54.2	—	45.8	—	—	73.6	69.5
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	42.8	—	83.6	—	—
Pirna	—	—	—	—	—	50.3	—	78.0	73.7	62.9

Tabel 49 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Walkenhaus	—	—	—	—	—	42.7	44.3	75.3	76.7	71.2
Champagne	—	—	—	—	—	43.9	—	82.9	65.7	65.3
Bestehorns Kæmpe	45.2	92.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	45.1	—	—	—	—	49.0	42.8	—	82.3	—
Gaardbogaards	—	93.1	53.1	—	45.4	37.0	41.9	—	—	—
Brie	36.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	45.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	56.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	85.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	46.1	91.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	37.1	85.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	49.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	92.8	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	47.5	91.3	71.4	57.0	51.4	45	47.1	73.8	77.1	71.0
Hoffmangave	—	—	—	—	—	—	41.7	—	73.7	—
Campine	—	—	—	58.6	52.7	45.5	46.8	73.6	77.2	71.1
Heines forb. Zeeland	—	—	63.7	58.9	—	48.9	—	—	—	—
Zeeland	—	81.4	—	53.4	50.3	44.8	—	59.3	—	—
Provsti	—	—	—	—	51.0	—	44.6	—	—	—
Schlanstedt	—	—	66.4	61.4	53.3	46.8	—	81.1	79.6	73.5
Petkus	50.8	—	—	59.2	55.0	—	48.6	74.7	71.7	70.1
Heinrichs	—	—	—	—	46.1	—	46.0	72.4	75.1	68.8
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	47.4	76.8	—	71.2
Pirna	—	—	—	—	—	—	49.1	74.0	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	43.3	75.4	—	—
Champagne	—	—	—	—	—	—	49.0	72.0	—	—
Bestehorns Kæmpe	—	100.8	62.7	59.9	53	46.9	—	—	—	—
Christiansminde	—	—	—	—	—	—	—	72.3	—	76.6
Gaardbogaards	—	—	—	49.7	—	—	—	72.4	70.8	—
Dansk Hede	44.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	—	87.3	54.1	52.3	48.4	43.2	—	—	—	—
Imperial	—	—	—	61.6	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	—	58.4	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	68.3	54.0	50.9	42.6	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	—	66.4	62.7	52.4	49.8	—	—	—	—
Hougaards	—	—	65.4	55.0	49.0	44.9	—	—	—	—
Kalmar	50.6	—	—	59.8	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	—	61.5	55.8	53.7	44.0	—	—	—	—
Göttingen	51.4	—	—	56.0	—	—	—	—	—	—
Miros	49.6	—	—	60.0	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	—	—	—	61.0	—	—	—	—	—	—

Tabel 49 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Hessisk Livgarde	—	—	—	57.4	—	—	—	—	—	—
Alpe	—	—	—	56.4	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt	—	—	—	58.0	—	—	—	—	—	—
Askov Sandmark										
1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	32.3	31.5	30.3	37.0	30.0	21.3	28.7	—	41.5	37.1
Hoffmangave	33.0	30.5	24.2	32.6	30.7	23.5	25.3	—	40.0	31.5
Campine	—	—	25.9	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland . .	—	31.5	—	—	27.4	—	—	—	—	—
Zeeland	27.1	—	28.8	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland, Langholt	34.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	34.2	28.1	26.6	30.5	29.8	20.5	26.2	—	—	34.1
Schlanstedt	35.5	27.9	27.2	36.7	27.9	19.7	—	—	—	—
Petkus	—	31.0	26.5	—	—	21.7	—	—	41.6	36.3
Heinrichs	—	—	—	34.3	—	24.0	—	—	43.2	33.9
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	21.3	—	—	40.5	—
Pirna	—	—	—	—	—	21.1	—	—	41.4	33.4
Walkenhaus	—	—	—	—	—	23.0	27.3	—	44.7	36.5
Champagne	—	—	—	—	—	23.4	—	—	39.0	37.7
Bestehorns Kæmpe	36.1	31.7	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	—	—	—	—	—	21.1	27.6	—	40.3	—
Gaardbogaards	—	28.4	25.9	—	28.1	19.9	26.2	—	—	—
Brie	27.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	40.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	32.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	33.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	33.2	23.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	—	27.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	38.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østgotha	—	32.1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde	31.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alpe	22.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt	32.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	36.2	31.3	28.8	35.9	30.0	23.2	29.0	41.2	39.9	35.2
Hoffmangave	—	—	—	—	—	—	—	36.7	30.8	—
Campine	—	—	—	37.0	32.3	23.3	29.0	40.2	41.5	35.7
Heines forb. Zeeland . .	—	—	26.7	36.0	—	22.7	—	—	—	—
Zeeland	—	25.6	—	36.0	28.2	22.0	—	—	—	—
Provsti	—	—	—	32.5	29.6	—	—	33.1	36.3	—

Tabel 49 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904
Schlanstedt	—	—	28.8	37.6	32.3	25.0	—	—	—	—
Petkus	41.4	—	—	39.9	31.1	—	28.1	41.0	34.8	—
Heinrichs	—	—	—	—	29.6	—	27.4	43.3	—	—
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	26.2	43.0	—	36.2
Pirna	—	—	—	—	—	—	29.8	43.2	—	—
Walkenhaus	—	—	—	—	—	—	—	42.5	36.3	—
Champagne	—	—	—	—	—	—	29.1	46.3	35.9	—
Bestehorns Kæmpe	—	30.0	27.6	36.1	29.3	23.6	—	—	—	—
Christiansminde	—	—	—	—	—	—	—	44.1	—	35.7
Gaardbogaards	—	—	—	34.6	—	—	—	38.5	38.1	—
Dansk Hede	29.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brie	—	27.2	27.6	34.1	30.0	23.4	—	—	—	—
Imperial	—	27.3	—	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	27.3	21.1	33.8	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	29.8	36.5	30.6	23.5	—	—	—	—
Manfords	—	—	28.5	34.0	31.4	23.3	—	—	—	—
Hougaards	—	—	24.0	36.1	32.0	24.7	—	—	—	—
Hedemarks	—	28.1	18.9	31.4	—	—	—	—	—	—
Kalmar	45.4	30.6	26.6	29.6	—	—	—	—	—	—
Østgøtha	—	—	28.8	37.2	31.9	22.1	—	—	—	—
Göttingen	43.0	30.2	30.7	31.8	—	—	—	—	—	—
Miros	37.2	30.2	24.3	34.2	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	34.8	31.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessisk Livgarde	—	32.6	31.3	31.2	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	37.4	30.0	29.3	32.6	—	—	—	—	—	—
Alpe	—	29.6	29.7	30.8	—	—	—	—	—	—
Spansk Dobbelt	—	36.0	34.4	30.8	—	—	—	—	—	—
Vester Hassing 1895—1904.										
<i>Ikke krydsede Prøver.</i>										
Brattingsborg	23.4	22.3	28.7	41.3	—	34.2	33.4	52.0	35.9	26.5
Hoffmansgave	19.8	22.9	24.4	41.1	—	33.2	32.3	52.4	34.2	23.3
Campine	—	—	25.9	—	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland	22.6	24.4	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeeland	17.5	29.3	18.9	42.5	—	—	31.9	—	—	—
Zeeland, Langholt	22.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Provsti	21.0	23.9	24.5	39.2	—	31.4	34.9	50.1	—	25.3
Schlanstedt	22.1	24.3	22.5	44.8	—	30.6	33.1	—	—	—
Petkus	—	25.1	23.3	46.1	—	30.7	36.5	62.4	39.	24.9
Heinrichs	—	—	—	42.9	—	31.2	35.4	—	34.5	25.3
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	28.1	—	56.4	—	—
Pirna	—	—	—	—	—	32.4	40.0	56.6	36.6	25.6
Walkenhaus	—	—	—	—	—	32.2	37.6	56.1	39.3	25.6

Tabel 49 (fortsat).

Rugsortens Navn	1895	1896	1897	1898	1900	1901	1902	1903	1904
Champagne	—	—	—	—	26.9	37.4	58.6	32.6	25.0
Bestehorns Kæmpe . . .	22.9	22.8	—	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	19.3	24.3	—	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	24.9	—	—	—	34.2	—	—	—	—
Brie	18.4	15.8	—	—	—	—	—	—	—
Imperial	—	24.3	—	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	16.5	—	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	19.9	24.5	—	—	—	—	—	—	—
Hougaards	16.9	20.4	—	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	24.6	—	—	—	—	—	—	—
Østgetha	29.3	22.5	—	—	—	—	—	—	—
<i>Krydsede Prøver.</i>									
Brattingsborg	21.5	22.4	28.0	—	33.5	38.2	60.0	33.8	25.2
Hoffmangave	—	—	24.7	—	—	—	—	—	—
Heines forb. Zeeland . .	—	—	21.4	—	—	—	—	—	—
Zeeland	—	25.1	22.1	—	—	—	—	—	—
Zeeland, Langholt	—	—	21.4	—	—	39.1	—	35.6	—
Provsti	—	25.0	23.8	—	—	—	—	—	—
Schlanstedt	—	26.0	28.2	45.0	—	—	57.7	39.5	27.2
Petkus	—	—	24.5	—	—	—	—	36.7	26.2
Heinrichs	—	—	—	—	—	—	56.2	34.7	25.4
Russisk Kæmpe	—	—	—	—	—	—	—	36.9	—
Bestehorns Kæmpe	—	21.2	26.5	—	—	—	—	—	—
Christiansminde	—	26.2	27.7	—	—	—	—	—	—
Gaardbogaards	27.8	21.2	27.5	44.1	—	38.3	56.5	35.4	24.4
Brie	—	20.9	21.8	—	—	—	—	—	—
Imperial	—	—	20.7	—	—	—	—	—	—
Triumph	—	—	22.6	—	—	—	—	—	—
Wupperthal	—	—	25.0	—	—	—	—	—	—
Manfords Kæmpe	—	28.6	28.8	—	—	—	—	—	—
Hougaards	—	—	24.8	—	—	—	—	—	—
Mose	—	—	25.4	—	—	—	—	—	—
Jønsberg	28.8	25.3	24.9	—	—	—	—	—	—
Hedemarks	21.6	23.4	23.1	—	—	—	—	—	—
Kalmar	22.9	22.9	22.4	—	—	—	—	—	—
Østgetha	—	25.9	23.8	—	—	—	—	—	—
Göttingen	29.7	—	—	—	—	—	—	—	—
Skara	22.8	—	24.3	—	—	—	—	—	—
Sagnitz	23.9	—	25.1	—	—	—	—	—	—
Oberwartha	24.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Løberg	18.6	23.3	22.6	—	—	—	—	—	—
Finsk	31.4	—	26.7	—	—	—	—	—	—

Tabel 50. Kærne- og Halmudbytte i Ctn. pr. Td. Ld. af de krydsede Prøver af 19 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	Ctn. Kærne pr. Td. Ld.						Ctn. Halm pr. Td. Ld.					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Christiansminde . . .	29.7	—	26.9	12.9	17.9	23.5	64.3	—	64.7	33.6	36.7	54.9
Petkus	29.6	28.3	26.4	13.4	17.4	23.1	64.0	67.0	64.2	33.7	33.8	52.8
Brattingsborg	28.9	28.8	25.3	13.2	16.6	22.6	62.8	69.7	63.2	33.1	34.0	52.7
Manfords Kæmpe . . .	28.5	—	24.7	12.3	18.1	22.6	65.2	—	65.3	33.0	33.1	55.9
Hougaards	23.8	—	25.2	13.0	15.8	22.3	64.3	—	60.3	32.9	32.8	52.1
Provsti	23.0	27.9	24.1	12.1	18.1	22.2	62.2	69.6	61.2	30.3	36.5	52.2
Bestehorns Kæmpe . .	27.9	27.6	25.1	12.8	16.0	22.0	63.1	70.3	64.0	32.8	32.4	52.4
Zeeland	29.1	28.9	24.2	12.4	15.5	21.9	61.5	68.9	56.6	30.7	32.1	49.9
Heinrichs	25.6	23.5	24.3	13.2	16.0	21.7	60.5	70.7	60.6	32.4	33.1	51.5
Schlanstedt	27.2	27.2	23.8	12.8	16.3	21.6	63.2	70.7	65.3	34.8	35.9	54.4
Kalmar	26.2	—	26.6	12.5	14.6	21.4	62.9	—	66.1	33.8	31.8	53.0
Brie	28.7	23.0	23.3	12.8	14.5	21.4	62.7	69.8	56.8	32.0	29.1	49.7
Heinesforb.Zeeland . .	29.8	28.6	23.9	12.4	13.3	21.3	65.9	67.8	63.4	32.4	28.3	51.0
Hoffmangave	28.1	28.7	24.1	10.7	15.9	21.2	62.0	71.5	59.3	26.8	32.6	49.8
Russisk Kæmpe	26.1	26.4	23.6	12.2	15.0	20.8	61.8	73.0	64.5	32.4	34.3	53.1
Campine	25.1	25.6	23.4	12.3	—	20.3	57.6	68.5	63.1	33.4	—	51.3
Østgøtha	25.2	—	23.3	12.2	14.2	20.2	61.0	—	60.7	33.6	33.9	52.2
Wupperthal	26.3	25.1	21.6	12.3	13.7	19.9	67.7	67.0	60.5	33.8	33.0	52.6
Pirna	23.0	25.7	21.7	11.5	—	19.2	64.6	72.3	64.8	34.0	—	54.1

Tabel 51. Kærneprocent og Straastivhed for de krydsede Prøver af 19 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn.	pCt. Kærne af samlet Afgrøde						Straastivhed (10—1)				
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Gennemsnit	
Christiansminde	31.6	—	29.4	27.7	32.3	30.0	—	6.4	6.8	6.2	
Petkus	31.6	29.7	29.1	28.5	33.9	30.6	6.7	7.1	7.3	7.0	
Brattingsborg	31.5	29.3	28.6	28.5	32.8	30.1	4.9	6.4	6.8	6.0	
Manfords Kæmpe	30.4	—	27.5	27.2	31.7	28.8	—	7.5	7.5	7.1	
Hougaards	30.9	—	29.5	28.4	32.4	29.9	—	7.5	6.5	6.6	
Provsti	31.0	23.6	28.2	28.6	33.1	29.9	6.7	7.1	—	7.2	
Bestehorns Kæmpe . . .	30.6	28.2	28.2	28.1	33.1	29.6	6.2	6.4	7.5	6.7	
Zeeland	32.1	29.5	29.9	28.8	32.5	30.6	4.3	5.7	6.5	5.5	

Tabel 51 (fortsat).

Rugsortens Navn	pCt. Kærne af samlet Afgrøde						Straastivhed (10—1)			
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Gennemsnit
Heinrichs	29.7	28.7	28.6	29.0	32.6	29.7	5.5	7.3	8.2	7.0
Schlanstedt	30.1	27.8	26.7	26.8	31.2	28.5	7.0	7.7	8.5	7.7
Kalmar	29.4	—	28.7	27.0	31.4	28.7	—	—	—	—
Brie	31.4	28.6	29.1	28.6	33.3	30.2	—	6.3	7.5	6.5
Heines forb. Zeeland	31.1	29.7	27.4	27.7	31.9	29.6	5.7	6.8	6.5	6.3
Hoffmangave	31.2	28.7	28.9	28.6	32.8	30.0	4.7	6.3	6.4	5.8
Russisk Kæmpe	29.7	26.5	26.8	27.5	30.5	28.2	8.1	6.9	8.2	7.7
Campine	30.4	27.2	27.0	26.9	—	28.4	—	6.6	7.3	6.5
Østgøtha	29.3	—	27.7	26.6	29.5	27.9	—	6.2	8.5	7.0
Wupperthal	28.0	27.3	26.3	26.7	29.4	27.5	—	6.3	8.5	7.0
Pirna	26.3	26.3	25.1	25.3	—	26.3	4.6	6.5	6.4	5.8

Tabel 52. Tøndevægt og Kornvægt af de krydsede Prøver af 19 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	Pund pr. dansk Tønde						Vægt af 1 Korn i Milligr.					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Christiansminde	206.0	—	202.1	201.1	202.6	202.8	25.9	—	24.1	21.5	24.3	24.4
Petkus	203.5	200.3	193.0	199.2	198.9	200.0	27.6	27.8	25.9	23.3	25.7	26.1
Brattingsborg	203.7	202.2	201.0	201.0	203.7	202.9	26.1	26.1	24.6	22.7	24.3	24.8
Manfords Kæmpe	206.7	—	200.3	200.2	203.0	202.4	26.7	—	24.5	21.3	24.1	24.6
Hougaards	205.1	—	199.4	199.8	201.1	201.2	25.7	—	25.1	21.9	24.9	24.4
Provsti	205.6	202.1	199.5	201.4	205.1	202.7	26.0	26.1	25.1	21.5	25.1	24.8
Bestehorns Kæmpe	203.4	201.8	200.2	199.2	202.3	201.8	25.7	26.3	24.9	22.3	24.1	24.7
Zeeland	206.1	202.2	201.6	200.4	201.7	202.4	26.1	26.6	24.1	22.2	24.0	24.6
Heinrichs	203	199.9	199.3	199.6	202.3	200.8	25.5	25.8	24.3	21.8	23.6	24.2
Schlanstedt	206.0	201.4	200.5	200.1	201.8	202.0	25.3	26.4	23.3	21.5	23.1	23.9
Kalmar	203.2	—	200.9	201.2	204.1	203.0	26.1	—	21.9	22.9	24.2	25.0
Brie	202.8	197.5	196.6	198.5	200.0	199.1	26.1	26.2	24.2	21.8	23.8	24.4
Heines forb. Zeeland	206.3	202.0	200.7	200.6	203.5	202.6	26.6	26.6	24.5	22.3	23.7	24.7
Hoffmangave	201.7	200.8	193.8	200.3	—	201.2	27.9	26.0	26.1	23.2	—	25.6
Russisk Kæmpe	207.1	201.2	199.2	200.0	203.5	202.2	25.6	26.0	24.0	21.9	23.5	24.2
Campine	203.8	200.4	199.7	199.0	202.1	201.0	23.5	27.4	24.9	22.0	25.4	25.6
Østgøtha	203.9	—	196.7	197.0	199.5	199.1	24.1	—	22.6	19.8	22.2	22.6
Wupperthal	203.2	199.9	198.0	199.1	198.3	199.7	26.0	26.9	25.4	22.2	24.1	24.9
Pirna	—	196.1	195.4	196.3	—	197.3	—	27.0	25.2	22.2	—	25.0

Tabel 53.

Forholdstal for Kærne- og Halmudbyttet af de kryd-
sede Prøver af 29 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	pCt. Kærne i Forhold til Markgennemsnittet						pCt. Halm i Forhold til Markgennemsnittet					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Spansk Dobbelt ..	—	—	106.7	112.5	—	109.6	—	—	102.5	111.9	—	107.2
Finsk	91.8	—	—	—	123.2	107.5	101.3	—	—	—	124.2	112.8
Gøttingen	96.6	—	102.6	102.3	125.7	106.8	101.9	—	105.5	108.0	133.4	112.2
Lyngby kortaksede	—	104.2	—	—	—	104.2	—	104.4	—	—	—	104.4
Brun	—	103.4	—	—	—	103.4	—	102.1	—	—	—	102.1
Dansk Hede	98.6	—	110.6	98.1	—	102.4	97.3	—	96.3	87.0	—	93.5
Miros	96.4	—	108.9	97.7	—	101.0	103.0	—	107.1	99.6	—	103.2
Nordslesv. Kæmpe	100.4	—	—	—	—	100.4	100.1	—	—	—	—	100.1
Hessisk Livgarde.	—	—	100.2	100.3	—	100.3	—	—	101.5	104.7	—	103.1
Lyngby langaksede	—	100.2	—	—	—	100.2	—	103.4	—	—	—	103.4
Zeeland, Langholt.	—	100.1	—	—	—	100.1	—	100.2	—	—	—	100.2
Walkenhaus	97.5	99.0	99.9	103.4	—	100.0	103.6	108.0	100.4	97.1	—	102.3
St. Petersborg	99.7	—	—	—	—	99.7	106.0	—	—	—	—	106.0
Champagne	96.9	—	102.3	99.4	—	99.5	103.5	—	104.6	102.3	—	103.5
Gaardbogaards ...	—	—	94.5	96.7	106.9	99.4	—	—	94.4	96.2	105.1	98.6
Svanholm Sand...	—	99.2	—	—	—	99.2	—	97.0	—	—	—	97.0
Imperial	93.7	97.4	113.2	96.6	92.3	98.6	100.2	101.3	103.9	92.2	83.5	97.2
Engelsk Kæmpe ..	97.3	—	—	—	—	97.3	105.7	—	—	—	—	105.7
Leipzig	96.6	—	—	—	—	96.6	102.7	—	—	—	—	102.7
Sagnitz	93.6	—	—	94.9	100.3	96.3	104.5	—	—	103.0	104.3	103.9
Alpe	—	—	97.4	93.0	—	95.2	—	—	99.7	99.0	—	99.4
St. Hans	94.5	—	—	—	—	94.5	98.9	—	—	—	—	98.9
Skara	90.1	—	—	—	97.4	93.8	98.2	—	—	—	100.1	99.2
Oberwartha	93.2	—	106.7	83.9	85.0	93.5	110.1	—	107.8	104.8	108.7	107.9
Mose	101.5	—	—	—	83.8	92.7	105.7	—	—	—	102.2	104.0
Triumph	95.5	90.7	109.5	81.9	83.8	92.3	102.1	93.7	103.2	90.7	91.1	98.2
Jønsberg	86.8	—	—	—	97.5	92.2	100.6	—	—	—	112.5	106.6
Løberg	92.6	—	—	—	84.9	88.8	98.0	—	—	—	91.3	94.7
Hedemarks	—	—	—	59.5	64.0	61.8	—	—	—	84.7	96.5	90.6

Tabel 54.

Kærne- og Halmudbytte i Centner pr. Td. Ld. af de krydsede Prøver af 29 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	Centner Kærne pr. Td. Ld.						Centner Halm pr. Td. Ld.					
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Spansk Dobbelt ...	—	—	25.8	14.1	—	23.6	—	—	62.7	36.1	—	55.4
Finsk	25.6	—	—	—	19.1	23.2	63.5	—	—	—	40.8	58.3
Göttingen.....	26.9	—	24.8	12.8	19.5	23.0	63.8	—	64.5	34.8	43.8	58.0
Lyngby kortaksede	—	23.9	—	—	—	22.5	—	72.7	—	—	—	54.0
Brun	—	23.7	—	—	—	22.3	—	71.1	—	—	—	52.8
Dansk Hede	27.5	—	26.7	12.3	—	22.1	61.0	—	58.9	31.3	—	48.3
Miros	26.8	—	26.3	12.2	—	21.8	64.5	—	65.5	32.1	—	53.4
Nordslesv. Kæmpe.	28.0	—	—	—	—	21.6	62.7	—	—	—	—	51.8
Hessisk Livgarde .	—	—	24.2	12.6	—	21.6	—	—	62.1	33.7	—	53.3
Lyngby langaksede	—	27.8	—	—	—	21.6	—	72.0	—	—	—	53.5
Zeeland, Langholt .	—	27.7	—	—	—	21.6	—	69.8	—	—	—	51.8
Walkenhaus	27.1	27.4	24.2	13.0	—	21.6	64.9	75.2	61.4	31.3	—	52.9
St. Petersborg	27.8	—	—	—	—	21.5	66.4	—	—	—	—	54.8
Champagne	27.0	—	24.7	12.5	—	21.4	64.8	—	64.0	33.0	—	53.5
Gaardbogaards ...	—	—	22.8	12.1	16.6	21.4	—	—	57.7	31.0	34.5	51.0
Svanholm Sand ...	—	27.5	—	—	—	21.4	—	67.5	—	—	—	50.1
Imperial	26.1	27.0	27.4	12.1	14.3	21.2	62.8	70.5	66.6	29.7	27.4	50.3
Engelsk Kæmpe ..	27.1	—	—	—	—	21.0	66.2	—	—	—	—	54.6
Leipzig	26.9	—	—	—	—	20.8	64.3	—	—	—	—	53.1
Sagnitz	26.1	—	—	11.9	15.6	20.8	65.5	—	—	33.2	34.3	53.7
Alpe	—	—	23.5	11.7	—	20.5	—	—	61.0	31.9	—	51.4
St. Hans	26.3	—	—	—	—	20.4	62.0	—	—	—	—	51.1
Skara.....	25.1	—	—	—	15.1	20.2	61.5	—	—	—	32.9	51.3
Oberwartha	26.0	—	25.8	11.1	13.2	20.1	69.0	—	65.9	33.8	35.7	55.8
Mose	28.3	—	—	—	13.0	20.0	66.2	—	—	—	33.6	53.8
Triumph	26.6	25.1	26.5	10.3	13.0	19.9	64.0	65.2	63.1	29.2	29.9	50.8
Jønsberg	24.2	—	—	—	15.1	19.9	63.0	—	—	—	37.0	55.1
Løberg	25.8	—	—	—	13.2	19.1	61.4	—	—	—	30.0	49.0
Hedemarks	—	—	—	7.5	9.9	13.3	—	—	—	27.3	31.7	46.8

Tabel 55.

Kærneprocent og Straastivhed for de krydsede Prøver af 29 Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	pCt. Kærne af samlet Afgrøde						Straastivhed (10—1)				
	Tystofte	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Gennemsnit	
Spansk Dobbelt	—	—	29.1	28.1	—	29.7	—	—	—	—	
Finsk	28.7	—	—	—	31.9	28.4	—	—	—	—	
Göttingen	29.6	—	27.8	26.9	30.8	28.4	—	—	—	—	
Lyngby kortaksede	—	28.4	—	—	—	29.7	6.3	—	—	7.0	
Brun	—	28.7	—	—	—	30.0	5.7	—	—	6.4	
Dansk Hede	31.0	—	31.2	28.1	—	30.4	—	—	—	—	
Miros	29.4	—	28.7	27.6	—	28.9	—	—	—	—	
Nordslesvigsk Kæmpe	30.8	—	—	—	—	29.6	—	—	—	—	
Hessisk Livgarde	—	—	28.1	27.1	—	28.7	—	—	—	—	
Lyngby langaksede	—	27.8	—	—	—	29.1	5.8	—	—	6.5	
Zeeland, Langholt	—	28.4	—	—	—	29.7	—	—	—	—	
Walkenhaus	29.5	26.7	28.2	29.3	—	29.0	6.7	7.2	7.4	7.1	
St. Petersborg	29.5	—	—	—	—	28.3	—	—	—	—	
Champagne	29.4	—	27.9	27.4	—	28.6	—	7.0	7.3	6.8	
Gaardbogaards	—	—	28.3	27.7	32.4	29.4	—	5.5	7.4	6.0	
Svanholm Sand	—	28.9	—	—	—	30.2	6.7	—	—	7.4	
Imperial	29.4	27.7	29.1	28.9	34.3	29.9	—	—	—	—	
Engelsk Kæmpe	29.0	—	—	—	—	27.8	—	—	—	—	
Leipzig	29.5	—	—	—	—	28.3	—	—	—	—	
Sagnitz	28.5	—	—	26.4	31.2	27.9	—	—	—	—	
Alpe	—	—	27.8	26.8	—	28.4	—	—	—	—	
St. Hans	29.8	—	—	—	—	28.6	—	—	—	—	
Skara	29.0	—	—	—	31.5	28.4	—	—	—	—	
Oberwartha	27.3	—	28.1	24.8	27.0	26.4	—	—	—	—	
Mose	29.9	—	—	—	27.9	27.0	—	—	—	—	
Triumph	29.1	27.8	29.5	26.0	30.3	28.6	—	—	—	—	
Jønsberg	27.7	—	—	—	29.0	26.5	—	—	—	—	
Løberg	29.6	—	—	—	30.5	28.2	—	—	—	—	
Hedemarks	18.3	—	—	21.5	23.8	22.0	—	—	—	—	

Tabel 56.

Tøndevægt og Kornvægt af de krydsede Prøver af 29
Rugsorter 1895—1904.

Rugsortens Navn	Pund pr. dansk Tønde						Vægt af 1 Korn i Milligram					
	Tystoite	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit	Tystoite	Lyngby	Askov Lermark	Askov Sandmark	Vester Hassing	Gennemsnit
Spansk Dobbelt ...	—	—	198.4	200.9	—	201.5	—	—	25.3	24.2	—	26.1
Finsk	208.1	—	—	—	199.6	201.8	24.1	—	—	—	21.8	22.5
Gøttingen	204.6	—	199.4	198.5	198.8	200.2	26.9	—	25.4	23.4	23.9	25.3
Lyngby kortaksede	—	201.7	—	—	—	202.2	—	26.1	—	—	—	24.2
Brun	—	200.7	—	—	—	201.2	—	26.2	—	—	—	24.3
Dansk Hede	206.2	—	203.4	206.1	—	205.2	25.5	—	22.2	19.2	—	22.7
Miros	204.3	—	199.4	201.5	—	201.7	26.3	—	24.9	23.2	—	25.2
Nordslesv. Kæmpe.	204.6	—	—	—	—	200.7	25.9	—	—	—	—	24.5
Hessisk Livgarde ..	—	—	196.4	199.3	—	199.7	—	—	24.3	23.6	—	25.3
Lyngby langaksede	—	202.3	—	—	—	202.8	—	26.1	—	—	—	24.5
Zeeland, Langholt.	—	201.4	—	—	—	201.9	—	26.6	—	—	—	24.7
Walkenhaus	205.9	201.8	201.2	201.4	—	202.7	26.4	25.7	24.4	22.5	—	24.6
St. Petersborg	204.9	—	—	—	—	200.3	24.9	—	—	—	—	23.2
Champagne	202.7	—	199.3	198.0	—	199.9	25.7	—	23.6	22.2	—	24.2
Gaardbogaards ...	—	—	201.6	200.4	204.1	203.2	—	—	24.3	21.6	23.8	24.3
Svanholm Sand ...	—	201.3	—	—	—	201.8	—	26.6	—	—	—	24.7
Imperial	205.3	201.9	197.4	201.8	205.1	202.3	25.8	26.2	24.4	23.6	23.7	24.7
Engelsk Kæmpe ..	205.0	—	—	—	—	201.1	25.4	—	—	—	—	24.0
Leipzig	207.5	—	—	—	—	203.4	26.6	—	—	—	—	25.2
Sagnitz	205.8	—	—	199.5	202.7	201.9	25.7	—	—	21.3	22.6	23.7
Alpe	—	—	195.4	193.6	—	196.3	—	—	24.3	21.7	—	24.3
St. Hans	206.4	—	—	—	—	202.5	24.0	—	—	—	—	22.6
Skara	205.1	—	—	—	202.9	201.9	25.4	—	—	—	23.8	24.1
Oberwartha	201.6	—	195.4	197.4	200.3	198.5	27.7	—	25.4	22.2	23.7	25.2
Mose	206.3	—	—	—	189.1	195.6	26.0	—	—	—	19.0	22.0
Triumph,	204.6	201.9	198.4	199.5	200.5	201.0	26.7	25.9	26.3	22.9	23.6	25.1
Jønsberg	203.4	—	—	—	200.1	199.6	23.9	—	—	—	21.8	22.4
Løberg	207.3	—	—	—	200.4	201.8	26.4	—	—	—	22.3	23.9
Hedemarks	—	—	—	188.9	191.1	190.8	—	—	—	17.1	16.6	18.3

Oversigt over Beretningens Indhold.

	Side
I. Indledning. Rugsdyrkingen i Danmark, særlig i Aarene 1895—1904	45
1. Statistisk Oversigt. (Hertil Tabellerne 1—5).....	45
2. Sammenligning af Foldudbyttet paa Forsøgsmarkerne med Foldudbyttet i det almindelige Landbrug. (Hertil Tabellerne 6—12)	51
3. Vejrforholdene i Tiden fra September 1894 til August 1904 (Hertil Tabellerne 43—46)	54
4. Rugsorterens Udbredelse i Danmark. (Hertil Tabellerne 13—15)	61
II. Rugens Dyrkningsforhold paa Forsøgsstationerne ..	64
1. Jordbundsforhold og klimatologiske Forhold. (Hertil Tabellerne 43—46 og Tabel 16	64
2. Driftsforhold (Sædskifte, Gødskning etc.). (Hertil Tabellerne 17—22).....	67
3. Saatid, Saamængde og Saamaade. (Hertil Tabel 23)	76
4. Parcellernes Størrelse og Antal. (Hertil Tabellerne 24 og 47)	78
III. Materialets Behandling. (Hertil Tabellerne 48 og 49)....	78
IV. Krydsningens Indflydelse. (Hertil Tabellerne 25—30)...	80
V. Forsøg med overgemt Saasæd. (Hertil Tabel 31).....	88
VII. Sammendrag af Forsøgsresultaterne fra Aarene 1895—1904.....	89
1. Ikke krydsede Prøver af de 12 bedst prøvede Sorter. (Hertil Tabellerne 32—36).....	89
2. Ikke krydsede Prøver af 16 i ringere Udstrækning prøvede Sorter. (Hertil Tabellerne 37—40).....	95
3. Krydsede Prøver af 19 i mindst to Aar paa fire Forsøgsmarker prøvede Sorter. (Hertil Tabellerne 41 og 50—52).....	98
4. Krydsede Prøver af 29 i ringere Udstrækning prøvede Sorter. (Hertil Tabellerne 53—56)	100
VIII. Kemiske Analyser. (Hertil Tabel 42)	101
IX. Om de i Forsøgene prøvede Rugsorter	102
IX. Tabel-Tillæg	121